

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ВСП «ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ ІНФОКОМУНІКАЦІЙ
НУ «ЛЬВІВСЬКА ПОЛІТЕХНІКА»

В І С Н И К

методичного кабінету коледжу

Збірник доповідей та методичних розробок

Львів

2021

Вісник. Збірник методичних розробок та доповідей. Підготовлено методичним кабінетом ВСП «Фахового коледжу інфокомунікацій Національного університету «Львівська політехніка»- 2021/ Упоряд.: Крот О.М., Башкатова Н.М. –Львів, ВСП ФК інфокомунікацій НУ «Львівська політехніка». – 152 с.

У віснику методичного кабінету ВСП «Фахового коледжу інфокомунікацій розміщено звіт про методичну роботу в коледжі за 2020 – 2021 навчальний рік, методичні розробки та науково-методичні матеріали, статті, підготовлені викладачами закладу протягом 2020- 2021 навчального року.

Надані методичні матеріали можуть бути використані викладачами коледжів фахової передвищі освіти.

Друкується за ухвалою методичної ради ВСП «Фаховий коледж інфокомунікацій НУ «Львівська політехніка»

протокол № 8 від 30 червня 2021 р.

©Крот О.М.,Башкатова Н.М., 2021

© ВСП ФК інфокомунікацій 2021

ЗМІСТ

	ПЕРЕДМОВА	Стор.4
РОЗДІЛ 1	ПІДСУМКИ НАВЧАЛЬНОГО РОКУ Звіт Про методичну роботу в коледжі за 2020-2021 н.р	5
РОЗДІЛ 2	ІННОВАЦІЙНІ РЕАЛІЇ СУЧАСНОЇ ОСВІТИ <i>(тези доповідей на методичному семінарі викладачів коледжу 23.02.2021 рік)</i>	24
Камінський Б.Т.	Удосконалення системи оцінювання досягнень студентів на засадах компетентнісного підходу як стратегічного напрямку розвитку освіти	24
Петрик Г.Б.	Інноваційні методи навчання: новітнє в освітній практиці	40
Кісіль М.М	Методи ефективної взаємодії учасників дистанційного навчання на платформі classtime	43
Шумлянська Н.Б.	Змішаний навчальний процес: очна та дистанційна форми навчання	47
Вовк О.А.	Викладання спецдисциплін дистанційно: переваги і недоліки	52
Чиженков М.В	Хмарні технології в освітньому процесі	55
Людкевич У.І.	Пошуки шляхів удосконалення дистанційного навчання	63
Мудракова Л.Е	Інноваційні технології в сучасному освітньому просторі	65
Терлецька Л.О	Сучасні тенденції в освіті	69
Пліш В.М.	Використання мобільних додатків в освітньому процесі	73
Стечкевич Л.К.	Дистанційне навчання: переваги й недоліки	80
Куровська Л.М.	Технологія мультимедіа. Мережеві технології	86
РОЗДІЛ 3	МЕТОДИКО-ПЕДАГОГІЧНІ ІННОВАЦІЇ: ПОЗАКЛАСНІ ЗАНЯТТЯ	
Хмеляр Т.М	Тайм-менеджмент — мистецтво керувати часом	89
Шумлянська Н.Б.	Розробка відкритого позанавчального заняття з дисципліни «Спеціальні системи документування»	102
Вовк О.А.	Розробка позааудиторного заходу «Кращий діловод коледжу»	116
Вовк О.А.	Розробка виховного заходу до Дня народження Т.Шевченка	130
РОЗДІЛ 4	СТУДЕНТСЬКИЙ ДОРОБОК	
Когут А.В., студ. гр. КНп-16	Молодіжна культура Львова у 90-их роках	144
Гегедош А., студ.гр. ДОп – 15	Сучасна бібліотека та її роль в освітньому середовищі	148
РОЗДІЛ 5	СТОРІНКА МЕТОДИСТА	154
Башкатова Н.М.	Підвищення кваліфікації: методичний супровід при оформленні стажування педпрацівника	154

ШАНОВНИЙ ЧИТАЧУ !

До вашої уваги методичний кабінет коледжу пропонує 4-й випуск інформаційно-методичного збірника «Методичний вісник ВСП «Фаховий коледж інфокомунікації НУ «Львівська політехніка».

Вимоги сьогодення до педагогів фахової передвищої освіти передбачають переоцінку ролі викладача: він має бути компетентним, професійно освіченим та одночасно глибоко індивідуальним, з власним творчим стилем педагогічної діяльності. Це викладач, який усвідомлено ставиться до своєї праці і вміє впроваджувати в освітній процес фахово формуючі й особистісно-розвиваючі та інтерактивні технології. Особливо це стало зрозумілим в період тотального карантину, коли навчальний заклад перейшов на дистанційну форму навчання. Кожен викладач, автор нашого збірника, доклав чимало зусиль, щоб його педагогічна діяльність в підсумку мала не просто «вичитку годин», а змістовний освітній потенціал, коли студенти отримують можливість якісно засвоїти навчальний матеріал, навчитись його практично застосовувати.

Тому нагальною потребою стало створення допоміжного науково-інформаційного середовища, де кожен викладач може поділитися власним досвідом чи познайомитися з результатами роботи своїх колег. Саме методична робота та її популяризація сприятиме впливу професійно-методичної мобільності, формуватиме педагогічне мислення, вироблятиме власний стиль викладача, спонукатиме до пошуку нових педагогічних ідей, реалізації творчого потенціалу, до самоосвітньої діяльності та підвищення фахової кваліфікації, що в цілому відображає в розвитку педагогічну компетентність викладача

Зміст збірника містить Звіт про методичну роботу за 2020-2021 навчальний рік, а також кращі напрацьовки викладачів коледжу протягом останнього року роботи. Матеріали статей мають прикладний характер і спрямовані на допомогу педагогічним працівникам у їх навчальній та виховній роботі. Вони можуть бути корисними як для молодих педагогів, так і для викладачів з досвідом. Методи не можуть бути заскорузлими, тому кожен викладач може вносити щось нове, своє, здобуте в результаті індивідуального педагогічного досвіду.

Методичний вісник містить аож рубрику «Сторінка методиста», в якій розміщуємо рекомендації та поради для викладачів, ознайомлюємо з новими законодавчими та нормативними документами.

РОЗДІЛ 1
ПІДСУМКИ НАВЧАЛЬНОГО РОКУ
ЗВІТ
ПРО МЕТОДИЧНУ РОБОТУ В КОЛЕДЖІ
ЗА 2021 -2022 НАВЧАЛЬНИЙ РІК

***Бути педагогом, значить бути справжнім
 реформатором майбутнього України,
 бути апостолом Правди і Науки.***
Софія Русова

У контексті модернізації фахової передвищої освіти, визнання пріоритетності здобуття якісної освіти, підготовки висококваліфікованих науково - педагогічних кадрів великого значення набуває проблема теоретико-технологічного забезпечення методичної роботи, яка в єдності з іншими напрямками – навчанням, науково-дослідною роботою і вихованням – утворює систему освітньої діяльності навчального закладу.

Методична робота у нашому коледжі – це цілісна система, заснована на досягненнях науки й передового педагогічного досвіду, на конкретному аналізі освітнього процесу, це система взаємопов'язаних дій і заходів, спрямованих на всебічне підвищення кваліфікації та професійної майстерності кожного педагога, на розвиток і підвищення творчого потенціалу педагогічного колективу в цілому, а в кінцевому результаті – на вдосконалення освітнього процесу, формування особистості випускника.

Основною метою діяльності є підвищення професійної майстерності та творчого потенціалу викладачів, розвиток інноваційної діяльності педагогічного колективу.

Центром методичної роботи у коледжі є методичний кабінет, робота якого охоплює всі сторони педагогічної діяльності та сприяє реалізації основної навчально-методичної проблеми:

«Вироблення інноваційного стилю діяльності викладача з метою забезпечення якості освіти як необхідної умови щодо формування професійно компетентного конкурентоспроможного молодшого спеціаліста на ринку праці»

Головними принципами науково-методичної роботи в коледжі є її оперативність, мобільність, випереджаючий характер, оптимальне поєднання індивідуальних і колективних форм, практична спрямованість.

Завдання науково-методичної роботи:

- Аналіз ефективного педагогічного досвіду та розробка рекомендацій щодо його розповсюдження;
- Оцінка педагогічних знахідок викладачів, навчально-методичних посібників, довідників;
- Аналіз матеріалів з організації інноваційної діяльності.

З метою підвищення професійної майстерності викладачів в коледжі використовуються різноманітні форми навчально-методичної роботи:

1 Постійно діючі:

- групові форми навчально-методичної роботи - циклові комісії, які є центрами методичної роботи, вивчення і втілення досягнень теорії та передового досвіду в практику викладання конкретних навчальних предметів/дисциплін, вони об'єднують педагогів за спорідненістю навчальних дисциплін, методів навчання та за інтересами;
- колективні форми навчально-методичної роботи - методичні семінари, педагогічні читання, методичні оперативні наради; вони покликані сприяти виробленню єдиної педагогічної позиції й підходів до вирішення важливих педагогічних проблем;
- індивідуальні форми навчально-методичної роботи - наставництво, консультації, стажування, самоосвіта. Це відіграє важливу роль у навчально-методичному самовдосконаленні викладачів, оскільки наставництво слід розглядати як важливий напрям навчально-методичної роботи досвідчених викладачів з молодшими викладачами та тими викладачами, які в процесі атестації отримали певні зауваження й рекомендації щодо необхідності вдосконалення своїх знань і вмінь.

2 Епізодичні форми навчально-методичної роботи забезпечують якість проведення в коледжі днів науки і творчості, науково-методичних виставок, презентацій творчих та художніх робіт, конкурсів фахової майстерності викладачів тощо.

Методичний кабінет коледжу у 2020 -2021 н.р., сповідуючи системний підхід до організації методичної роботи, виважено обрав сучасні підходи щодо застосування форм та методів організації методичної роботи, практикуючи творчий підхід й дотримання державних стандартів. Перш за все, було проаналізовано й узагальнено досвід роботи педколективу за попередній рік, коли всі працювали в умовах тотального карантину, коли, практично поспіхом, відшукували особливі форми та методи роботи в

дистанційному форматі. Тому, детально опрацювавши рекомендації МОНУ та навчально-методичного центру МОНУ, а саме:

Наказ МОНУ від 25.04.2013 № 466 (редакція від 21.08.2015) «Про затвердження Положення про дистанційне навчання», Постанова КМУ від 11.03.2020 № 211 «Про запобігання поширенню на території України коронавірусу COVID-19», Лист МОН України від 11.03.2020 №1/9-154 «Про рекомендації щодо запровадження карантинних заходів», , Лист МОН України від 26.03.2020 №1/9-177 «Щодо організації освітнього процесу в закладах професійної (професійно-технічної) освіти на період карантину» (з додатком «Перелік електронних сервісів для організації дистанційного навчання»), Лист МОН України від 28.08.2020 № 1/490 «Щодо створення безпечних умов організації освітнього процесу у 2020/2021 навчальному році», - в коледжі розроблено, затверджено та введено в дію «Тимчасовий порядок організації освітнього процесу в умовах карантину у Відокремленому структурному підрозділі-Львівський коледж «Інфокомунікації» Національного університету «Львівська політехніка» та «Алгоритм дій адміністрації Відокремленого структурного підрозділу-Львівський коледж «Інфокомунікації» Національного університету «Львівська політехніка» у разі виявлення у здобувача освіти, викладача та/або працівника коледжу ознак гострого респіраторного захворювання».

Опрацювавши нормативні документи, навчально- методичну роботу педколективу спрямовано на розвиток навичок самоосвіти педагогічних працівників та студентів, значну увагу приділено методиці використання інноваційних технологій навчання, нових моделей управління освітнім процесом, розвитку особистості студента, особистісно-орієнтованому навчанню, профільному навчанню, інформаційно-комунікативному забезпеченню освітнього процесу. Зокрема, на базі хмарних технологій через домен iki.ukr.education та платформу G Suite for Education, педколектив здійснював роботу над підвищенням якості знань, формування професійних компетнцій здобувачів освіти. Викладачі активно проходили навчання на курсах підвищення кваліфікації, брали участь у вебінарах та семінарах, проходили очне й дистанційне стажування тощо. Також було визначено, які теми чи заняття доречно проводити дистанційно, які потребують очного навчання і це внесено до робочих програм навчальних дисциплін. Також продумано і успішно впроваджено в освітній процес проведення занять у віддаленому режимі з чітким дотриманням розкладу занять для кожної групи. Викладачі розробили спеціальні онлайн консультації, які були розміщені на освітніх платформах, аби мати додаткову можливість пояснити новий навчальний матеріал.

Також здійснювалась кропітка робота щодо навчання й передачі передового досвіду із забезпечення постійного зворотнього зв'язку зі студентами – і під час, і після виконання завдання. Таке спілкування посилює відповідальність студентів та їхню активність у навчанні.

Щоб актуальною й рушійною у набутті знань була мотивація, викладачі опрацювали й впровадили в освітній процес осучаснені форми і методи перевірки знань студентів, а саме: оцінювання навчальних досягнень студентів у режимі онлайн або на дистанційних платформах, що мають відповідний інструментарій., враховуючи при цьому дотримання принципу академічної доброчесності.

У цьому році значна увага була спрямована на розвиток навичок самоосвіти педагогічних працівників та студентів, методиці використання інноваційних технологій навчання, нових моделей управління виховним процесом, розвитку особистості студента, особистісно-орієнтованому навчанню, профільному навчанню, інформаційно-комунікативному забезпеченню освітнього процесу. Методична робота орієнтована на створення нових принципів і методів ефективного управління процесом навчання студентів, на створення методичного забезпечення дисциплін й удосконалення існуючих форм і видів занять зі студентами й базується на принципах відкритості, оперативності, мобільності, оптимального поєднання індивідуальних і колективних форм та спрямована на підвищення кваліфікації, професійної майстерності викладачів, розвиток творчого потенціалу педагогічного колективу, формування нового педагогічного мислення, забезпечення високої якості освітніх послуг.

Координуючим органом методичної роботи в коледжі є **методична рада**, яка розглядає найбільш важливі питання удосконалення методичної та навчально-виховної роботи в коледжі, впровадження інноваційних технологій і прогресивних форм організації навчання в навчальний процес, контролю і координації роботи циклових комісій, розробки заходів з підвищення професійної майстерності викладачів тощо. Методичною радою було проведено 6 засідань, де розглянуті такі питання:

№ з/п	Дата засідання	Порядок денний	Доповідач
1.	Вересень 2020р.	1. Обговорення та схвалення складу голів циклових комісій коледжу. Схвалення складу навчально-методичної ради коледжу на 2020-2021 н.р.	Шумлянський В.О. - голова МР коледжу

		2. Обговорення і схвалення до затвердження плану роботи навчально-методичної ради коледжу, плану роботи методичного кабінету, планів роботи ЦК, на 2020-2021 н.р..	Шумлянський В.О. Башкатова Н.М., Крот О.М.
2.	Листопад 2020 р.	1 Якість підготовки та ведення навчальної документації. Відповідність навчально-методичної документації навчальним планам і програмам..	Голови ЦК.
		2. Про організацію змішаного та дистанційного навчання в коледжі в умовах сьогодення. .	: Крот О.М., методист
		3. Підготовка до атестації. Стан проходження курсів підвищення кваліфікації, стажування викладачів коледжу. .	Методисти Башкатова Н.М., Крот О.М
		4. Про організацію науково-дослідної роботи викладачів та студентів коледжу у 2020 – 2021 н.р.	Голови ЦК.
3	Грудень 2020 р.	1 Про стан підготовки до організація єдиного державного кваліфікаційного іспиту та захисту дипломних робіт в групах, що випускаються в січні – лютому 2021 року/	Шумлянський В.О., заст. директора з НР
		2. 2 Стан підготовки студентів до участі у ЗНО.	Шумлянський В.О.
		3. 3 . Про стан профорієнтаційної роботи в коледжі. (Доповідачі: голови ЦК).	Куровська Л.М.
4	Лютий 2021 р.	1. 1. Про методичне забезпечення до написання курсових робіт та заходи щодо їх якісного написання і вчасного захисту. .	Шумлянський В.О. Тибель І.М.

		.	
		2. . Про підготовку до атестації педагогічних працівників коледжу: обговорення атестаційних характеристик та презентацій діяльності викладачів, що атестуються, за міжатестаційний період.	Голови ЦК, Крот О.М
		3. Про проведення перевірки журналів навчальних груп.	Куровська Л.М.
5.	Березень 2021 р.	1 Про схвалення програм вступних випробувань та програм вступних бесід для абітурієнтів, що вступають до коледжу у 2021 році.	Члени методичної ради
		2 Про схвалення до затвердження нормативно- правової документації коледжу	Члени методичної ради
6	Травень 2021	1 Розгляд завдань вступних предметних іспитів та фахового випробування для вступу на навчання в 2021р.	Члени методичної ради
		2 1 Про підсумки роботи начально-методичної ради коледжу за 2020-2021 н.р. та проект плану роботи навчально-методичної ради на 2021-2022 н.р.	

Методичний кабінет як центр науково-методичної роботи в коледжі об'єднує й координує роботу 5 циклових комісій:

- гуманітарних та соціально-економічних дисциплін;
- математичних, природничо-наукових дисциплін;
- діловодства та інформаційної діяльності;
- комп'ютерних наук;
- телекомунікацій

Завданням циклових комісій є:

1. Створення методичного забезпечення дисциплін згідно з навчальними планами спеціальностей.
2. Створення навчальних збірників та навчальних посібників.
3. Створення завдань та методичних матеріалів до семестрових екзаменів.
4. Створення методичного забезпечення курсової підготовки.

5. Створення екзаменаційних завдань та документації до вступних екзаменів та творчих конкурсів.
6. Створення інформаційного забезпечення дисциплін згідно з навчальними планами спеціальностей.
7. Створення комп'ютерного програмного забезпечення дисциплін.
8. Вивчення і узагальнення перспективного педагогічного досвіду, інноваційних освітніх технологій та їх впровадження в освітній процес.
9. Організація пошуково-дослідницької роботи студентів, студентських конференцій
10. Новаторство.
11. Підготовка відкритих занять.
12. Підготовка й організація щорічних Тижнів ЦК, в межах яких проходять відкриті збори викладачів.

**Якісний склад викладачів коледжу
на кінець 2020 – 2021 навчального року**

№з/п	Кваліфікаційна категорія	Штатні працівники		Сумісники	
1	Спеціаліст вищої категорії, з них:	21 осіб	47,7%	6 осіб	75%
	кандидати наук	3	15%	2	25%
	викладач-методист	4 особи	20%	1	12%
	старший викладач	1 особи	10%	1	12%
2	Спеціаліст першої категорії	8 осіб	18,5%	-	
3	Спеціаліст другої категорії	10 осіб	22,5%	1	12,5
4	Викладач – спеціаліст (без категорії)	5 осіб	11,3	1	12,5
	Всього	44 особи			

Підвищення кваліфікації педпрацівників

Методична робота в коледжі полягає в цілеспрямованій діяльності щодо забезпечення психолого-педагогічної та методичної підготовки викладачів з метою підвищення ефективності їх навчально-виховної діяльності. Вона сприяє особистісному розвитку викладача, його педагогічній майстерності щодо викладання навчальної дисципліни, а також проведенню позааудиторної виховної роботи зі студентами.

Колектив закладу постійно дбає про підвищення якості підготовки спеціалістів за рахунок ефективної організації освітнього процесу. Організація освітнього процесу спрямована на підвищення фахової та загальної педагогічної майстерності викладачів, на підготовку кваліфікованих конкурентоспроможних молодших фахових бакалаврів. Вона є невід'ємною частиною навчально-виховної роботи в коледжі та здійснюється відповідно до загальної концепції державної національної

програми у галузі «Освіта» та постанов щодо реформування фахової передвищої освіти. На виконання Постанови Кабінету Міністрів України від 21 серпня 2019 року № 800 «Деякі питання підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників» підвищення кваліфікації педагогічними і науково-педагогічними працівниками здійснюється згідно з планом підвищення кваліфікації закладу освіти на певний рік, який затверджено рішенням педагогічної ради.

Педагогічні та науково-педагогічні працівники можуть підвищувати кваліфікацію в різних суб'єктів підвищення кваліфікації.

За результатами проходження підвищення кваліфікації педагогічним та науково-педагогічним працівникам видається документ про підвищення кваліфікації, технічний опис, дизайн, спосіб виготовлення, порядок видачі та обліку якого визначається відповідним суб'єктом підвищення кваліфікації.

Обсяг (тривалість) підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників устанавлюється в годинах та/або кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи (далі – ЄКТС, (один кредит ЄКТС становить 30 годин) за накопичувальною системою.

Відповідно до встановленого законом порядку в 2020-2021 н.р. всі педпрацівники коледжу мають дійсні посвідчення про курси підвищення кваліфікації обсягом не менше 120 год. Також кожен педпрацівник має в доробку сертифікати про їх педактивність: кожен викладач самостійно обирає актуальну для нього тему з педагогіки, психології, методики викладання тощо, й проходить дистанційно навчання. Педактивність викладачів коледжу зафіксована у відповідній таблицях, які додаються до звіту (Додаток 1, Додаток 2)

Передовий педагогічний досвід

№ з/п	Тема	Анотація досвіду	Контактний телефон	Форми узагальнення	Спеціальність, дисципліна	Автор, назва ВНЗ
1	«Удосконалення системи оцінювання досягнень студентів на засадах компетентнісного підходу як стратегічного напрямку розвитку освіти»	Вивчено і узагальнено досвід викладачами - ВСП «ФКІК НУ»ЛП» - КЗ ЛОР Львівський фаховий коледж культури і мистецтв		Авторська методика Опис	Дисципліна Правознавство	Камінський Б.Т. ВСП «ФКІК НУ «ЛП»
2	Методичний вісник 2021	Збірник методичних напрацювань педагогів коледжу,	06799 35160	Методична розробка	Для викладачів коледжу	Башкатова Н.М., ВСП «ФКІК НУ «ЛП»

		електронна версія на сайті коледжу				
3	Творчий вечір, присвячений 150-ти річчя від дня народження Лесі Українки	Методика проведення заняття	06789 93155	Методична розробка позаурочного заняття	029 ІБАС, Українська література	Вербовська О. В., ВСП «ФКІК НУ «ЛП»
4	Чому в поезії жіноче ім'я.	Методика проведення заняття	06789 93155	Методична розробка виховної години класного керівника	029 ІБАС, Українська література	Вербовська О. В., ВСП «ФКІК НУ «ЛП»
5	Бібліотека – сучасний розвиток	Методика проведення заняття	06734 02910	Методична розробка	029 ІБАС, стилістика ділового мовлення	Курман В.М., ВСП «ФКІК НУ «ЛП»
6	Україна – космічна держава	Методика проведення заняття	09660 36089	Методична розробка позаурочного заняття	172 Телекомунікації та радіотехніка	Людкевич У.І., ВСП «ФКІК НУ «ЛП»
7	Фізика, частина 2 (фізика оптичного зв'язку)	Методичні рекомендації для виконання лабораторних робіт	09660 36089	Методична розробка	172 Телекомунікації та радіотехніка	Людкевич У. І., ВСП «ФКІК НУ «ЛП»
8	Дотримання правил безпеки на роботі може врятувати життя	Методика проведення заняття	09855 37228	Методична розробка позаурочного заняття	172 Телекомунікації та радіотехніка	Мельникова О.В., ВСП «ФКІК НУ «ЛП»
9	Пам'ятаємо українців, які рятували євреїв під час Другої світової війни	Методика проведення заняття	09855 37228	Методична розробка позаурочного заняття	029 ІБАС, Етика і психологія ділового спілкування	Нікітенко І.А., ВСП «ФКІК НУ «ЛП»
10	Використання сучасних технологій в організації пізнавальної діяльності здобувачів освіти	Методика проведення заняття	096301 8953	Методична розробка заняття	029 ІБАС,	Петрик Г.П., ВСП «ФКІК НУ «ЛП»
11	<u>Прогнозування, планування і державне регулювання діяльності підприємства</u>	Методика проведення заняття	096301 8953	Методична розробка заняття	029 ІБАС, <u>Економіка та планування діяльності підприємств</u>	Петрик Г.П., ВСП «ФКІК НУ «ЛП»
12	Я - діловод майбутнього	Методична розробка	09744 20986	Методична розробка відкритого	029 Інформаційна,	Шумлянська Н.Б., ВСП «ФКІК НУ

				заняття з діловодства	бібліотечна та архівна справа, діловодство	«ЛП»
13	Конкурс "Кращий знавець діловодства".	Методична розробка		Методична розробка відкритого позакласного заняття з діловодства	029 Інформаційна, бібліотечна та архівна справа, діловодство	Вовк О.А. ВСП «ФКІК НУ «ЛП»

У поточному навчальному році завершено вивчення досвіду роботи кандидата педагогічних наук, спеціаліста вищої категорії, викладача основ правознавства Камінського Б.Т. щодо удосконалення системи оцінювання досягнень студентів на засадах компетентнісного підходу як стратегічного напрямку розвитку освіти з метою подальшого використання у освітній діяльності викладачів коледжу. За матеріалами досвіду написано авторську методику з теми «Удосконалення системи оцінювання досягнень студентів на засадах компетентнісного підходу як стратегічного напрямку розвитку освіти». Його досвід вивчався педпрацівниками коледжу, а також викладачами Львівського фахового коледжу культури і мистецтва.

Методичні розробки

№ з/п	Найменування роботи	Характер роботи (підручник, навчальний посібник, лекції), для кого призначений	Автори	Видавництво	Обсяг друкованих стор	Видання (вперше, перевидання)
1.	Тестові завдання з економіки підприємства	Тестові завдання для студентів спеціальностей «Інформаційна, бібліотечна та архівна справа», «Телекомунікації та радіотехніка	Смук М.Б.	ВСП ЛКІК НУ ЛП, 2020		Вперше
2.	Тестові завдання з філософії	Тестові завдання для студентів спеціальностей «Інформаційна, бібліотечна та архівна справа»,	Шумлянський В.О.	ВСП ЛКІК НУ ЛП, 2020		Перевидання
3	Завдання для модульного контролю	Завдання для модульного контролю знань студентів з дисципліни «Економіка»	Смук М.Б.	ВСП ЛКІК НУ ЛП, 2020		Перевидання
4	Завдання для	Завдання для	Хмеляр Т.В.	ВСП ЛКІК		Перевидання

	модульного контролю	модульного контролю знань студентів з дисципліни «Іноземна мова»		НУ ЛП, 2020		
5	Тестові завдання	Тестові завдання для поточного модульного контролю знань студентів з дисципліни «Історія державності та культура України»	Жукова Т.В.	ВСП ЛКІК НУ ЛП, 2020		Перевидання
6	Методичні вказівки до виконання курсової роботи	Методичні вказівки до виконання курсової роботи студентів спеціальності Телекомунікації та радіотехніка	Смук М.Б.	ВСП ЛКІК НУ ЛП, 2020		Перевидання
7	Історія України	Курс лекцій	Шумлянський В.О.	ВСП ЛКІК НУ ЛП, 2020		Перевидання
8	Основи правових знань	Курс лекцій	Камінський Б.Т.	ВСП ЛКІК НУ ЛП, 2020		Перевидання
9	Фізика (фізика оптичного зв'язку)	– Методичні рекомендації для виконання лабораторних робіт з дисципліни «Фізика», частина 2	Людкевич У. І.	ВСП ЛКІК НУ ЛП, 2021		Вперше
10	Методична робота	Методична допомога викладачам в оформленні документів про стажування	Башкатова Н.М.	ВСП ЛКІК НУ ЛП, 2021		Вперше

Публікації викладачів

№ з/п	Прізвище та ініціали автора	Назва наукової праці	Назва видання, рік видання
1	Вовк О. А. Сертифікат № 21040705. (14 год.)	Використання інформаційно-комунікаційних технологій на заняттях з дисципліни «Стилістика ділових документів»	Матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю педагогічних, науково-педагогічних працівників та студентів «Сучасні стратегії формування українськомовної особистості»; Чернігівський обласний інститут
2	Шумлянська Н. Б. Сертифікат № _____ (14 год.)	Функційно-комунікативна сфера сучасної субмови	

			післядипломної педагогічної освіти імені К.Д. Ушинського; 18 – 19 лютого 2021 р.
3	Шумлянська Н. Б.	«Важливість діловодства та методика його викладання»	Навчально-методичний журнал «Фахова передвища освіта», 4/2021, 79-81с.
6	Куrowsька Л.М.	Інноваційні форми навчання як засіб розвитку творчої активності студента	Матеріали 11-ої науково-практичної конференції НУ «Львівська політехніка» «Інноваційні комп'ютерні технології у вищій школі»
7	Куrowsька Л.М.	Технологія мультимедіа. Мережеві технології	Матеріали 3 Всеукраїнської науково-практичної конференції «Актуальні проблеми сучасної освіти:реалії та перспективи», 05.2021
8	Камінський Б.Т.	Соціально-економічна ефективність впровадження інноваційних технологій у навчальному процесі	В стані публікації
9	Кісіль М.М.	«Методи ефективної взаємодії учасників дистанційного навчання на платформі classtime»	Збірник тез доповідей XXII Міжвузівської науково-практичної конференції «Методичні проблеми викладання математики у ЗФПО та ЗВО в умовах дистанційного навчання» Технологічний коледж НУ ЛП.
10	Пліш В. М.	Використання мобільних додатків в освітньому процесі	В стані публікації ж-л «Фахова передвища освіта»

Участь викладачів у міжнародних, всеукраїнських, обласних та міжвузівських, коледжівських конференціях, семінарах, виставках тощо.

	Назва конференції (заходу)	Зовнішня, внутрішня; дата та місце проведення	Брали участь
1	Обласні засідання методичного об'єднання викладачів електротехнічних дисциплін ВНЗ I-II рівнів акредитації Львівщини	Платформа віддаленого конференц-зв'язку ZOOM (ZOOM Cloud Meetings) 14.10.2020 р. 15.04.2021 р.	Чиженьков М. В.
2	Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю педагогічних, науково-педагогічних працівників та студентів «Сучасні	Чернігівський обласний інститут післядипломної	Вовк О. А. Сертифікат № 21040705.

	стратегії формування українськомовної особистості»;	педагогічної освіти імені К.Д. Ушинського; 18 – 19 лютого 2021 р.	(14 год.) Шумлянська Н. Б. Сертифікат № _____ (14 год.)
3			
4	11-ої науково-практичної конференції НУ «Львівська політехніка» «Інноваційні комп'ютерні технології у вищій школі»	НУ «Львівська політехніка»	Стечкевич Л.К.
5			Куровська Л.М.
	3 Всеукраїнської науково-практичної конференції «Актуальні проблеми сучасної освіти:реалії та перспективи», 05.2021	Маріупольський фаховий коледж ДВНЗ «ПДТУ», травень. 2021	Куровська Л.М.
6	Міжнародна педагогічна онлайн-конференції «Педагогічні інновації в освітньому процесі в умовах пандемії» присвяченій 165-річчю Львівського НАУ,	онлайн-конференції 25.02.2021;.	Романяк М.М.
7	II Всеукраїнська студентська науково-практична конференція «У світі хімії: до 35 річниці аварії на ЧАЕС»	онлайн-конференції 28.04.2021	Романяк М.М. Мельникова О.В.
8	Всеукраїнська онлайн педрада від громадської організації Освітній маркер «Сучасний вчитель,учений, письменник, актор, психолог, стратег і ...»	онлайн-конференції 14.01.2020	Кісіль М.М.
9	Методичний семінар «Інноваційні реалії сучасної освіти» у ВСП ФКІ НУ ЛП	онлайн 23.02.2021	Вовк О. А. , Кісіль М.М. Людкевич У. І. Мудракова Л.Е. Петрик Г.П. Пліш В. М. Смук М.Б. Стечкевич Л.К. Терлецька Л.О. Хмельяр Т.М. Чиженков М. В. Шумлянська Н.Б.
10	- Вебінар від National Geographic Learning and Linguist LTD «English for Exams and Life», 24.02.2021;	онлайн 24.02.2021;	Кісіль М.М.
11	Вебінар «Цифрова грамотність: необхідність XXI століття» від видавництва Формула	онлайн 25.02.2021	Кісіль М.М.
12	КПК від Науково-методичного центру професійно-технічної освіти у Запорізькій області «Створення персонального сайту-	онлайн 22.03.2021	Кісіль М.М.

	портфоліо педагогічного працівника закладу освіти» від 22.03.2021		
13	науково-практичного семінару «Впровадження інформаційних технологій в управлінську та освітню діяльність закладів освіти»	онлайн 25.03.2021	Кісіль М.М.
14	Міжнародної конференції Teacher tech summit 2021	Онлайн 17.04.2021	Кісіль М.М.
15	Вебінар «Сучасний урок інформатики: як він має виглядати» від видавництва Формула	онлайн 8.04.2021	Кісіль М.М.
16	Вебінар «Цифрова грамотність: необхідність XXI століття»	онлайн 25.02.2021	Мельникова О.В. Романяк М.М.

Робота з обдарованими студентами:

підготовка студентів викладачами ЦК до участі у предметних олімпіадах, конференціях, семінарах, виставках тощо.

Захід	Місце проведення	Викладач	Студент
Інтернет олімпіада «На урок»	Онлайн-платформа «На урок»	Науковий керівник Вовк О. А.	2 переможці, 10 учасників
Інтернет олімпіада «Всеосвіта»	Онлайн-платформа «Всеосвіта»	Науковий керівник Шумлянська Н. Б.	
Міжнародний конкурс з українськ конкурсу ім. П. Яцика кої мови II етап обласний	Департамент освіти ЛОДА	Науковий керівник Шумлянська Н. Б.	Заплатинський Юрій – 3 місце
Премія Чорновола	Львівська ОДА	Науковий керівник Чиженков М. В.	Панів В. В.
Інтернет олімпіада «На урок» (Свідоцтво № О-1913257).	Онлайн-платформа «На урок»	Науковий керівник Людкевич У. І.	студенти
Інтернет олімпіада «Всеосвіта»: - Свідоцтво № NU-	Онлайн-платформа «Всеосвіта»	Науковий керівник Людкевич У. І.	студенти

881650, Свідоцтво № ND0-034263, - Свідоцтво № TS-742130, Свідоцтво № IV-097662, Подяка № UP -753913).			
Safer Internet Day Challenge 2021 від мережної академії Cisco	Онлайн-платформа	Науковий керівник Кісіль М.М.	Залучено понад 50 студентів коледжу 17 переможців отримали сертифікат для навчального закладу та потрапити в двадцятку кращих в Україні серед навчальних закладів-учасників
Інтернет олімпіада «Всеосвіта»(весна 2021)	Інтернет -олімпіада	Науковий керівник Стечкевич Л.К.	4 переможці
Інтернет олімпіада «Всеосвіта» (літо 2021)	Інтернет олімпіада	Науковий керівник Стечкевич Л.К	Зареєстрована група КНб-11
Студентська науково-пошуковій онлайн конференції «Розвиток сучасної науки» 28 січня 2021р	Відокремлений структурний підрозділ «Фаховий коледж інфокомунікацій НУ «ЛП»	Науковий керівник – Кісіль М.М.	Грень Діана Когут Анастасія
		Науковий керівник – Мельникова О.В	Доповідач: Любуський Юрій
		Науковий керівник – Романяк М.М.	Доповідач: Любежаніна Ілона
		Науковий керівник –	Доповідач:

		Терлецька Л.О.	Належита Катерина
Науково-практична конференція «Світ навколо нас» 24.03.21р.	Екологічний коледж ЛНАУ	Науковий керівник – Мельникова О.В.	Доповідач: Заневич Ігор
Науково-практична онлайн конференція «Львів у розрізі століть: галерея митців Львівщини». 30 березня 2021 р.	ВСП «Фаховий коледж інфокомунікацій НУ «Львівська політехніка».	Науковий керівник – Жукова Т.В.	Доповідач: Рибчинський Микола
		Науковий керівник – Шумлянський В.О.	Доповідач: Войтович Валерій
Студентська науково-пошукова конференція «Виклики ХХІ століття у царині природничих наук», 20 квітня 2021р.	Львівський професійний коледж готельно-туристичного та ресторанного сервісу.	Науковий керівник – Кісіль М.М.	Доповідач: <u>Старовойт Юрій</u>
		Науковий керівник – Романяк М.М.	Доповідач: Любежаніна Ілона
		Науковий керівник – Терлецька Л.О.	Доповідач: Належита Катерина
II Всеукраїнська студентська науково-практична онлайн конференція «У світі хімії: до 35 річниці аварії на ЧАЕС» 28 квітня 2021р.	Житомирський базовий фармацевтичний фаховий коледж	Наукові керівники – Романяк М. М., Мельникова О. В.	Доповідач: Любежаніна Ілона

Робота в обласних методичних об'єднаннях

Викладачі коледжу брали участь у роботі обласних методичних об'єднань відповідно до плану- графіка їх проведення. Робота об'єднань проходила дистанційно.

Тижні циклових комісій

Проводились відповідно до плану методичної роботи з метою вдосконалення науково-методичного рівня педагогічної майстерності викладачів, обміну педагогічним досвідом, забезпечення належних умов для розвитку інтелектуальних здібностей, творчої активності студентів.

№з/п	Назва заходу	Хто готував студентів
<i>Тиждень циклової комісії діловодства та інформаційної діяльності (09.03 - 12.03):</i>		
1	1. Представлення презентацій з короткими доповідями: - "Історія розвитку діловодства в Україні", - "Історія розвитку носіїв інформації".	Огоновська Г.Б.
2	Студентський семінар "Сучасна бібліотека - це не тільки читання"	Курман В.М.
3	Конкурс "Кращий знавець діловодства".	Вовк О.А.
4	Вікторина «Я – діловод майбутнього».	Шумлянська Н.Б.
5	Зустріч з викладачкою НУ «Львівська політехніка», кандидаткою наук Вовк Н.С.	Вовк О.А. Вовк Н.С.
<i>Тиждень циклової комісії телекомунікацій 09 -16.11 2020</i>		
1	Просвітницький захід до дня працівників зв'язку	Пліш В. М.
2	Науково-пошукова студентська конференція на тему «Новітні технології в телекомунікаціях»	Загорянська О. І.
3	Вікторина за спеціальністю «Телекомунікації та радіотехніка»	Людкевич У. І.
4	Конкурс технічної творчості студентів	Чиженков М. В.
5	Конкурс представлення професії	Лещак О. С.
<i>Тиждень ЦК математичних та природничих дисциплін січень 2021</i>		
1	Пізнавальна бесіда «Відкриття, що змінили світ»	Всі викладачі ЦК в окремо взятих групах
2	Олімпіада з математики Всього учасників - 21 студент 1місце – Старовойт Юра (група ТКб-12), 2 місце Мирош Володимир (група ТКб-21),	Зубик О.С., Кісіль М.М.

	3 місце Шніцар Максим (група КНб-13), 4 місце Заяць Богдан (група КТб-21).	
3	Тренінг з надання першої домедичної допомоги.	Представник First Aid Courses САВ , Мельникова О.В.
4	Студентська науково-пошукова онлайн-конференція « Розвиток сучасної науки». <i>В ній взяли участь студенти нашого коледжу, інших коледжів м. Львів і Львівщини, студенти Чернівецького університету, Миколаївського університету, Кам'янець Подільського коледжу</i>	Терлецька Л.О., Кісіль М.М., РОманяк М.М., Мельникова О.В
5	Вікторина «Цікава фізика».	Терлецька Л.О

Проведення групових форм методичної роботи.

В цьому році започатковано роботу методичної майстерні викладачів коледжу.

23.02.2021 року відбувся *Методичний семінар «Інноваційні реалії сучасної освіти»*, в якому взяли участь всі викладачі коледжу.

Мета: осмислення досвіду, визначення напрямів і перспектив співпраці, підвищення рівня професійної компетентності та творчої майстерності педагогів

Завдання: забезпечувати потреби розвитку коледжу, викладачів, студентів

Очікувані результати:

- системне використання набутого досвіду;
- створення творчої атмосфери та морально- психологічного клімату, в умовах яких посилюється мотивація творчості, ініціативність та успішність праці педагогів.

На семінарі розглядалися такі питання :

1. Педагогічні та психологічні аспекти відкритої освіти у вимірах європейської інтеграції.
2. Інноваційні методи навчання: новітнє в європейській освітній практиці.
3. Комп'ютерні технології в сучасному освітньому процесі: теорія і практика.
4. Актуальні проблеми відкритого інформаційного середовища навчального закладу.

Підготували статті 12 викладачів, 8 з них виступили перед аудиторією колег.

- 1 Вовк О. А. Викладання спецдисциплін дистанційно: переваги і недоліки
- 2 Кісіль М.М. Тема: "Переваги і недоліки дистанційного навчання"
- 3 Людкевич У. І. Шляхи удосконалення дистанційного навчання
- 4 Мудракова Л.Е. Інноваційні технології в сучасному освітньому просторі
- 5 Петрик Г.П. Інноваційні методи навчання: новітнє в освітній практиці
- 6 Пліш В. М. Використання мобільних додатків в освітньому процесі
- 7 Стечкевич Л.К. Дистанційне навчання: переваги та недоліки
- 9 Терлецька Л.О. Тема:"Сучасні технології в освіті"
- 10 Хмеляр. М. «Таймменеджмент – мистецтво керувати часом»
- 11 Чиженков М. В. Використання хмарних сервісів в освіті
- 12 Шумлянська Н. Б. Змішаний освітній процес: очна та дистанційна форми.

«Методичний вісник коледжу»

Методичний вісник коледжу є формою узагальнення і пропаганди кращого педагогічного досвіду викладачів нашого коледжу. Навчально-методичні матеріали укомплектовані за рубриками:

- 1 Звіт про навчально- методичну роботу за навчальний рік
- 2 З досвіду роботи викладачів коледжу:
 - 2.1 Нові орієнтири – сучасні технології навчання
 - 2.2 Методико-педагогічні інновації – відкриті заняття
 - 2.3 Науково- методичні статті викладачів
- 3 Сторінка методиста

РОЗДІЛ 2

ІННОВАЦІЙНІ РЕАЛІЇ СУЧАСНОЇ ОСВІТИ

Тези доповідей на методичному семінарі викладачів коледжу

23.02.2021 рік.

Камінський Б.Т.,
кандидат пед.наук,
викладач-методист

**УДОСКОНАЛЕННЯ СИСТЕМИ ОЦІНЮВАННЯ ДОСЯГНЕНЬ
СТУДЕНТІВ НА ЗАСАДАХ КОМПЕТЕНТІСНОГО ПІДХОДУ ЯК
СТРАТЕГІЧНОГО НАПРЯМУ РОЗВИТКУ ОСВІТИ**

Актуальність теми. Оцінювання навчальних досягнень студентів коледжів на основі компетентісного підходу є актуальним питанням педагогіки, психології і методики та потребує проведення досліджень різних підходів та пошуку ефективних методів проведення такого оцінювання. Суспільні процеси в Україні вимагають перегляду традиційних трактувань оцінки і оцінювання, посилення уваги до цієї складової освітнього процесу і визначається такими основними суперечностями:

- між необхідністю вдосконалення системи оцінювання в педагогічній практиці і відсутністю чіткого опису орієнтира, сукупності закономірностей, засобів і конкретних кроків цього процесу для закладів передвищої освіти;
- між зростаючими вимогами оновлюваного суспільства та роботодавців до рівня сформованості у фахівців середньої ланки загальної та професійної компетентностей;
- між значенням діяльності й досвіду в розвитку особистості та пасивною роллю студента в освітньому процесі в зв'язку з слабким практичним використанням різноманітних форм в організації контрольної - оцінювальної діяльності викладача щодо формування у випускників коледжу необхідних компетентностей.

Мета дослідження: на базі педагогічної ролі оцінки в сучасній навчальній практиці та аналізу сучасних підходів до підвищення педагогічного ефекту оцінної діяльності надати пропозиції щодо діагностики компетентностей студентів коледжу

Ключові слова: компетентісний підхід; компетенції; таксономія Блума; оцінка рівня сформованості компетенцій; нечітка логіка; нечіткий логічний вивід; часткові показники.

ВСТУП

Сформовану на сьогоднішній день систему оцінювання якості навчальних досягнень студентів складно поєднати з сучасними вимогами до модернізації освіти, оскільки вона спрямована на зовнішній контроль і оцінює здебільшого репродуктивний рівень засвоєння. Традиційна система є ототожненням якості освіти із сумою знань, отриманих в процесі навчання.

Проте сучасний світ, де знання, технології оновлюються швидше, ніж триває життя одного покоління, вимагає змін змісту та цілей освіти. Інформаційне суспільство, інформація в якому швидко множитья, застаріває та набуває якісно нових обрисів, потребує від людини нових компетентностей. Процес навчання переорієнтовується з простого накопичення знань на формування потреби, вмінь та навичок самостійно засвоювати нові знання, щоб забезпечити власну конкурентоздатність протягом усього життя.

Аналіз досліджень і публікацій Проблема оцінювання результатів освіти не нова. Їй приділяли увагу відомі педагоги і дидакти серед яких А.М.Алексюк, Ю.К. Бабанський, Ш.А.Амонашвілі, В.В.Воронов, С.У.Гончаренко, К.Ігнекамп, Ч.Купісевич, В.Оконь, І.П.Підласий, І.Ф.Харламов, Д.Ельконін, Л. Занков, С. Шацький, В.Сухомлинський та ін.

Незважаючи на велику кількість науково-дослідних розробок з даної теми, система оцінки знань все ще дуже далека від досконалості, бо соціальні групи, пов'язані з освітнім процесом (студенти та їх батьки, викладачі, керівники системи освіти, роботодавці), мають різні уявлення про критерії якості освіти.

Оцінка знань студентів, як і поняття якості освіти, трактується в науковій літературі неоднозначно. Тому дослідження дійсно представляє собою актуальну практичну проблему.

Актуальність теми дослідження полягає ще в тому, що суспільні процеси в Україні вимагають перегляду традиційних трактувань оцінки і оцінювання, посилення уваги до цієї складової навчально-виховного процесу, але під час відвідування занять викладачів коледжу часто стикаюся з незнанням викладачами коледжу понять «оцінювання» і «оцінка», стикаюся з відсутністю системи оцінювання в педагогічній практиці, а тому не одноразово виникали проблеми з незадоволеністю студентів коледжу та їх батьків оціночними діями викладачів з предметів.

Крім того враховуючи те, що фахові коледжі у навчальному процесі використовують дві шкали оцінки знань: 12-ти бальну, при вивченні предметів загальноосвітнього циклу, і 4- бальну при вивченні предметів професійного циклу, це вимагає додаткових зусиль для організації оцінювання студентів, а також для створення комфортних умов навчання для студентів при переході з однієї системи організації навчального процесу (де в навчальних планах практично відсутні години на самостійну роботу) на інший (де до 50% знань ми повинні передати через самостійну роботу), вироблення єдиного підходу до оцінювання навчальних досягнень студентів.

Можна говорити про те, що на сьогоднішній день існує суперечність між цільовими установками розвитку освіти щодо оціночної діяльності та практичною діяльністю, здійснюваною педагогами.

Таким чином, актуальність даного дослідження визначається наступними основними суперечностями:

- між необхідністю вдосконалення системи оцінювання в педагогічній практиці і відсутністю в науці і педагогічному досвіді чіткого опису орієнтира, сукупності закономірностей, умов, засобів і конкретних кроків цього процесу для ВНЗ 1-2 р.а.;

- між зростаючими вимогами оновлюваного суспільства та роботодавців до рівня сформованості у фахівців середньої ланки загальної та професійної компетентностей, що дозволить їм швидко адаптуватися на ринку праці, та неможливістю її реалізації при використанні традиційних методів освітньої діяльності та оцінювання, за якими встановлюється успішність чи неуспішність діяльності учасників педагогічного процесу;

- між значенням діяльності та досвіду в розвитку особистості та пасивною роллю студента в освітньому процесі в зв'язку з незнанням або слабким практичним використанням різноманітних форм в організації контрольної -оціночної діяльності викладача щодо формування у випускників коледжу необхідних компетентностей.

Об'єктом дослідження є контрольна – оцінювальна діяльність викладача коледжу.

Предметом дослідження - практика організації контрольної -оціночної діяльності викладачів.

Мета дослідження: на базі педагогічної ролі оцінки в сучасній навчальній практиці та аналізу сучасних підходів до підвищення педагогічного ефекту оціночної діяльності надати пропозиції щодо діагностики компетентностей студентів коледжу

1 Компетентнісний підхід як один із стратегічних напрямів розвитку освіти

Компетентнісний підхід як один зі стратегічних напрямів розвитку освіти передбачає гуманізацію, демократизацію, здоров'язберігаючий та особистісно-орієнтований підходи.

У документі «Національна стратегія розвитку освіти в Україні на 2012-2021 роки» у п. 1.2. серед стратегічних напрямів розвитку освіти бачимо такі: модернізація структури, змісту й організації освіти на засадах компетентнісного підходу, переорієнтації на цілі сталого розвитку. Серед очікуваних результатів реалізації Національної стратегії розвитку освіти

бачимо - підвищення якості результатів навчання випускників усіх рівнів системи освіти.

У нових стандартах освіти ми бачимо, що ці вимоги реалізовані у компетенціях відповідних фахівців викладених у ОКХ:

КСО- соціально-особистісні,

КЗН – загально-наукові

КІ - інструментальні

КЗП – загально-професійні

КСП – спеціалізовано-професійні

Компетентнісний підхід повною мірою відповідає принципам Болонського процесу, спрямованим на формування єдиного європейського простору вищої освіти, де результат вищої освіти пропонується оцінювати рівнем компетентності фахівця – випускника фахового коледжу.

Замість парадигми освіти пропонується використовувати принципово нову парадигму вищої освіти СВЕ (Competence – based education), основу на формуванні у студентів певних компетенцій та діагностуванні рівня компетентностей випускників закладів фахової передвищої та закладів вищої освіти.

Випускник повинен не тільки отримати якийсь масив знань і відпрацювати сукупність умінь, після завершення навчання він повинен уміти і хотіти робити те, заради чого все навчання і розпочиналося. А компетенції - це не просто знання та вміння, це володіння такими формами поведінки та індивідуальними характеристиками, які необхідні для успішної діяльності в сучасних умовах, це мотивація до продуктивної професійної діяльності, це рівень розвитку інтелекту, засвоєння культурних та етичних норм й інших якостей соціального і гуманітарного характеру.

Загальноприйнятою цінністю освіти 21 століття визнається становлення самостійності, ініціативності та відповідальності.

Сьогодні затребувані фахівці, здатні до самостійного прийняття рішень, які вміють діяти у швидко мінливих ситуаціях, які відчують потребу в безперервній освіті.

Виховання такого професіонала передбачає сприяння самостійному розвитку особистості, її готовності до самореалізації в професії. Відповідно, зміна технології навчання має бути спрямована на переорієнтацію діяльності викладача з інформаційної на організаційну, діяльнісну.

Діяльнісно- компетентнісний підхід як методологічна основа практико-орієнтованої освіти по відношенню до результатів освіти становить ядро сучасних реформ, а реалізація даного підходу розглядається як ключовий напрямок вдосконалення якості освіти.

У зв'язку з цим можна виділити **три основні функції викладача:**

- **функція організації освітнього процесу** - вже не як просто процесу оволодіння знаннями, а як процесу розвитку здібностей студента і формування його особистості, створення умов для включення студентів у самостійну пізнавальну діяльність;

- **функція експерта, помічника** орієнтує педагога на зміну механізмів контролю в освітньому процесі за принципом демократичного суспільства: тотальна регламентація відсутня, втручання відбувається лише у випадку потреби для самого студента, контролюється лише кінцевий результат, стимулювання дій студентів для досягнення поставленої мети, забезпечення емоційної підтримки у ході роботи, створення ситуації успіху для кожної особи, підтримка позитивного емоційного тла;

- **функція формування внутрішньої мотивації** до навчання, розвитку та самоактуалізації особистості, проведення разом із студентами експертизи (рефлексії) отриманого результату.

Реалізація нових функцій спрямована на підвищення рівня особистісної відповідальності й активності не тільки викладачів, але й тих, кого навчають.

2 Вимоги до змін у системі оцінювання

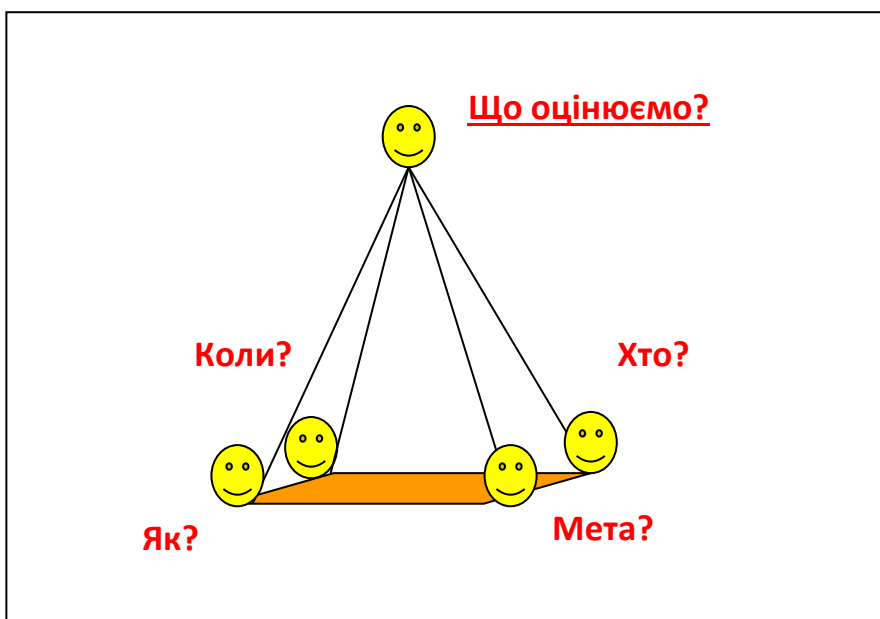
Можна змінити методологію освіти, теорію і доктрину, основи організації навчання та виховання, але якщо залишити незмінними систему оцінювання, критерії, за якими встановлюється успішність чи неуспішність діяльності учасників освітнього процесу, то реальних змін у педагогічній практиці не буде.

Навчальний процес - це діяльність тристороння. Її учасниками є: студенти, викладачі та батьки. Кожен учасник зацікавлений в досягненні навчальних результатів і в тому, щоб ці результати були оцінені об'єктивно, щоб були виключені випадки суб'єктивних і помилкових суджень, щоб відмітки відображали дійсну успішність студентів. Сьогодні студенти та їх батьки чекають від викладача, перш за все, щоб він розумів їх та їх проблеми і разом з тим був суворий, послідовний і справедливий. Проблема оцінки навчальних досягнень студентів стає ще актуальнішою у зв'язку з тим, що багато викладачів орієнтовані тільки на надання інформації.

І викладачі вже використовують інноваційні педагогічні технології навчання під час проведення занять, практика ж навчання професійним дисциплінам у коледжі, не зважаючи на зміни методології освіти, основи організації навчання та виховання, залишає незмінними систему оцінювання, критерії, за якими встановлюється успішність чи неуспішність діяльності учасників педагогічного процесу.

Послугуючись вищезазначеними підходами до оцінювання, ми фактично оцінюємо тільки рівень освоєння дисциплін, використовуючи критерії оцінювання знань конкретної навчальної дисципліни. Якщо ж говорити про оцінку компетенцій, то для нас поки що це ще залишається проблемою, оскільки без нових критеріїв оцінювання освітньої діяльності, дійсно зорієнтованих на особистість та її розвиток, гуманоцентрична та компетентнісна переорієнтація освіти буде залишатися без результатів. Тому нові підходи до освітнього процесу вимагають оновлених критеріїв оцінювання знань і вмінь студента.

Розглянемо просту модель системи оцінювання на малюнку.

При переході до нової системи оцінювання результатів навчання в кожній точці фігури відображені напрями, де мають бути зміни.

Сформулюємо основні позиції:

Що оцінюємо: оцінка рівня освоєння дисциплін; оцінка компетенцій студентів;

Коли оцінюємо: своєчасно і систематично;

Як оцінюємо:

а) дотримуючись найефективніших психолого-педагогічних принципів контролю та оцінювання навчальних досягнень:

- об’єктивність;
- доброзичливість;
- індивідуальний підхід;
- науковість та вимогливість;
- заохочення та стимулювання;
- творчо-виховний взаємозв’язок тощо.

б) дотримуючись вимог, що пред'являються до контролю та оцінки навчальної діяльності:

- об'єктивність і справедливість;
- всебічність та диференційність;
- орієнтованість на індивідуальні особливості;
- відкритість;
- позитивність;
- валідність

Оцінювання здійснюється різноманітними способами (бальна система, система рейтингова, портфоліо тощо) та формами (індивідуальна, групова, колективна). Використовуючи критерії оцінювання, що розробляються до кожного виду занять, на початку занять ознайомлюємо студентів з критеріями, обговорюємо результати роботи студента чи відповідь через оціночні судження - проводимо рефлексію, опираємось на принципи та функції оціночної діяльності викладача.

Хто оцінює: викладач, керівник практики, інші студенти, також надаємо більше уваги до самооцінювання.

Мета оцінювання:

а) спільна для студента і викладача:

- з'ясування рівня набуття студентами соціального досвіду, рівня оволодіння програмного матеріалу,
- з'ясування рівня оволодіння теоретичними та практичними знаннями, навичками і вміннями;
- з'ясування рівня формування у них певних особистісних та професійних якостей;

б) для студента:

- побачити шляхи підвищення своїх результатів навчання;

в) для викладача:

- проаналізувати результати своєї педагогічної діяльності та доцільність обраних форм і методів роботи.

3 Практика оцінювання та її удосконалення у ВСП «Фаховий коледж національного університету «Львівська політехніка»

Наведемо приклади з особистої практики організації та проведення оціночної діяльності під час освітнього процесу.

Особливу увагу в освітньому процесі необхідно приділити виявленню факторів, що впливають на мотивацію до навчання у студентів. На початку роботи з викладання дисципліни «Основи правознавства» проводжу анкетування студентів групи. Для цього в анкеті наводяться можливі варіанти пропозиції «Як впливає на вашу навчальну активність...». Після

проведення аналізу демонструю презентацію з результатами по групі та проводимо рефлексію, при необхідності коригуємо їх мотивацію до навчання.

Лідерами в системі мотивації студентів є такі фактори, як «бажання отримати диплом», «бажання стати професіоналом», «інтерес до навчання», «бажання отримати високу підсумкову оцінку». Звертає на себе увагу той факт, що «страх виключення з коледжу», «адміністративні заходи», «ставлення куратора, його підтримка», «стосунки з одогрупниками» не завжди впливають на навчальний процес більшості студентів. Важливими є фактори «ставлення викладачів, їх підтримка», «ставлення батьків», «інтерес до навчання», «контроль за успішністю навчання протягом семестру» тощо.

Студенти на початку вивчення дисципліни ознайомлюються з критеріями оцінювання знань та з переліком компетенцій, що вимагає стандарт спеціальності. Критерії оцінювання компетенцій розробляються до кожного виду інноваційних завдань та надаються студентам на початку заняття.

Одним із завдань програми з правознавства є вироблення у студентів вмінь застосовувати на правовому матеріалі критичне мислення, аналіз, синтез, оцінку, рефлексію, уміння спілкуватись, дискутувати тощо.

Для розвитку самостійності, ініціативності та відповідальності привчаю студентів працювати без зовнішнього керівництва, тотального нагляду та опіки. А як інакше можна розвинути відповідальність та активність, якщо не надавати свободи до дій та самостійного прийняття рішень? Тому створюю для цього умови під час занять, їх я проводжу в аудиторії, де студенти мають змогу працювати у малих групах до 5 осіб. Саме за таких умов вони можуть спілкуватися, консультуватися один з одним під час вирішення проблемних або пошукових завдань, але, якщо необхідно, самі коригують свою поведінку щодо уваги до інформації, яку надає викладач під час або після обговорення.

Для вирішення найважливішого завдання щодо розвитку студентів важливо навчити їх вчитися самостійно, тому треба створювати ситуації, у яких вони діятимуть самостійно, проявлятимуть активність і ділитимуться знаннями одне з одним. Саме працюючи в малих групах, вони вчаться

працювати у команді, випробовують свої лідерські задатки й розвивають їх; вчаться брати на себе ініціативу й відповідальність за результати навчання. Студенти на моїх заняттях також беруть участь у процесі оцінювання, тобто виявляють оцінювальну самостійність.

Використовую на кожному лекційному занятті мультимедіа-презентації з матеріалами лекцій. Це дає змогу зосередити студентів в процесі заняття на проблемних питаннях, дати їм змогу обговорити ці питання протягом 10 хвилин, а потім слухати виступ представника від кожної групи з їхнім варіантом вирішення проблеми. Після закінчення виступу разом із студентами аналізуємо, які якості та компетенції при вирішенні питання ми розвивали.

Самооцінка власної діяльності спонукає студентів до самоосвіти, самовдосконалення і самовиховання, сприяє розвитку самокритичності, високої вимогливості до себе, почуття відповідальності.

Якщо ми ставимо за мету активізувати пізнавальну діяльність студентів, то можна рекомендувати створити умови для самостійного формулювання

Ми розвинули компетенції :

- **вміння працювати в групі;**
- **впевненість у собі;**
- **здатність засвоювати новий матеріал;**
- **комунікабельність;**
- **самостійність;**
- **організованість.**

основних понять та ідей з теми; при цьому в лекції надаються протилежні точки зору, сумніви в достовірності висновків. Такі підходи до роботи на заняттях сприяють формуванню предметних компетентностей шляхом активізації пізнавальної діяльності, розв'язування юридичних ситуацій, вироблення вміння аналізувати суспільно-

політичні ідеї, користуватися правовими актами та юридичною літературою. Метою сучасного заняття стає вже не нагромадження знань, а пошукова діяльність, спрямована на формування умінь та навичок щодо орієнтації в інформаційному просторі. Нового звучання набуває не стільки констатація проблеми, скільки доцільність та шляхи її розв'язання. А відтак нового акценту заслуговує співпраця на занятті викладача і студента, що будують свою освітню - пізнавальну роботу .

Викладач виконує організаторські функції: як скерувати роботу, у яке русло направити думки, необхідні для розуміння; як навчити студента думати під час отримання знань та застосовувати їх у новій навчальній ситуації.

Таким чином, серед інноваційних методик і технологій критичне мислення посідає чільне місце.

Освітня технологія розвитку критичного мислення у процесі навчання – це сукупність різноманітних педагогічних прийомів, які спонукають студентів до дослідницької творчої активності, створюють умови для усвідомлення ними матеріалу, узагальнення одержаних знань, спрямованих

на розвиток самостійного свідомого мислення. Використання даної технології надає можливість сформувавши молодшого бакалавра – випускника, який вміє розмірковувати, взаємодіяти, спілкуватися, чути і слухати інших, який вміє постійно відчувати свою успішність й давати оцінку іншим. На таких заняттях думка викладача не є домінуючою, його голос стає рівноправним з голосом студента. Його завдання - допомогти оволодіти знаннями самостійно.

Отже, технологія критичного мислення допомагає студентові не тільки оволодіти певним обсягом знань, а й сприяє розвитку його особистості, навчає того, як у подальшому житті використовувати набутий ними досвід для розв'язання власних проблем. Адже критичне мислення – це здатність використовувати певні прийоми обробки інформації, що дозволяють отримати бажаний результат.

До основних рис критичного мислення слід віднести такі уміння:

- робити логічні умовиводи;
- приймати обґрунтовані рішення;
- давати оцінку позитивних та негативних рис як отриманої інформації, так і самого розумового процесу;
- спрямувати зусилля на результат.

Важко уявити сферу життя, яка б не потребувала від людини здатності ясно мислити. Критично мисляча людина нічого не сприймає на віру. Отже, вона має здібність і устремління оцінювати різні твердження та робити об'єктивні судження на основі добре обґрунтованих доказів. Мета критичного мислення полягає у встановленні об'єктивної істини.

Критично мислячі люди ставлять перед собою такі запитання:

- У чому полягає проблема?
- До яких висновків дійшов автор щодо цієї проблеми?
- У чому полягають причини, що привели його до такого висновку? (Проте слід бути пильними щодо невідповідної аргументації - через жаль, страх, неправильну обробку статистичних даних -, що може ввести нас в оману).
- Автор спирається на факти чи на погляди? (Факти можна перевірити. Погляди перевірити неможливо, вони можуть базуватися на голослівних твердженнях).
- Автор виражає свої думки нейтрально чи емоційно? (Критично мисляча людина стежить за манерою викладу, щоб побачити підґрунтя).

Розвивати критичне мислення на заняттях з Основ правознавства можливо лише шляхом розв'язання проблемних задач із суспільствознавства. Це дозволить студентам краще усвідомлювати минуле і сучасне, допоможе

їм стати відповідальними громадянами і правильно обирати шляхи розвитку не лише власної долі, а й долі своєї країни та суспільства.

Забезпечити розвиток критичного мислення можна шляхом упровадження задач і проблемно-пізнавальних завдань на узагальнення та застосування понять, а також на перевірку обґрунтованості правових оцінок тощо.

Вправи, які слід пропонувати студентам для розв'язання, мають вимагати від них відповідального ставлення до прийняття рішень. Їх слід призвичаювати не просто заявляти про свою позицію щодо окресленої проблеми, а й доводити та обґрунтовувати її, зважувати усі “за” та “проти”, передбачувати наслідки прийнятих рішень, заохочувати до розгляду проблем із різних точок зору, враховуючи різні думки. Внаслідок розв'язання проблемних завдань для студентів має стати очевидним те, що недостатньо лише знати факти, а дуже важливо уміти **оцінювати** їхнє значення для країни та світу. Робота над завданнями мусить переконати студентів у тому, що вкрай потрібно розуміти й приймати іншу точку зору за наявності переконливих аргументів, тобто бути толерантним. Суперечності в оцінках подій обов'язково повинні спонукати студентів самостійно аналізувати ситуацію й робити висновки, а також навчити прикладати здобуті узагальнення до сучасної суспільної ситуації, правильно та самостійно її аналізувати..

Навчальний процес на засадах критичного мислення має бути побудований так, щоб у студенти :

- висловлювали власні судження, виділяли головне, робили висновки і порівняння, оперуючи доводами і конкретними фактами;
- здійснювали певне дослідження, вивчаючи окрему навчальну тему;
- відокремлювали правдиву інформацію від неправдивої, факти від суджень, звертали особливу увагу на аргументованість останніх;
- самостійно ставили питання, формували проблему й альтернативні шляхи її творчого рішення.

Таким чином, критичне мислення – це передовсім наукове мислення, потреба в якому в умовах інформаційного суспільства стає дедалі затребуваною.

Задля того, щоб зробити критичне мислення компетентністю студентів, необхідно подбати про:

- чітке виділення правил критичного мислення;
- застосування вправ на використання правил критичного розмірковування;
- систематичне тренування у розв'язанні задач на критичний аналіз суспільствознавчого матеріалу.

Саме за таких умов ми можемо розраховувати на те, що учні стануть компетентними у критичному розмірковуванні.

Пропоную кілька методів роботи над розвитком критичного мислення, які я використовую в своїй освітній діяльності.

1) Інтерактивне конспектування.

Цей метод навчає критично опрацьовувати та осмислювати письмовий навчальний матеріал; він може використовуватись на різних етапах заняття: викладач пропонує студентам для опрацювання письмову інформацію. Під час читання вони роблять олівцем умовні позначки на полях статті (документа, уривка тексту тощо). Використовується невелика кількість позначок чотирьох видів.

Читання з позначками:

“v” – інформація відома;

“!” – інформація важлива (необхідна для запам’ятовування);

“?” – інформація потребує уточнення, доповнення, додаткового опрацювання.

«-» - суперечить попередній інформації.

Даний прийом можна використовувати інакше, змінивши позначки на «Ф» та «С», де «Ф» - факти, «С» - судження.

Приклад застосування.

Тема: Сімейне право.

Найважливіша функція сім’ї – це продовження роду, виховання дітей. В юридичній науці сім’єю називають людей, які спільно проживають, пов’язані спільним побутом, мають взаємні права і обов’язки.

Подружжя вважається сім’єю і тоді, коли чоловік та дружина у зв’язку з навчанням, роботою, лікуванням та з інших поважних причин не проживають спільно.

Однією з підстав створення сім’ї є шлюб, що в перекладі зі старослов’янської мови означає «обіцянка».

Шлюб – це сімейний союз чоловіка й жінки, зареєстрований у державному органі реєстрації актів цивільного стану(РАЦС).

Лише офіційна реєстрація союзу між жінкою та чоловіком породжує права і обов’язки подружжя.

В Україні набув чинності закон про підвищення шлюбного віку з причини - фізичної, моральної та соціальної готовності до сімейного життя.

Студенти ставлять позначки, а потім ми по-черзі обговорюємо інформацію за визначеними категоріями.

2) Метод розв'язання юридичних ситуацій за заданим алгоритмом, наприклад:

1 крок :

- Якими є факти: що сталося, де, коли?
- Хто є учасниками ситуації?
- Що ми про них знаємо?
- Які факти є важливими, а які – другорядні?

2 крок :

- Які аргументи можуть бути наведені?
- Які нормативні акти мають бути використані при аналізі ситуації?

3 крок:

- У чому полягає рішення?
- Чому воно є саме таким?
- Якими можуть бути наслідки такого вирішення проблеми?
- Чи існують інші шляхи розв'язання ?

3) «7 хвилин для роздуму: «Мої «ЗА» і «ПРОТИ»

Періодично як підсумок окремої теми пропоную студентам висловлювати власну думку(письмово або усно) щодо отриманої інформації з певної теми. Студент в послідовній, логічній формі аналізує, узагальнює та дає власну оцінку з визначеного питання за таким алгоритмом:

Аргументи «За».

Аргументи «Проти»:

«Мій висновок»

Це допомагає студентові упорядкувати свої думки, а педагогові не тільки перевірити, закріпити, засвоєний матеріал, пізнати інтелектуальний рівень дитини, але й відкоригувати мету й зміст навчання, запланувати нові теми для обміркування.

Приклад застосування.

Роздум на тему «Що я думаю про роль та місце законів у житті суспільства».

Аргументи «За»:

- 1 *Закони регулюють відносини між людьми, з владою, захищають права людей;*
- 2 *Закони допомагають уникнути хаосу, свавілля, авторитаризму;*
- 3 *Виконувати закони означає не порушувати норм права і моралі, не посягати на права інших людей.*

Аргументи «Проти»:

- 1 *Є випадки коли одні закони суперечать іншим (неузгодженість законів)*

Мій висновок:

Я вважаю, що роль та місце законів у житті суспільства велике, так як закони регулюють реальні життєві ситуації, допомагають упорядкувати існування людини в суспільстві та її відносини з державою. Існує прислів'я «Де закон – там захист», що говорить про захисну функцію закону прав, обов'язків людини, захист суспільства від свавілля та насилля. Кожен має знати закони, вміти користуватися ними та виконувати їх, щоб жити в мирі.

Можливі теми теми для роздумів:

-«Наслідки злочину, якими вони є»; «Причини молодіжної злочинності»; «Вплив засобів масової інформації на рівень підліткової злочинності»; «Чи може суспільство викоренити злочинність?», «Перша умова виправлення-визнання своєї вини». (Л.М.Толстой); «Найбільше заохочення злочину - безкарність». (Цицерон); «Покараний злочинець - це приклад для всіх злочинців; невинно засуджений - це питання совісті всіх чесних людей». (Ж.Лабрюєр).

Отже, активізацію мислительської діяльності студентів я здійснюю як систему дій, спрямовану на стимуляцію пошукової активності, інтенсифікацію пошукової активності, інтенсифікацію пізнавальних процесів студентів. Така методика роботи зі студентами допомагає педагогові стимулювати їх мислення, пам'ять, увагу, уяву, емоційно-вольову сферу, розвиває критичне мислення, що в майбутньому сприяє розвиткові оцінювальної діяльності як власної, так і своїх партнерів, колег тощо.

З метою активізації пізнавальної діяльності студентів на заняттях з ««Основ правознавства»» я проводжу діагностику рівня пізнавальних процесів (інтелект), рівня мотивації, стану профільного інтересу, впливу соціуму. Мотивацію пізнавального інтересу здійснюю через формування ціннісних пріоритетів «Я і право», «Я і держава», «Я і громадянське суспільство» - все це сприяє формуванню системи знань, умінь і навичок, формуванню свідомості людини як активного члена громадянського суспільства та правової держави, зміні ролі студента, який стає активним суб'єктом у процесі навчання, а ще одночасно розвиває вміння давати оцінку якості як власних знань, та і якості знань інших людей. При цьому важливо, оцінюючи рівень та якість знань коментувати компетентності, які розвиває в собі студент.

Компетентність – це інтегрована якість особистості, тому практично не піддається прямий діагностиці. Але через діяльнісні методи навчання можна перевести якісну оцінку рівнів розвитку компетенцій у кількісну оцінку. До найбільш ефективних засобів вимірювання компетенції студентів належать:

- Кейс- метод (ситуаційні задачі);

- Портфоліо (оцінка власних досягнень);
- Метод розвитку кооперації (групове вирішення завдань з розподілом ролей);
- Проектний метод (навчальні, виробничі і рекламні проекти, веб-квест);
- Ділова гра (наближення до реальної виробничої ситуації);
- Моніторинг активності на занятті;
- Тести на виявлення компетентності;
- тощо.

Я використовую ці методи оцінювання у своїй практиці в залежності від змісту, типу та форми заняття.

Що стосується використання тестів для вимірювання компетенцій, то тут треба опиратися на теорію “Таксономія освітніх цілей“, яку запропонував в

1956 році Бенджамін Блум, професор Чиказького університету. Блум визначив шість рівнів освітніх цілей, які використовуються освітянами для визначення розвитку навичок мислення високого рівня.

Для формування компетенцій треба формувати не просто мислення, а навички мислення високого рівня, а саме **АНАЛІЗ**, **СИНТЕЗ**, **ОЦІНЮВАННЯ**. Завдання та

діяльність студентів мають бути сплановані так, щоб процес навчання був спрямований на зміни у рівнях розумової діяльності.

За підсумками своєї роботи бачу зростання мотивації до навчання у студентів, зростає також активність на заняттях, відповідальність за виконану роботу, розвивається здатність до прийняття ефективних рішень, аргументованих відповідей, самооцінювання та самовдосконалення. Відчувається підвищення у студентів потреби у навчанні та збільшується інтерес до навчання. У групах, де я викладаю, якість знань з предмету «Основи правознавства» стабільно висока та має тенденцію до підвищення.

ВИСНОВКИ

Компетентного фахівця вирізняє вміння серед багатьох рішень обирати оптимальне, аргументовано спростовувати хибні рішення, піддавати сумніву ефектні але неефективні рішення, тобто мати критичне мислення. Компетентність передбачає також постійне оновлення знань, володіння новою інформацією для успішного вирішення професійних завдань у визначений час та в певних умовах.

Виховання такого компетентного фахівця неможливе в умовах репродуктивних методів навчання та авторитарної системи оцінювання.

Оцінювання навчальних досягнень студентів має здійснюватися різноманітними способами (бальна система, система рейтингова, портфоліо тощо) та формами, відповідно до сучасних вимог що пред'являються до контролю та оцінки навчальної діяльності.

Тому сьогодні потрібно:

1. Підвищити оволодіння та практичне використання різноманітних форм в організації контрольно - оцінювальної діяльності викладача щодо формування у випускників коледжу необхідних компетентностей.

2. Цикловим комісіям відповідно до освітніх програм спеціальностей розробити критерії оцінки рівня розвитку компетенцій студентів при використанні інноваційних методів навчання.

3. Створити відповідні умови для самовдосконалення викладацького складу фахового коледжу щодо переходу з навчання предметно-інформаційного типу на діяльнісно-компетентнісний.

Сьогодні оцінювання має стати механізмом, що забезпечує процес вдосконалення якості освіти і конструктивний зворотний зв'язок для всіх суб'єктів освітнього процесу, який дає інформацію про те, наскільки ефективні викладачі, а студентам показує, наскільки вони прогресують у навчанні і в своєму професійному розвитку.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Баханов К. О. Технологія розвитку критичного мислення як психолого-педагогічне явище / К. О. Баханов // Історія та правознавство. – 2008. – № 33(169). – С. 4-9.
2. Бургун І. В. Підготовка компетентного випускника як реалізація гуманістичної місії середньої освіти / І. В. Бургун // Народна освіта. – 2014. – № 3 (24) [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://narodnaosvita.kiev.ua/?page_id=2589
4. Про освіту : Закон України від 23.05.1991 р. № 1060-X
3. Закон України «Про фахову передвищу освіту»
4. Закон України «Про вищу освіту»
5. Петрук В.А. Теоретико-методичні засади формування професійної компетентності майбутніх фахівців технічних спеціальностей у процесі вивчення фундаментальних дисциплін. – Вінниця: "Універсум-Вінниця", 2006. - 292 с.
6. Пометун О. І. Компетентнісний підхід до оцінювання рівнів досягнень учнів / О. І. Пометун – К.: Презентація на нараді Центру тестових технологій. 19.10.2004. – 10 с.

Петрик Г.П.,

викладач, спеціаліст вищої категорії

ІННОВАЦІЙНІ МЕТОДИ НАВЧАННЯ: НОВІТНЄ В ОСВІТНІЙ ПРАКТИЦІ

Тема "Іноваційні методи навчання: новітнє в освітній практиці"- це надзвичайно актуальна тема, тому, що сучасна глобальна освітня система переживає період радикальних перетворень методів, інформаційного змісту та освітнього простору.

Сьогодні сучасне суспільство формує нові цінності, та нове розуміння успіху. Тому, вираз, що викладач повинен йти в ногу з часом застарів, сьогодні викладач повинен летіти в освітньому просторі. Бо динаміка суспільних процесів настільки стрімка, що знання та навички більшості випускників втрачають актуальність ще до моменту закінчення навчання. В наш час лише володіння дипломом про вищу освіту вже не гарантує працевлаштування випускникам університетів, оскільки освітні заклади не встигають за сучасними вимогами динамічного ринку праці.

За даними ООН з питань освіти, культури та науки більше 200 млн молодих людей, які закінчили навчальні заклади, не володіють навичками, необхідними для життя та праці . Панує розчарування серед молоді. Молодь починає задаватися питанням відносно «окупності» інвестицій в освіту, котра традиційно вважається запорукою «високого статусу» в майбутньому. І найголовніше: сучасне молоде покоління має інші уявлення про успіх і стратегію його досягнення, в яких освіта сприймається не як соціальний ліфт та інструмент вибудовування кар'єри, а як елемент своєї унікальної та неповторної долі, засіб реалізації творчого потенціалу особистості. Вирішення цього завдання означає, що мають бути вироблені нові МЕТОДИ підтримання актуальності вищої освіти, аби вміння і навички, які здобуваються, повніше відповідали потребам ключових галузей економіки, етичним принципам зі збереженням довіри до традиційної освіти.

Таким чином, ми можемо говорити про те, що сучасні виклики сприяли трансформації освітнього процесу та формуванню нових освітніх трендів.

Першою стає концепція: ***Навчання протягом усього життя!***

Швидкість та різноманіття змін збільшується, і навчання стане основною діяльністю протягом усього життя!

Друге: ***Рівні можливості для всіх!***

Система освіти повинна забезпечувати рівні можливості навчання для всіх вікових категорій, враховуючи, що потреба в навчанні для людей старшого віку не менш актуальна, ніж для дітей. Найближче двадцятиліття стане епохою радикальних перетворень в методах навчання .

Перший метод – автоматизації більшості навчальних процесів.

За Прогнозами Організації економічного співробітництва та розвитку (OECD) до 2050 р. **2 млрд (!)** робочих місць будуть роботизовані. Роботизація робочих місць, автоматизація багатьох процесів сприяє появі нових професій, що вимагають розкриття творчого потенціалу особистості.

Другий метод -персоналізація процесу навчання.

Система навчання має бути індивідуальною, тобто програму мають підлаштовувати під людину, а не людину під програму.

Третій метод-Зтирання межі між навчанням та роботою,

Межа вже зникає. Ми постійно навчаємося, коли працюємо, і ми постійно працюємо над собою, коли навчаємося. З'являються нові освітні простори неформальної освіти.

Які ж нові освітні тенденції, які пришвидшують впровадження освітніх технологій у сучасні сектори вищої освіти?

ЦЕ:

1.Підвищення уваги до вимірювання навчання: коледжі та університети переосмислюють методи визначення, вимірювання та демонстрації майстерності студентів щодо оволодіння навчальних дисциплін, у відповідь на сучасні соціально-економічні зміни і виклики.

2.Розширення сфери використання моделей змішаного навчання: прогрес у сфері навчальної аналітики, адаптивного навчання які, залишаються об'єктом системних досліджень з боку онлайн-провайдерів освіти.

3.Переформатування навчальних просторів: нові формати і методи навчання та викладання обумовлюють необхідність модернізації навчальних просторів.

Освітні заклади на базі ширококутового бездротового Інтернет-зв'язку розбудовують так звані "розумні простори" (smart rooms), щоби забезпечити доступ до веб-конференцій, реалізують інші форми віддаленої роботи для полегшення комунікацій.

4 Дотримання чіткого зв'язку між навчальним планом і реальним світом довкола.

5 Запровадження проектно-, проблемно-, дослідницько-орієнтованого навчання та інші подібні методи стимулюють активнішу участь студентів у навчальному процесі, як у ході аудиторної роботи, так і за її межами.

6.Переосмислення діяльності інституцій: університетські заклади все активніше займаються дослідженнями та імплементацією альтернативних методів навчання і викладання, аби якісніше забезпечувати різноманітні потреби все більшого числа студентів.

Новітні моделі освітнього процесу, зокрема гібридного навчання із застосуванням онлайн-технологій, чи компетентнісного підходу, все більше виявляють недоліки традиційної системи освіти відносно вже “нетрадиційних” сучасних студентів.

Мейкерспейси: креативні простори-майстерні, поєднання лабораторії і майстерні, місця для втілення ідей, проведення експериментів, вивчення, застосування на практиці та вдосконалення нових навичок; водночас місця для цікавого спілкування на всілякі технологічні та наукові теми, веселого й продуктивного проведення часу.

Щоби сприяти культурі інновацій та адаптації до постійно змінюваних економічних потреб суспільства, вищі навчальні заклади мають структуруватися таким чином, щоби забезпечити свою гнучкість і в той же час сприяти творчості та підприємницькому мисленню.

І ми розуміємо і знаємо як вирішувати ці проблеми і виклики І як комбінувати формальне і неформальне навчання І як шляхом поєднання формальних і неформальних методів навчання і викладання можна створити середовище, яке сприятиме експериментуванню, цікавості, креативності.

Кісіль М.М.,

викладач, спеціаліст першої категорії

МЕТОДИ ЕФЕКТИВНОЇ ВЗАЄМОДІЇ УЧАСНИКІВ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ НА ПЛАТФОРМІ CLASSTIME

Будь яка праця повинна у кінцевому підсумку дати результат. І якщо все виконано як слід, цей підсумок буде хорошим. Коли ж виходить не зовсім очікуване – це теж результат – оцінити помилки, можливості, та скорегувати напрям для подальшої роботи.

У праці викладачів таким підсумком завжди є знання їх студентів. І було б помилкою перевіряти лише кінцевий результат. Важливо обрати правильну стратегію навчання та ефективної взаємодії, а також вчасно реагувати, якщо якісь теми не засвоюються повною мірою. Власне для цього потрібен зворотній зв'язок, що і дозволить точніше оцінити наявну ситуацію. Різновидів діагностики є безліч: опитування – усне, фронтальне, бліц-опитування, у вигляді міні диктанту, тесту тощо. Не секрет, що такі форми взаємодії забирають багато часу, або ж охоплюють не всіх студентів, якщо група досить велика. Буває, що не всі проявляють ініціативу – навіть знаючи матеріал не відповідатимуть до поки викладач сам не запитає. Крім того слід врахувати час на перевірку письмових відповідей.

Процес контролю результатів отриманих знань ускладнився з переходом на дистанційну форму навчання, спричинений глобальною пандемією. Часто отримати оперативну відповідь не вдається, адже не у кожного студента є мікрофон чи веб камера, не кажучи вже про стабільність інтернету. (Тут оминаю той відсоток студентства, який користуючись ситуацією, свідомо уникає онлайн навчання.) Крім того перевірка виконаних завдань, надісланих у вигляді фото, часто низької якості, – болюча тема чи не для кожного педагога.

Середовище G-Suit for education, яке успішно було розгорнуто у нашому коледжі ще у вересні 2020 року, має у своєму арсеналі безліч засобів для ефективного проведення онлайн уроку і дистанційного навчання в цілому. Google Classroom – для публікації матеріалів, Google Meet – для онлайн заняття. Крім того в арсеналі середовища є форми, віртуальна дошка, нотатник, документи, таблиці, презентації, чат, календар та інші додатки, вдале поєднання яких сприяє продуктивному заняттю.

Зокрема, за допомогою форми можна провести тестування, що дозволить викладачеві оперативно отримати зворотній зв'язок. Підсумок результатів та загальна статистика всієї групи лише сприяє ефективній взаємодії. Проте неможливість відстежити коли студент розпочав виконувати завдання, встановити ліміт часу без додаткової програми, вписати формулу у завдання,

та відсутність часткового оцінювання певних типів завдань змусили мене шукати альтернативу. Вихід для себе із перелічених проблем я знайшла на платформі Classtime.

Classtime – середовище для навчання, перевірки знань шляхом тестування, а також командної роботи усіх учасників начального процесу. Платформа зручна у користування, з інтуїтивно зрозумілим меню та широким набором функцій. Потребує реєстрації, безкоштовна, але деякі функції можуть бути платні.

Бібліотека платформи налічує понад 30000 готових завдань, які завантажили інші вчителі та викладачі. Тут варто зазначити, що всі наявні групи питань є у вільному доступі і не потребують додаткового дозволу на використання. Крім того на платформі є база усіх тестів ЗНО попередніх років з усіх предметів. Звісно, кожен викладач готує ті вправи, які підходять під його власний стиль, особливості групи, кількості відведених годин на ту чи іншу тему тощо. Серед запропонованого набору можна почерпнути ідеї та варіанти проведення поточного контролю.

Для формування власних питань є можливість обрати серед наступних категорій:

- з однією правильною відповіддю;
- з кількома правильними відповідями;
- правда/не правда;
- встановити відповідності;
- встановити відповідності із зайвим варіантом;
- встановити порядок;
- вибірка тексту;
- вибрати область на рисунку.

До питання можна також додати як зображення, так і відео з Youtube. Великою перевагою платформи Classtime серед аналогів є можливість встановлювати шкалу оцінювання. Наприклад, тестове завдання може оцінюватися у пів бала чи навіть у чверть, тоді як інше, – до прикладу з розгорнутою відповіддю, – у 2 чи 2,5. Це зручно в першу чергу тоді, коли максимальний результат тесту повинен співпадати з максимальним балом згідно критеріїв (5 чи 12). Також у налаштуваннях сесії можна обрати режим часткового оцінювання. Наприклад, у завданнях ЗНО на встановлення відповідності пропонується 3-4 запитання і 5 варіантів відповідей, причому кожна вірна оцінюється у один бал, тобто загалом можна набрати від 0 до 3-4 балів. У Гугл формах, на жаль, такої можливості нема.

Коли група питань готова необхідно розпочати сесію, вибравши потрібні налаштування для того чи іншого типу роботи. Для кожної нової

сесії генерується унікальний код, за яким студенти і отримують доступ до завдань. Можна скористатися також і QR кодом, або доступом за посиланням.

Ще одна перевага Classtime – планувальник сесій. Можна вказати як період активності сесії, так і її тривалість. Це зручно в першу чергу тим, що дозволяє всім бути в рівних умовах. Під час дистанційного навчання не кожен може синхронно розпочати роботу над завданнями. Якщо хтось з певних причин приступить до завдання пізніше, час на виконання все одно буде фіксованим.

Викладач в реальному часі бачить прогрес кожного студента, його правильні та не правильні відповіді, присутність у системі, та може спілкуватися з кожним індивідуально завдяки приватному чату.

Як результат, крім підсумкового балу платформа Classtime дозволяє завантажити як загальний звіт про виконані завдання усіх учасників тесту, так роботи кожного студента окремо.

Але не тестами єдиними оцінює викладач рівень знань студентів. Розуміючи, що деколи відповіді зводяться до вміння вгадувати правильну відповідь, доводиться комбінувати, або ж обирати інші форми зворотного зв'язку.

При вивченні нової теми, зокрема з математики, потрібно напрактикувати у студентів вміння виконувати завдання за певним алгоритмом. Якщо це звичайне аудиторне заняття – варіантів багато, найчастіший серед яких – робота біля дошки з кожним студентом зокрема. Під час онлайн уроку можна скористатися, до прикладу віртуальною дошкою. Та тут шансів попрацювати з усіма не багато – у когось недостатньо місця на телефоні, щоб завантажити додаток JamBoard, а комусь не зручно виконувати записи по екрану гаджета без стилусу чи писати за допомогою комп'ютерної миші. В цьому напрямі платформа Classtime теж має кілька рішень.

Одне з них – можливість організувати поступову роботу над запропонованими завданнями, ввімкнувши покроковий спосіб – допоки всі не вкажуть відповіді на поточне питання, наступне завдання не активується. У такому випадку є можливість одразу бачити результати і пояснювати незрозуміле, або ж навпаки – акцентувати на вірному рішенні. Тут вчитель може корегувати роботу, надавши доступ до наступних завдань раніше, якщо в цьому буде потреба. Такий режим зручно використати при роботі з невеликою групою, до 10 осіб.

Інший напрям – ввімкнення режиму «показувати відповіді одразу». Якщо отримана відповідь не така, як має бути, починається процес аналізу власного

рішення, що сприяє ефективнішому запам'ятовуванню тих чи інших дій і кроків. З досвіду, такий тип роботи ефективний зокрема під час онлайн уроку закріплення вивченого матеріалу, та при роботі з тестами ЗНО, де зібрано різні завдання з різних тем.

Ще одна функція Classtime – командні ігри – спосіб залучення всіх студентів до виконання завдань. Таку форму ефективної взаємодії можна обрати як для нової теми, так і для закріплення вивченого.

Варто відзначити, що розробники платформи Classtime постійно працюють над удосконаленням середовища, додаючи нові функції, вдосконалюючи наявні, налагоджуючи співпрацю та інтеграцію з іншими освітніми ресурсами. Серед найновіших вдосконалень є співпраця з сервісами Google, а саме можливість інтегрувати наявні Гугл класи у середовище Classtime.

На сам перед це дає можливість приєднати студентів до сесії автоматично без запрошення. В такому разі студент не зможе вказати якийсь псевдонім, щоб пізніше пройти тест під власним іменем на вищий бал.

По друге, ніхто сторонній не зможе увійти в сесію, щоб переглянути завдання, вхід обмежений лише для запрошених учасників вказаного класу. Якщо приєднувати студентів, то запрошення вони отримують у своєму класі, де автоматично створюється відповідне завдання.

Варто відзначити, що на даний час середовище Classtime проходить процес оцінювання на міжнародній платформі аналізу програмного забезпечення Capterra, що теж є неабиякою перевагою на користь «так» у питанні довіри.

Отже, для ефективної взаємодії усіх учасників навчального процесу під час дистанційного навчання, слід обирати ті форми і засоби, які якнайкраще допоможуть отримати позитивні результати. Кожен ресурс має свої переваги і недоліки, зокрема і у відповідності до предмету викладання. У випадку з математикою та деякими курсами інформатики платформа Classtime займає цілком високе конкурентне місце.

Шумлянська Н.Б.,

викладач, спеціаліст другої категорії

ЗМІШАНИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ПРОЦЕС: ОЧНА ТА ДИСТАНЦІЙНА ФОРМИ НАВЧАННЯ

Розглянуто запровадження моделі змішаного навчання в закладах освіти. Показано можливості і переваги використання змішаного навчання. Визначено, що поєднання онлайн навчання з традиційною формою навчання, дає можливість досягти високої ефективності в навчальному процесі.

Ключові слова: дистанційні технології, онлайн навчання, елементи дистанційного навчання, змішане навчання.

Стрімкий розвиток комп'ютерної техніки, застосування її в усіх галузях, повсякденному житті, можливість сучасного комп'ютера зберігати, представляти та обробляти будь-яку інформацію зумовило їх використання в освітній діяльності.

На сучасному етапі традиційна система освіти відстає від потреб студента і суспільства, а онлайн навчання та електронні технології виправляють цей недолік. Закладам освіти для того, щоб залишатися конкурентоспроможними, потрібно весь час адаптуватися до нових умов та викликів навколишнього середовища. *Перехід на дистанційне навчання, зумовлений пандемією, став неочікуваним та доволі серйозним випробуванням для всіх учасників освітнього процесу – педагогів, студентів та їхніх батьків.* До педагогічного арсеналу викладачів поступово входили такі методики, як робота зі студентами за допомогою електронних пошт та різних платформ: Viber, Google Classroom та технології дистанційного навчання.

Крім того, кожний заклад освіти зіткнувся з проблемою присутності студентів на заняттях; більшість студентів намагаються поєднати процес навчання із отриманням досвіду по спеціальності за робочим місцем.

Ці виклики підштовхують більшість закладів освіти здійснювати нові підходи у процес навчання студентів. Одна з головних проблем запровадження інноваційного навчання – вибір оптимального співвідношення найкращих традицій існуючої освітньої системи, сучасних педагогічних інновацій та інструментарію інформаційно-комунікативних технологій.

Системою навчання, яка поєднує переваги онлайн навчання, із навчанням в аудиторії (тобто, офлайн) стало **змішане навчання (ЗН)**.

Змішане навчання (Blended learning) - це різновид гібридної методики, коли відбувається поєднання онлайн навчання, традиційного та самостійного навчання. Мається на увазі не просто використання сучасних інтерактивних

технологій на додаток до традиційних, а якісно новий підхід до навчання, що трансформує освітній процес.

Змішаний характер навчання включає комбінацію різноманітних форм і систем навчання.

1. Аудиторне навчання в присутності викладача, що передбачає безпосередній контакт учнів (студентів) та викладачів (семінари, лекції, рольові ігри, інструктаж, окремі питання практики, конференції, наставництво та ін.).

2. Інтерактивне навчання – навчання в мережі (e-learning), яке здійснюється за допомогою інструментального середовища (електронний навчальний курс, віртуальні класи та лабораторії, конференцв'язок, індивідуальне консультування за допомогою електронної пошти, дискусійні форуми, чати, блоги).

3. Навчання з підтримкою різних засобів – розроблених нових навчальних матеріалів (Web-сайти, Web-лекції, Web-книги, відеоматеріали та ін.)

Змішане навчання допускає збереження загальних принципів побудови традиційного навчального процесу. у

Основна перевага змішаної моделі навчання це гнучкість. При змішаній системі навчання частина занять переноситися в режим онлайн. Більше того, частина матеріалу курсу студенти повинні будуть вивчити самостійно.

Завдяки використанню цих технологій студент і викладач можуть плідно співпрацювати не тільки під час занять в аудиторії, а й за межами освітнього закладу. Але при цьому не слід відмовлятися від традиційних методів навчання, які добре відомі і в деяких навчальних ситуаціях незамінні для відпрацювання певних умінь і навичок. Аудиторне навчання нараховує більше однієї тисячі років, вік же онлайн навчання вимірюється десятком років.

Але на даний момент актуальним є запровадження змішаних моделей навчання - поєднання всього найкращого, що є в сфері навчання. Воно може здійснюватися за наступними моделями:

Перша модель відбувається за такою схемою:

Дистанційне навчання → очна сесія → самостійне вивчення на основі інформаційно-телекомунікаційних технологій (ІТКТ) → оцінювання.

- Дистанційне навчання (формування базових знань під час вивчення теоретичного матеріалу);

- Очна сесія (детальний розгляд теми, обговорення та дискусія з даної теми)

- Самостійне вивчення (виконання завдань на базі вивченого навчального матеріалу, спілкування засобами ІТКТ).

Друга модель відбувається за такою схемою:

Тренінг в навчальній аудиторії → самостійне вивчення на основі ІТКТ → очна сесія → оцінювання.

Змішане навчання – це нова, специфічна форма навчання, відмінна від звичних форм дистанційного або заочного навчання. Змішане навчання - не тотожне електронному (або онлайн) навчанню. Онлайн - навчання не передбачає особистої комунікації між студентами в аудиторії класі, чи студентом і викладачем. Це водночас його основна перевага і недолік у порівнянні зі змішаним навчанням.

Не слід ототожнювати заочне та дистанційне навчання. Їх головна відмінність у тому, що при дистанційному навчанні забезпечується систематичне співнавчання, взаємодія всіх учасників навчального процесу.

Змішане навчання будується відповідно до тих самих цілей і змісту, що і очне навчання, але форми подачі матеріалу і форми взаємодії суб'єктів навчального процесу між собою суттєво відрізняються. Характерними рисами змішаного навчання є:

- *інтерактивність навчання:* інтерактивні можливості використовуються в системі змішаного навчання програм і систем доставки інформації, дозволяють налагодити і навіть стимулювати зворотний зв'язок, забезпечити діалог і постійну підтримку, які не можливі в більшості традиційних систем навчання;

- *гнучкість навчання* студентів, що одержують освіту, у виборі закладу освіти, місця і часу навчання. Студенти мають можливість не відвідувати навчальних занять, а навчаються у зручний для себе час та у зручному місці;

- *економічність* змішаного навчання знаходить прояв у ефективному використанні навчальних площ та технічних засобів, координованому й цілеспрямованому представленні інформації, використанні і розвитку комп'ютерного моделювання, що призводить до зниження витрат на підготовку фахівців; а також відсутність проблеми придбання навчальних матеріалів та підручників;

- *інформаційна забезпеченість* навчання характеризується тим, що студенти отримують доступ до комплексу необхідних навчальних матеріалів у сучасному електронному вигляді. Новітні комп'ютерні телекомунікації здатні забезпечити передачу знань і доступ до різноманітної навчальної інформації на рівні, а іноді й набагато ефективніше, ніж традиційні засоби навчання;

- *паралельність навчання* – воно здійснюється одночасно з професійною діяльністю або з навчанням за іншим напрямом підготовки, тобто без відриву від виробництва або іншого виду діяльності.

- *висока самоорганізація* студентів, при якій підвищується творчий і інтелектуальний потенціал, прагнення до здобуття знань, уміння взаємодіяти з комп'ютерною технікою і опанування новітніми інформаційними технологіями.

Виділимо переваги **змішаного навчання**:

- масштабування; дає змогу значно збільшити аудиторію учасників навчального процесу за допомогою електронного навчання;
- швидкість; одночасно можна вчити багатьох людей на тому матеріалі, який було розроблено для одного слухача;
- колективність; забезпечується за рахунок різноманітності типів контенту;
- продуктивність; забезпечується можливістю навчання у будь-який час, з будь-якого місця.

Недоліки змішаного навчання:

- Неможливість точно відстежити реальну результативність навчання.
- Слабка система контролю в режимі реального часу.
- Несистематичне відвідування студентами занять.
- Невідповідне технічне забезпечення.

Основні проблеми організації змішаної форми навчання, на мій погляд, криються в наступному. Ефективність інтерактивного навчання безпосередньо залежить від тих викладачів, хто веде роботу зі студентами в Інтернет-просторі.

Для забезпечення повноцінного освітнього навчального процесу на відстані, окрім технічного інструментарію, викладачу необхідно володіти низкою професійних та особистих компетентностей, які дозволять зацікавити, організувати студентів на початковому етапі та втримати їхню увагу аж до завершального.

Слід також зауважити, що виникає психолого-педагогічна проблема. Викладач роками відшліфовує і удосконалює свої методичні матеріали, які є його інтелектуальною власністю. Дистанційний курс викладається на WEB-порталі, що перетворює його на загальнодоступний не тільки для студентів, але й інших користувачів. Тому слід вирішити проблему захисту прав на інтелектуальну власність викладача – розробника дистанційного курсу.

Технічна проблема виникає в зв'язку з відсутністю або невеликою швидкістю Інтернет-доступу, відсутністю або дорожнечою програмних засобів, та навіть відсутністю персональних комп'ютерів у студентів, які проживають у сільській місцевості. Разом з цим, не відповідною до потреб є технічна база аудиторного фонду закладів освіти, обладнання сучасною

комп'ютерною технікою в недостатньому обсязі. Це обмежує можливості дистанційного навчання у деяких передових навчальних закладах.

Майбутнє – за змішаним навчанням, яке дуже легко перемикає в різні режими: збільшувати чи зменшувати офлайн- або онлайн- компоненти, обирати різні організаційні моделі та стратегії відповідно до можливостей, потреб і викликів.

Отож, хочеться підсумувати, що застосування змішаної форми навчання в освітньому процесі може стати одним із ключових напрямків модернізації освіти, оскільки відкриває широкі можливості для здійснення самостійної роботи студентів під керівництвом викладача, сприяє розвитку самостійної творчої діяльності, стимулює одержання додаткових знань та їх закріплення, що дає можливість готувати конкурентоспроможних фахівців. Завдання змішаного навчання не в тому, щоб витиснути традиційне навчання "викладач-студент", а в тому, щоб ефективно інтегруватися в нього.

Список використаних джерел

1. Пометун О.І. Енциклопедія інтерактивного навчання / О.І. Пометун . – К., 2007. – 144 с.
2. Морзе Н.В. Дистанційна технологія як основа сучасних інформаційних технологій у навчанні / Нові технології навчання: збірник наукових праць. – Вінниця: Академія педагогічних наук України; Вінницький соціально-економічний інститут університету «Україна». – 2011. – Вип. 30.
3. Бугайчук К. Л. Змішане навчання: теоретичний аналіз та стратегія впровадження в освітній процес вищих навчальних закладів [Електронний ресурс] / Бугайчук Костянтин Леонідович // Інформаційні технології і засоби навчання. – 2016. – № 4 (54).
4. Теорія та практика змішаного навчання : монографія / [Кухаренко В. М., Березенська С. М., Бугайчук К. Л. та ін.] ; за ред. В. М. Кухаренка. – Харків : Міськдрук, НТУ ХПІ, 2016. – 284 с.

Вовк О.А.,
викладач, спеціаліст вищої категорії

ВИКЛАДАННЯ СПЕЦДИСЦИПЛІН ДИСТАНЦІЙНО: ПЕРЕВАГИ І НЕДОЛІКИ

Анотація. Проаналізувати, наскільки вагомими є причини впровадження дистанційного навчання під час викладання спецдисциплін. Визначити переваги і недоліки такого виду навчання.

Ключові слова: дистанційне навчання, спецдисципліни, інформаційно-комунікаційні технології, хмарні сервіси G Suite for Education, студент, викладач.

Комп'ютеризація населення нашої країни, що почалася в 1997 році, дозволила дистанційній освіті реалізовуватися в сфері педагогічної практики.

Під час дистанційного навчання можуть використовуватися різні методи донесення навчальної методичної інформації до студентів різних категорій (реферати та конспекти, інтерактивні лекції та семінари). Сьогодні вже змінилося декілька поколінь спеціальних технологій в галузі дистанційної освіти – починаючи від звичайних друкованих освітніх видань до сучасних комп'ютерних технологій.

Як і кожний, порівняно новий, метод навчання, дистанційне має і прихильників, і противників. Результатом, який був отриманий шляхом спостережень, став висновок, що дозволяє чітко визначити всі плюси і мінуси запропонованої системи освіти. Безсумнівно, дистанційне навчання займає все більшу роль у модернізації та вдосконаленні української освіти.

Представлення навчального матеріалу за допомогою технічних засобів використовується давно: створення та показ мультимедійних презентацій під час занять, захистів курсових та дипломних робіт, записи відео за участю студентів тощо.

Використання ІКТ у закладі фахової передвищої освіти можна також розглянути на прикладі вивчення дисципліни «Стилістика ділових документів». Освітній процес під час дистанційного навчання у коледжі був організований за допомогою хмарних сервісів G Suite for Education. Тому викладання дисципліни відбувалося з використанням Google Classroom, Google Meet та інших інструментів. Ефективним було використання дошки Jamboard. Викладач і студенти могли разом редагувати, складати документи, виправляти помилки. Це створювало атмосферу спільної діяльності й одночасно розуміння завдань дисципліни.

Особливої уваги заслуговує використання ІКТ для організації самостійної роботи студентів у позааудиторних заняттях. Це спонукає до

самостійного пошуку інформації, розвиває вміння аналізувати, зіставляти факти події, відбирати необхідну інформацію. Наприклад, під час виконання самостійної роботи «Стилістично невиправдане вживання слів іншомовного походження в офіційно-діловому стилі» студенти аналізували зразки документів, які знайшли через мережу «Інтернет», і встановлювали українські відповідники. У процесі комп'ютеризації навчання саме самостійна робота як вид навчальної діяльності показує найбільшу ефективність і результативність. Це тим більше важливо, що сучасна тенденція освіти спрямована на скорочення аудиторних занять і збільшення тим самим годин, відведених на самопідготовку.

У ході проведеного дослідження визначено такі позиції дистанційного навчання під час викладання спецдисциплін:

Переваги:

- змога студентів засвоїти максимальний обсяг необхідних знань;
- розвиток умінь і навичок студентів до самостійного пошуку інформації;
- можливість навчатися особам у віддалених важкодоступних регіонах за допомогою ІКТ;
- можливість навчатися без відриву від основної діяльності;
- індивідуальний підхід до студентів;
- можливість користуватися електронними підручниками і посібниками;
- постійний зв'язок з викладачем в режимі on-line чи іншими способами (електронна пошта, Viber тощо);
- виконання завдань у зручний час.

Недоліки:

- відсутність мотивації у студентів;
- недостатній контроль над засвоєнням студентами одержуваних знань;
- недостатньо набутих знань і навичків використання ІКТ;
- неякісний інтернет чи мережеве покриття.

Розглядаючи детально переваги і недоліки дистанційного навчання, визначила, що особливо важливу роль дистанційне навчання відіграє при наданні допомоги в підготовці курсової роботи, зокрема з діловодства: індивідуальна робота у зручний для студента і викладача час, демонстрація курсової роботи з допомогою Google Meet – презентація екрану, одночасне коригування змісту роботи і помилок у ній. Це сприяє якіснішому опрацюванню теми та допомагає студенту розвивати свою пізнавальну та навчальну діяльність.

Висновок

Дистанційне навчання має свої переваги і недоліки. На думку студентів, дистанційне навчання є комфортним завдяки хмарним сервісам G Suit for Education. І в викладачів, і у студентів є можливість 24/7 для завдань, лекцій і практичних. Крім того, є чудова нагода для вдосконалення знань зі спецдисциплін та вмінь розпоряджатися своїм часом розумно.

На думку викладачів, під час дистанційного навчання студент відбирає й оброблює інформацію самостійно, висуває гіпотези, приймає рішення, спираючись на власні роздуми, власне бачення проблеми. У центрі пізнання знаходиться проблема, яка вимагає роботи думки для її розв'язання. Пізнавальна, мисленнєва діяльність індивіда дозволяє йому виходити за рамки отриманої інформації, будувати нове знання. Роль мережевого викладача полягає в тому, щоб допомогти студентам, стимулювати їх до самостійних роздумів, відкриттів, нових поглядів на досліджуване явище, предмет. Водночас викладач і студент залишаються учасниками цього процесу в активному діалозі. Таким чином, дистанційне навчання, як одна з форм отримання освіти, може допомогти вирішити завдання, що стоять перед системою освіти з наданням широким верствам населення доступної і якісної освіти в сучасних соціально-економічних умовах.

Список використаних джерел:

- 1 Авдеєнко А.П., Дементій Л.В. Організація самостійної роботи студентів // Проблеми освіти. Науково – методичний збірник – 2002 – № 27 – 246с.
2. Артемова Л. Педагогічні технології. / Л. Артемова – К., 2000. – С.197-200.
- 3 Дичківська І.М. Інноваційні педагогічні технології. / І.М. Дичківська – К.: Академвидав, 2004. – 352 с.
- 4 Ліхачов Б. Педагогічні технології. / Б. Ліхачов – К., 1998. – С.148-157.
- 5 Москаленко П. Педагогічні технології. / П. Москаленко – К., 2001. – С.115-117.

Інтернет-джерела:

- 1 <https://ru.osvita.ua/vnz/reports/adv/46958/>
- 2 <https://ua-referat.com/Дистанційне> навчання

Чиженков М.В.,
викладач, спеціаліст вищої категорії

ХМАРНІ ТЕХНОЛОГІЇ В ОСВІТНЬОМУ ПРОЦЕСІ

Опис проблеми

В сучасному світі заклади освіти опинились у сильній залежності від інформаційних технологій, без яких вони вже не можуть повноцінно функціонувати. Придбання та обслуговування різноманітної комп'ютерної техніки та ліцензійного програмного забезпечення вимагає постійних фінансових вкладень та залучення кваліфікованих спеціалістів для її обслуговування. Можливості, які надаються хмарними обчисленнями, дозволять поступово відійти від реалізації та надання інформаційних послуг в закладах освіти. Все частіше ці послуги надаються здобувачам освіти і викладачам через Інтернет. Заклади освіти також можуть отримувати інформаційні послуги засобами хмарних обчислень або безкоштовно, або за невелику платню. При цьому такі послуги є більш доступними, надійними та якісними ніж їх локальні аналоги.

Вступ

Застосування інформаційних технологій в сфері освіти в сучасному світі є необхідною умовою розвитку суспільства. Інформатизація та вдосконалення технологій навчання займає одно з головних місць серед нових напрямків розвитку освіти. Актуальність застосування сучасних інформаційних технологій в освіті полягає в тому, що вони не тільки виконують роль інструментарія для вирішення окремих педагогічних задач, але й надають якісно нові можливості навчання, формування навичок соціальної навчальної діяльності, стимулюють розвиток дидактики і методики, сприяють створенню і впровадженню нових форм навчання і освіти

Активна інтеграція інформаційно-комунікаційних технологій у освітній процес призвела до того, що сьогодні сам процес навчання, так би мовити, робить еволюційний ривок. Вільний і зручний доступ до інформації, практично безмежні можливості її зберігання та переміщення змінюють не просто методи і способи навчання, а глибинно змінюють саму суттєвого процесу.

З використанням хмарних сервісів дистанційне навчання з простого спілкування викладача з учнями на відстані перетворилось у якісно нову форму взаємодії – онлайн-навчання, або електронна освіта. Функція педагога як викладача нових знань пішла у минуле. У будь-якій галузі знань вже створені потужні хмарні сервіси, які наповнюються контентом і вдосконалюються у процесі постійної колективної праці педагогів, профільних спеціалістів та студентів. Вони містять як бази найновіших знань, так і різноманітні практичні завдання і проекти. Викладач задає студентам напрямки діяльності для розвитку певних компетентностей і в подальшому контролює і корегує їх здобуття. При такому підході студенти у своєму розвитку не обмежуються професійною кваліфікацією педагога, а

можуть запросто і перерости наставника в окремих напрямках. Величезна кількість сучасних хмарних сервісів і інструментів дозволяють студенту обирати такі, які найбільше відповідають його психологічним і творчим особливостям.

Формат онлайн-навчання, або електронного навчання (e-learning) – це спосіб отримання знань і навичок за допомогою комп'ютера або іншого гаджета, підключеного до хмари у той час і в тому місці, які зручні для людини, що навчається. Із запропонованого он-лайн курсу можна вибрати саме ті тематичні блоки, які цікаві даній людині, вибірково переглянути окремі відео, виконати або не виконати певні практичні завдання, зрештою пройти підсумкове тестування за тими темами, які цікаві або потрібні. Такий підхід не тільки не обмежує людину, що навчається, ані у місці перебування, ані у часових рамках, більше того – у виборі контенту, а й надає можливість здобувати компетентності з врахуванням побажань і здібностей конкретної людини.

Хмарні обчислення

У однієї людини може бути декілька комп'ютерів: на роботі, вдома, ноутбук, планшет. Між ними потрібно постійно переміщувати файли. На різних комп'ютерах можуть бути встановлені різні версії програм, або програми різних виробників, які часто мають несхожі інтерфейси, інструменти, працюють з різними форматами і т. п. Людина може відкривати та редагувати документи декілька разів протягом навіть одного дня. В таких випадках часто виникають проблеми із-за неповної сумісності прикладних програм. Вузько спеціалізовані прикладні програми зазвичай мають доволі суворі системні вимоги, які треба забезпечити на всіх комп'ютерах. Також варто згадати необхідність мати ліцензії на програмне забезпечення для різних комп'ютерів. Особливі складнощі виникають з організацією одночасної спільної роботи над документом, або проектом.

Всі ці незручності просто зникають при використанні хмарних технологій, які забезпечують:

- доступ до власної інформації з будь-якого місця, з будь-якого комп'ютера, підключеного до мережі;
- відсутність потреби у збереженні та переміщенні документів на носіях;
- можливість працювати з інформацією з різних пристроїв (ПК, планшети, смартфони);
- можливість одночасного доступу до інформації різних людей, спільного редагування;
- можливість об'єднувати свою інформацію з інформацією інших людей;
- можливість легко ділитися інформацією з іншими людьми;
- відсутність необхідності встановлення на власний пристрій спеціалізованого програмного забезпечення;
- відсутність необхідності у потужному апаратному забезпеченні;
- надійне збереження інформації, незалежне від окремого пристрою;
- можливість завжди користуватись найновішими версіями програм.

Хмарні обчислення (cloud computing) – це модель надання зручного мережевого доступу до запиту з будь-якого місця до спільно використовуваного набору налаштованих обчислювальних ресурсів (наприклад, комунікаційних мереж, серверів, засобів збереження даних, додатків та сервісів), які користувач може оперативнo задіювати для виконання своїх задач і звільняти з мінімальними управлінськими затратами та зверненнями до постачальника послуги.

Тобто, хмарні обчислення – це технологія розподіленої обробки даних, в якій обчислювальні (комп'ютерні) ресурси і потужності надаються користувачу як послуга мережі. Це дозволяє користувачу економити на придбанні і розгортанні апаратного і програмного забезпечення.

При застосуванні хмарних обчислень інформація постійно зберігається на серверах у мережі і тимчасово кешується на клієнтській стороні, наприклад на персональних комп'ютерах, ігрових приставках, ноутбуках, смартфонах тощо.

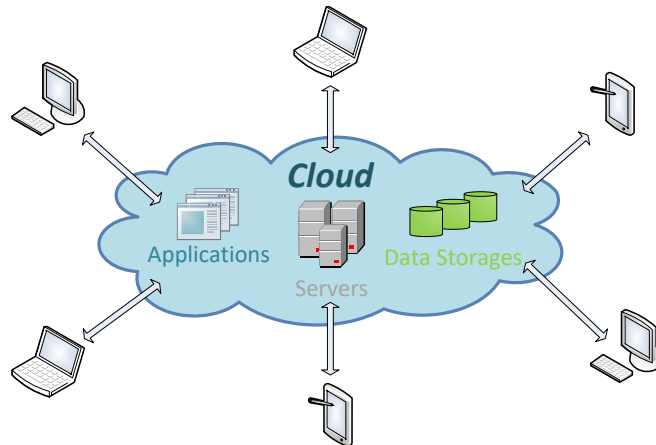

Рисунок 1 Хмара

Моделі хмарних сервісів

Програмне забезпечення як послуга (SaaS) – це надання користувачу можливості використовувати додатки постачальника, які працюють в хмарній інфраструктурі. Для споживача додатки доступні через прозорий клієнтський інтерфейс, наприклад веб-браузер або програмний інтерфейс. Споживач не керує та не контролює хмарну інфраструктуру та навіть індивідуальні можливості додатків, за винятком можливих обмежених специфічних користувацьких установок конфігурації програми.

Платформа як послуга (PaaS) – це надання споживачу можливості розгорнути у хмарі свою інфраструктуру, встановлювати свої програми, створені за допомогою мов програмування, бібліотек та інструментів, що підтримуються постачальником послуги. Користувач не керує базовою хмарною інфраструктурою, включаючи мережі, сервери, операційні системи та сховища даних, але керує своїми додатками і деякими налаштуваннями конфігурації середовища розміщення додатків.

Інфраструктура як послуга (IaaS) – це надання користувачу можливостей використання мережі та основних обчислювальних ресурсів, таких як потужності процесорів обсяги сховищ даних, для обробки та зберігання своєї інформації, створення довільних операційних систем і додатків. Користувач не керує базовою хмарною інфраструктурою, але керує своїми операційними системами, сховищами та програмами, можливо, деякими мережевими компонентами (наприклад, брандмауери хостів).

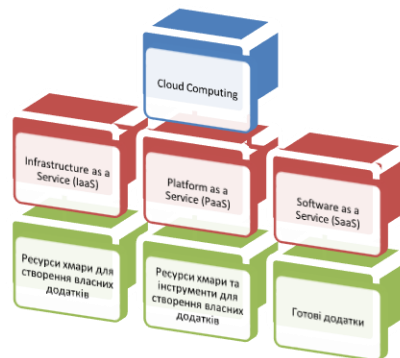

Рисунок 2 Моделі хмарних сервісів

Моделі розгортання хмар

Приватна хмара – призначена для виключного використання однією організацією. Може належати, управлятись та використовуватись організацією, провайдером, або спільно. Може розміщуватись на приватних ресурсах, або ресурсах провайдера.

Хмара спільноти – призначена для використання певною спільнотою користувачів, які мають спільні інтереси. Може належати, управлятись та використовуватись декількома організаціями, провайдером, або спільно. Може розміщуватись на приватних ресурсах, або ресурсах провайдера.

Публічна хмара – призначена для відкритого використання широким загалом. Може належить, управлятись та використовуватись комерційними, академічними або державними організаціями. Розміщується на ресурсах провайдера.

Гібридна хмара – поєднання двох або більше різних хмарних моделей, які залишаються унікальними об'єктами, але пов'язані за допомогою стандартизованої або власної технології, яка дозволяє переносити додатки та дані між ними.

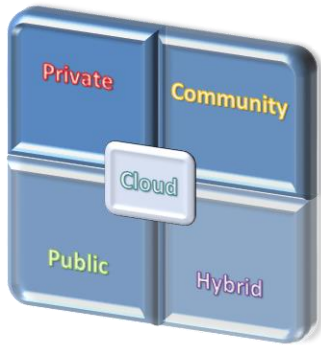

Рисунок 3 Моделі розгортання хмар
Переваги хмарних технологій

- доступ до власної інформації з будь-якого місця, з будь-якого комп'ютера, підключеного до мережі;
- відсутність потреби у збереженні та переміщенні документів на носіях;
- можливість працювати з інформацією з різних пристроїв (ПК, планшети, смартфони);
- можливість одночасного доступу до інформації різних людей, спільного редагування;
- можливість об'єднувати свою інформацію з інформацією інших людей;
- можливість легко ділитися інформацією з іншими людьми;
- відсутність необхідності встановлення на власний пристрій спеціалізованого програмного забезпечення;
- відсутність необхідності у потужному апаратному забезпеченні;
- надійне збереження інформації, незалежне від окремого пристрою;
- можливість завжди користуватись найновішими версіями програм.

Застосування в освітньому процесі

Спільна робота працівників над документами

Наприклад, робота над освітньо-професійною програмою або навчальним планом. Такі масштабні документи потребують спільних зусиль адміністрації та педагогів, відповідальних за певні напрямки. Кожен відповідає за якусь частину документа, може редагувати її, а також коментувати і доповнювати інформацію в інших частинах. Можна навести і інші приклади документів, такі як зведені семестрові відомості, бази даних студентів, семестрові та річні плани і звіти роботи окремих працівників та підрозділів, інша звітна документація. При роботі з такими документами в локальній мережі організації виникає проблема з неможливістю одночасної роботи над документом з різних комп'ютерів. З'являється безліч копій одного документа, які потім потрібно поєднувати разом. Це значно затягує процес в часі та породжує дублювання зусиль працівників, велика частина робочого часу витрачається на механічні операції (копіювання, вставки, перенесення, переформатування і т. п.), обмежуючи творчий процес створення контенту. Для спільної роботи в хмарі достатньо створити документ у хмарному сховищі та надати доступ до нього задіяним у процесі працівникам.

Віртуальне навчальне середовище (ВНС) (virtual learning environment (VLE)) – веб-платформа підтримки процесу дистанційного навчання, як правило, в рамках закладу освіти. Воно надає ресурси та засоби роботи та взаємодії в рамках структури курсу та різноманітні засоби оцінювання.

Використовують ВНС з метою:

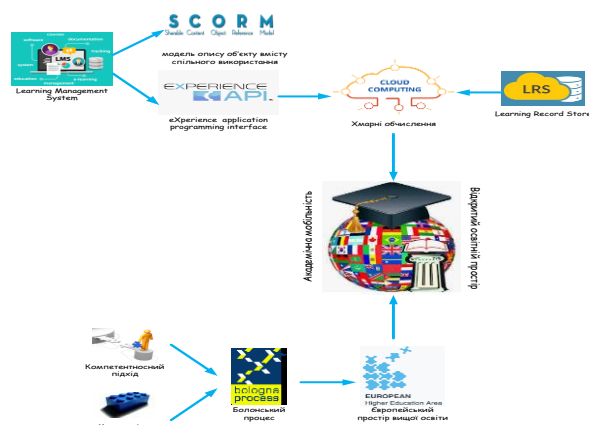
- економії часу педагогічного складу, зменшення витрат на послуги інструкторів;
- надання інструкцій у гнучкий спосіб студентам, не лімітуючи їх у часі та місці навчання;
- надання інструкцій у спосіб звичний для сучасного веб-орієнтованого покоління студентів;
- сприяння співробітництву та поширенню інформації між різними підроздами (інститутами, кафедрами та коледжами);
- надання можливості обміну матеріалами між різними курсами;
- забезпечення автоматичної інтеграції результатів навчання студентів до єдиної інформаційної системи.

Віртуальні навчальні середовища, як правило, забезпечують:

- управління контентом – створення, зберігання та використання навчальних ресурсів;
- планування та складання навчальної документації;
- доступ до інформаційних ресурсів;
- спілкування та співпрацю (електронна пошта, сповіщення, чати, блоги);
- відеокommунікація в реальному часі.

Необхідність забезпечення мобільності людини, що навчається, інтеграції віртуальних навчальних середовищ та систем управління освітою та уніфікації навчального контенту призвело до появи відповідного стандарту. SCORM (Sharable Content Object Reference Model, модель опису об'єкту вмісту спільного використання) – збірник специфікацій і стандартів систем дистанційного навчання. Містить вимоги до організації навчального матеріалу і всієї системи дистанційного навчання. Дозволяє забезпечити сумісність компонентів і можливість їх багатократного використання: навчальний матеріал представлений окремими невеликими блоками, які можуть включатись в різні навчальні курси і використовуватись системою дистанційного навчання незалежно від того, ким, де та за допомогою яких засобів вони були створені.

Сьогодні на зміну SCORM прийшов його еволюційний нащадок. Tin Can API або xAPI – це стандарт даних та інтерфейсу, який дозволяє навчальним додаткам та системам збирати та обмінюватись даними про навчальну діяльність людини. xAPI може бути включений практично в будь-яку (нову або існуючу) технологію навчання і не залежить від типу навчального контенту. Інформація про навчальну діяльність зберігається у спеціальну базу LRS. Сховище навчальних записів (Learning Record Store (LRS)) – це система збереження даних, яка збирає навчальні записи з підключених систем, в яких здійснюється навчальна активність.

Висновок

Хмарні обчислення мають широкі перспективи застосування в сфері освіти, наукових досліджень та прикладних розробках, а також для дистанційного навчання. Їх стрімке розповсюдження ставить перед освітянами задачу інтеграції хмарних сервісів в систему закладу освіти.

Таким чином, в період переходу на нові освітні стандарти хмарні технології допомагають формуванню нової інформаційної культури вчителя та учня. Застосування хмарних технологій в навчальному процесі дозволяє зробити освітній простір відкритим.

Застосування стандарту xAPI з LRS дозволить у повній мірі реалізувати компетентнісний підхід у освіті та активізувати реалізацію Болонського процесу.

Хмарні технології у навчанні – це назавжди.

Література

- 1 SP 800-145 NIST Special Publication 800-145 The NIST Definition of Cloud Computing Peter Mell Timothy Grance. September 2011.
- 2 <https://csrc.nist.gov/publications/detail/sp/800-145/final>
- 3 ISSN 2072-0297 Емельянова О. А. Применение облачных технологий в образовании // Молодой ученый. Ежемесячный научный журнал — №3 (62)— 2014 г. — с. 907-909.
- 5 file:///C:/Users/Home/Downloads/moluch_62_ch8.pdf
- 6 Ryann K. Ellis. [Field Guide to Learning Management Systems](#) (англ.) // LearningCircuits. — 2009.
- 7 Experience API (xAPI) Standard | ADL Initiative <https://www.adlnet.gov/research/performance-tracking-analysis/experience-api/>
- 8 Шекербекова Ш.Т., Несипкалиев У. Возможности внедрения и использования облачных технологий в образовании // Международный журнал прикладных и фундаментальных исследований. — 2015. — № 6-1. — С. 51-55;
- 69 <https://applied-research.ru/ru/article/view?id=684>
- 10 Нил Склейтеп. Облачные вычисления в образовании: Аналитическая записка / Пер. с англ. Институт ЮНЕСКО по информационным технологиям в образовании. - Москва, 2010. - 12 с.

Людкевич У. І.

викладач вищої категорії,

кандидат фіз. - мат. наук

ПОШУКИ ШЛЯХІВ УДОСКОНАЛЕННЯ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ

У 2019 році людство зіткнулося зі складною і нечуваною досі проблемою, а саме з новою інфекційною хворобою коронавірусу, яка набула широкого розмаху та переросла у пандемію під назвою COVID-19. У зв'язку з тим, що вірус даного захворювання поширюється за геометричною прогресією, то владою усіх цивілізованих країн, у тому числі і України, було прийнято рішення про обмеження пересування та спілкування між людьми. На жаль, дані рекомендації стосувалися не тільки сфер відпочинку, торгівлі тощо, а й усіх без виключення навчальних закладів, які перейшли на дистанційну форму навчання.

Як виявилось, для багатьох студентів а також і для багатьох викладачів перехід на дистанційну форму навчання було дуже складним та стресовим. Проблеми зі зв'язком, невміння користуватися технікою, неорганізованість навчального процесу, сімейні обставини – це одні з найпоширеніших проблем, з якими зіткнулися усі учасники навчального процесу. Українські заклади освіти перейшли на використання дистанційної форми навчання у березні 2020 року. Станом на зараз ситуація з навчанням дещо стабілізувалася і однозначно покращилася, оскільки практично кожен навчальний заклад використовує одне середовище (навчальну платформу) для проведення занять згідно розкладу.

Зараз Україна знаходиться в стані адаптованого карантину, за якого форма навчання визначається в залежності від кількості хворих в регіоні, таким чином учасники навчального процесу повинні навчатися та працювати, використовуючи змішану форму навчання, яка включає в себе звичайне, дистанційне та самостійне навчання.

Оскільки з'являються нові мутації вірусу, який є непередбачуваним та прогресуючим, а відповідно невідомо коли дана пандемія закінчиться і людство повернеться до звичного життя, то потрібно не тільки пристосовуватися до даних умов роботи та навчання, а й використовувати всі доступні засоби та методи для їх покращення та вдосконалення.

Автори робіт [1-2] вказують на те, що однією з найважливіших умов покращення якості дистанційного навчання є мотивація. Причому мотивація і студентів (покращення оцінок, участь у студентських он-лайн конференціях тощо), і викладачів (проходження курсів, вебінарів чи іншого роду практик, які в подальшому будуть зараховуватися до атестації), і навіть батьків (допомога класним керівникам, онлайн-рекомендації провідних психологів та

педагогів, організація онлайн-екскурсій). Потрібно заохочувати студентів до самостійності в навчанні, відповідального ставлення до дистанційного навчання, вмотивованості, саморегулятивної поведінки, до подолання психологічного бар'єру.

У наукових працях [3-5], автори вказують на пріоритетність педагогічних компетентностей, а також на готовність усіх учасників навчального процесу до використання такої форми здобуття знань та вмінь, яка вимагає самоорганізації, високої мотивації та тісно пов'язана зі сприйняттям і ставленням до дистанційної освіти. Тому вивчення оцінних сучасних освітніх послуг є корисним для визначення педагогічною спільнотою шляхів удосконалення та поширення дистанційної освіти в Україні.

Звичайно, що вдосконалення дистанційного навчання вимагає покращення й матеріально - технічного забезпечення (комп'ютери, лабораторії, мультимедіа, програмне забезпечення тощо) [8-9].

Сучасна освіта вказує на те, що викладачі повинні бути «сучасними», тобто на високому рівні володіти навичками роботи з ПК, з різним програмним забезпеченням. Тому невід'ємною частиною є той аспект, що кожен викладач повинен постійно працювати, щоб вдосконалюватися. У сьогоденних умовах це зробити зовсім не складно, оскільки викладачам пропонується величезна кількість різноманітних курсів, тренінгів, вебінарів як безоплатних, так і платних для самовдосконалення [10-11]. Оскільки саме викладач є ключовим фактом успіху, то він повинен постійно вдосконалюватися та працювати над собою.

Мудракова Л.Е.,

викладач, спеціаліст вищої категорії

ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ В СУЧАСНОМУ ОСВІТНЬОМУ ПРОСТОРІ

Однією з головних ознак сучасного суспільства є його розвиток на основі інновацій. Цей процес повністю реалізовується й у освітній галузі, зокрема, у закладах фахової передвищої освіти. Вимога переходу до інноваційної освіти зумовлена викликами сьогодення, особливо в контексті інтеграції вітчизняної освітньої галузі до європейського та світового освітнього простору. Основною особливістю світової освіти в наш час є орієнтація на особистість, забезпечення комфортних умов отримання освіти, підготовка особистості до функціонування в складних умовах суперечливого соціуму; формування таких рис, як толерантність, сприйняття інших культур, релігій, цінностей, уміння спілкуватися з їхніми носіями, стати громадянином глобалізованого суспільства. Саме тому важливо, працюючи над завданням щодо постійного підвищення якості освіти, модернізації її змісту, розробки й впровадження освітніх інновацій та інформаційних технологій, створювати комфортні умови для підготовки фахівця, який зможе не тільки ефективно виконувати завдання інноваційного характеру відповідного рівня професійної діяльності, а й опанувати усі рівні пізнання (знання, розуміння, аналіз, синтез, оцінювання, застосування), розвинути навички критичного мислення, рефлексію, уміння вирішувати проблеми. Таких показників ми зможемо досягти шляхом формування у студентів системного підходу до аналізу професійних завдань, стратегічного мислення, здатності до соціальної мобільності, прагнення до самонавчання, самовиховання та самовдосконалення впродовж усього активного трудового життя. А це можна забезпечити тільки впровадженням сучасних інноваційних технологій, які стали визначальними у всіх сферах суспільного життя.

Інновації в освіті – це процес створення, упровадження та поширення в освітній діяльності нових підходів, ідей, методів та прийомів, технологій, спрямованих на оновлення, модернізацію, трансформацію навчального процесу відповідно до вимог часу. Цього можна досягти в першу чергу за рахунок трансформації свідомості викладачів фахових коледжів, переозброєння їх новими підходами до професійної діяльності в межах «моделі студентоцентричного навчання», постійного впровадження інноваційних методів у освітній процес. Характерною ознакою інтерактивного навчання є постійна, активна взаємодія усіх учасників навчального процесу. Аналізуючи свої дії та дії своїх партнерів, кожен може

змінювати модель своєї поведінки, більш усвідомлено засвоювати необхідні знання та вміння, відчувати себе в умовах, максимально наближених до майбутньої професійної діяльності. Найпоширенішими серед таких методів є метод проектів, групові обговорення, «мозковий штурм», ділові та рольові ігри, кейс-метод, тренінг-навчання, практичний експеримент тощо. Мій власний досвід роботи дає підстави стверджувати, що інтерактивні методи навчання сприяють кращому засвоєнню навчального матеріалу, бо впливають не лише на свідомість студента, а й на його почуття і волю. Отже, поступово ми переконуємося, що основним методом викладання в коледжі має стати не лекція, як ми до цього звикли, а індивідуальна, дослідницька, проектна робота, яка обов'язково має поєднуватись із самостійною та груповою роботою. І це ми можемо успішно реалізовувати під час семінарських, практичних та лабораторних занять. Проте викладачеві необхідно чітко орієнтуватись в доцільності та необхідності застосування тих чи інших інтерактивних методів, щоб їх застосування принесло не тільки зацікавленість, в й позитивну результативність. Для цього необхідно враховувати такі моменти:

- інтерактивна взаємодія потребує зміни в організації роботи, значної кількості часу для підготовки, тому доцільно починати із залучення деяких елементів зазначених методів (робота в парах, «мозковий штурм» тощо);
- необхідно провести зі студентами організаційну роботу, визначити «правила роботи в аудиторії», налаштувати їх на серйозну підготовку до занять;
- використання інтерактивних методів не самоціль або самореклама, це засіб створення в академічній групі атмосфери співробітництва та взаєморозуміння.

Тоді навчання з використанням інноваційних технологій якісно впливатиме на зміст і кінцевий результат щодо підготовки фахового молодшого бакалавра. Воно інтегрує процеси, які не передбачені в межах класичної освіти, а саме: навчання, працевлаштування, планування кар'єри, безперервну освіту. З цього й випливають особливості такої технології:

- *суб'єктивність характеру взаємовідносин між студентами та викладачем*: педагог виконує функцію організатора співдружності, посередника, консультанта чи керівника пошукової діяльності студентів; водночас студент має активну особистісну позицію, мотив до самовдосконалення та інтерес до навчальної діяльності.
- оптимізація навчального процесу за умов інтерактивного навчання, суть якого полягає в тому, що навчальний процес відбувається за умов

постійної активної взаємодії, забезпечує *діалогічний, демократичний та рефлексивний стиль взаємодії студентів*;

- *групові та колективні форми організації навчального процесу* – це означає те, що в людині переважають дві потреби - потреба постійного вдосконалення і потреба бути в безпеці. Така безпека, або своєрідний комфорт забезпечується студентами в процесі взаємодії, співпраці, роботі в парах чи групах.

Хотіла б зупинитись на одному із методів інтерактивного навчання - методі “мозкового штурму”, який я досить часто практикую в своїй викладацькій діяльності, так як він дає можливість розв’язувати складні завдання за обмежений час та розвивати здібності студентів щодо активної мислительської діяльності. Його можна використовувати у різних формах навчальної діяльності: у роботах з міні-групами, командами, великими групами, в процесі індивідуальної роботи.

Доречними і ефективними також є проблемні, пошукові, евристичні та дослідницькі методи навчання, що дозволяє студентам самостійно здобувати знання чи застосовувати вже наявні, причому замість дій за зразком в основному виконується пошукова та дослідницька діяльність.

Отже, ефективні способи отримання та засвоєння інформації, орієнтовані на пошуково-мисленнєву діяльність студента, сприяють розвитку критичного мислення, студенти навчаються аналізувати ситуацію, обговорювати проблему та приймати рішення, займати чітку позицію, обґрунтовувати свою відповідь, чітко висловлювати свою думку або думку колективу тощо.

Однак, успішне запровадження інноваційних методів навчання вимагає системної роботи, для якої необхідно систематично й системно оновлювати свої знання шляхом підвищення кваліфікації (стажування) з метою формування професійної готовності до роботи в умовах інноваційного навчання.

Література:

1. 3. Ващук Ф. Г. Перехід до інноваційних технологій у вищій освіті – вимога часу / Ф. Г. Ващук // Інтеграція в європейський освітній простір: здобутки, проблеми, перспективи : монографія / за заг. ред. Ф. Г. Ващука. – Ужгород : ЗакДУ, 2011. – Вип. 16. – С. 290–305. –
2. Дичківська І. М. Інноваційні педагогічні технології / І. М. Дичківська. – К.: Академвидав, 2004. – 218 с.
3. Новолокова Н. П. Енциклопедія педагогічних технологій та інновацій / Н. П. Новолокова. – Х.: “Основа”, 2012. – 176 с.

Терлецька Л.О.

викладач, спеціаліст вищої категорії

СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ В ОСВІТІ

Всьому, що необхідно знати, навчити
не можна, вчитель може зробити тільки
одне — вказати дорогу.

Річард Олдінгтон

Наш час за масштабами трансформаційних змін називають переломним. Його називають так тому, що настає нова ера в історії людства — інформаційне суспільство. Інформаційне суспільство — це не лише виробництво, засноване на комп'ютерних технологіях, а й процес створення та поширення знань та інформації. Саме від рівня інтелектуального розвитку людини більшою мірою залежатиме успіх не лише будь-якої виробничої діяльності, але й взагалі будь-якої сфери життєдіяльності. І лише країна, яка забезпечить адекватний вимогам часу розвиток освіти та науки, може сподіватися на гідне місце у світовому співтоваристві. Наше суспільство складається з стійко існуючих великих груп людей (соціальних спільнот) і відносин між ними. Розвиток і життєдіяльність соціальної сфери можливе тільки при обміні інформацією. В сучасних умовах неможливо вирішити соціальні, економічні, управлінські та інші завдання, обробляючи інформацію вручну, тому роль інформаційних технологій у розвитку суспільства є стратегічно важливою, а значення цих технологій з кожним роком буде все більшою. Саме ці технології сьогодні мають визначальну роль у технологічному розвитку країни. ІТ відрізняються унікальними властивостями, які ставлять їх на пріоритетне місце по порівнянні з виробничими і соціальними технологіями. Наше завдання - «розвернути» інформаційне суспільство назустріч тим потребам, які є у людей, які живуть в нашій країні. У першу чергу, у молодих людей, які здобувають освіту, вчених, дослідників, викладачів, педагогів. Ми повинні навчити людей з самого дитинства і на всіх етапах освітнього процесу не боятися цієї інформації, навчити нею користуватися, з нею працювати і правильно розпоряджатися. Необхідно говорити про зміну стереотипу «освіта = навчання» новим значенням «освіта = становлення», маючи на увазі становлення людини, її духовності, самостійного формування в особистість, персону. Освіта повинна служити прогресивному розвитку людини, суспільства та цивілізації в цілому, - у всіх значеннях, оскільки ми говоримо про те, що освіта повинна перестати бути трансляцією культури і покликана швидше навчити людину знайти своє місце, свою нішу в культурі. Саме освічена людина може стати будь-яким фахівцем високого рівня, і тому

оновлену освіту необхідно розглядати як найефективнішу в стратегічному плані інвестиційну сферу як для окремої особистості, так і для будь-якої держави.

Звичайно, зміна самої сутності освіти неминуче тягне за собою і адекватну зміну застосовуваних форм освітньої діяльності і типів освітніх просторів. Коли освіта перестає бути простою трансляцією культури і певного набору професійних знань, умінь і навичок, тоді будь-який навчальний предмет або дисципліна в рамках освітнього процесу вже не можуть бути його метою, так само як і будь-яка форма освітньої діяльності. Вони, в цих умовах, безумовно, повинні стати для суб'єкта освітнього процесу інструментом формування людини як особистості, фахівця і професіонала. Все це висуває на перший план питання про необхідність суттєвого перегляду, переоцінки або надання нової інтерпретації деяким звичним для традиційної освіти ідеалам і нормам.

Сучасний етап розвитку передбачає потребу суспільства в людях, здатних швидко орієнтуватися в обстановці, здатних мислити самостійно й вільних від стереотипів. Застосування ІТ технологій у навчанні пояснюється необхідністю вирішення проблеми пошуку шляхів і засобів активізації пізнавального інтересу учнів, розвитку їхніх творчих здібностей, стимуляції розумової діяльності. Центром діяльності стає студент, що виходячи зі своїх індивідуальних здібностей і інтересів, вибудовує процес пізнання. Викладач часто виступає в ролі помічника, консультанта, що заохочує оригінальні знахідки, що стимулює активність, ініціативу, самостійність. Повинен відбуватись перехід від концепції функціональної підготовки до концепції розвитку особистості. Суть цього переходу полягає не тільки у зміні пріоритетів: від державного замовлення на підготовку фахівців до задоволення потреб особистості. Нова концепція передбачає індивідуалізований характер освіти, який дозволяє враховувати можливості кожної конкретної людини і сприяти його самореалізації та розвитку. Це стане можливим за допомогою розробки різних освітніх програм відповідно до різних індивідуальними можливостями як учнів, так і викладачів. Важливим чинником у цьому напрямку розвитку освіти є формування у студентів умінь вчитися, умінь самостійної когнітивної діяльності з використанням сучасних і перспективних засобів інформаційних технологій. Сьогодні студенти здобувають свої знання та вміння тільки при наявності інтересу та внутрішньої мотивації, а не під необхідністю здавати тести чи контрольні роботи. Будь-яка контрольна це стрес, який блокує кору головного мозку і відповідно навіть на легкі питання учень не завжди може дати відповідь. Для переходу від традиційного підходу до самостійної,

незалежної діяльності ми не можемо обійтися без ІКТ. Принципова відмінність нової системи від традиційної полягає в її технологічній базі. Технологічні елементи вкрай нерозвинені в традиційній освіті, яка спирається в основному на навчання "обличчям до обличчя" і друковані матеріали. Нова освітня система орієнтована на реалізацію високого потенціалу комп'ютерних і телекомунікаційних технологій. Саме технологічний базис нових інформаційних технологій дозволяє реалізувати одне з головних переваг нової освітньої системи - навчання на відстані або, як його називають інакше, дистанційне навчання. Основною тенденцією сучасної освіти є поступове зміщення пріоритетів від прямого навчання до індивідуального контакту зі студентами. Ключові лекції та семінарські заняття залишаються, звичайно, незамінними, проте суттєва частина навчального процесу може проходити під час індивідуальних консультацій з викладачами з конкретних тем чи проблем. У зв'язку з розвитком технологій, сучасні діти відрізняються від своїх однолітків попередніх десятиліть швидкою реакцією (завдяки комп'ютерним іграм), вмінням працювати з інформацією, що надходить кількома потоками. Однак сучасні діти не люблять читати, надають перевагу візуальній інформації (графікам, малюнкам). Завдяки іграм у них розвинена фантазія, бажання постійно вивчати новинки техніки, тому навчання є ефективним з використанням гаджетів. Ігрові методи є ефективними і характеризуються наявністю ігрових моделей об'єкта, процесу або діяльності; активізацією мислення й поведінки студента; обов'язковістю взаємодії студентів між собою та викладачем; емоційністю і творчим характером заняття; самостійністю студентів у прийнятті рішення; їх бажанням набути умінь і навичок за відносно короткий термін. Головною метою навчальних ігор є формування в майбутніх фахівців уміння поєднувати теоретичні знання з практичною діяльністю. Оволодіти необхідними фаховими вміннями і навичками студент зможе лише тоді, коли сам достатньою мірою виявлятиме до них інтерес і докладатиме певних зусиль, тобто поєднуючи теоретичні знання, здобуті на лекціях, семінарах, самостійно, з розв'язанням конкретних виробничих задач і з'ясуванням виробничих ситуацій. Проектне навчання має особистісно - орієнтований характер, оскільки воно орієнтується на самостійну діяльність студентів-індивідуальну, парну або групову. Передбачає розв'язання студентом або групою студентів певної проблеми, яка вимагає, з одного боку, використання різних засобів та методів навчання, з іншого - інтегрування знань та умінь із різних галузей як інтелектуальної, так і практичної діяльності. Отже, суть проектної технології полягає в гармонійному поєднанні академічних знань із прагматичними. Метою проектного навчання є формування таких умов

навчального процесу, за яких його результатом стає здобуття індивідуального досвіду проектної діяльності учня. Під розвиваючим навчанням розуміється новий, активно-діяльнісний спосіб (тип) навчання, що йде на зміну пояснювально-ілюстративному способу (типу). Метою технології проблемного навчання є розвиток теоретичного мислення студентів у процесі засвоєння знань навчальної дисципліни; формування пізнавального інтересу в студентів. Зміст навчальної дисципліни розробляється на основі державної програми. У змісті освіти виділяються суперечності в розвитку, визначаються проблеми та підпроблеми. Засвоєння змісту навчальної дисципліни здійснюється в процесі вступних, пояснювально-ілюстративних лекцій, через проблемне викладання знань з опорою на самостійну роботу студентів. Цілі особистісно орієнтованого навчання полягають у тому, щоб: визначити життєвий досвід кожного учня, пізнавальні здібності, рівень інтелекту, інтереси, які спочатку треба розкрити, а потім розвинути у навчальному процесі; формувати позитивну мотивацію учнів до пізнавальної діяльності, потребу в самореалізації та самовдосконаленні студентів; озброїти їх механізмом адаптації, саморегуляції, самозахисту, самовиховання необхідних для сучасної людини. В наш час спостерігається тенденція до побудови суспільства, яке безперервно навчатиметься. Ідея безперервної (неперервної) освіти є однією з провідних в освітній політиці початку XXI ст. Нині вона розглядається як унікальний механізм виживання людини та суспільства в інформаційну епоху. Адже перехід від індустріального до технотронного, інформаційного суспільства, у якому наукові знання й інформація щорічно подвоюються або навіть потроюються, створює для людини принципово нові умови життя, вимагаючи постійного самовдосконалення й оновлення знань, зростання самосвідомості та почуття відповідальності. Адже з плином часу змінюються суспільства, технології життя, праці та навчання, обсяги знань, системи освіти. Людина як особистість формується та розвивається постійно і безперервно: від народження та протягом усього життя. Однією з найбільш інноваційних технологічних компаній в світі є Google, яка займає особливе місце. Компанія створила величезну кількість продуктів та послуг, які роблять життя кожного з нас простішим.

Використання хмарних сервісів не лише організовує самостійну роботу студентів, а й сприяє підвищенню мотивації до навчання та кращому засвоєнню навчального матеріалу, робить процес навчання цікавішим та більш адаптованим для сучасних студентів. Сервіси Google дають можливість ефективно забезпечити різні форми навчання: перевернуте, змішане, дистанційне, індивідуалізувати навчання, а також широко

використовувати групові форми роботи. Навчання студентів не обмежується лише класною кімнатою, матеріали розміщені на хмарі можна переглядати вдома повторюючи вивчене на занятті. Деякі завдання можна одночасно редагувати кільком користувачам, така спільна робота розширює можливості навчання. Студенти можуть обмінюватись ідеями і допомагати один одному, що адаптує їх до роботи в групах. Для засвоєння матеріалу кожен студент має змогу вибрати зручний час і місце для сприйняття, засвоєння інформації. Найпопулярнішим додатком є Клас. Середовище Google Classroom є зручним додатком, розробленим саме для освітніх потреб. Його можуть використовувати викладачі будь-яких дисциплін (навіть з початковими навичками роботи з комп'ютером). У Classroom зручно працювати і викладачам, і студентам, оскільки сервіс забезпечує користувачів персональною робочою платформою, яка має зручний інтерфейс і можливості роботи з різними типами даних, необхідних учасникам освітнього процесу. Таким чином, можна виділити такі основні тенденції розвитку освіти в сучасному світі:

- зміна парадигми «освіта = навчання» парадигмою «освіта = становлення»,
- розвиток концепції безперервної освіти,
- поступове зміщення пріоритетів від прямого навчання до індивідуального контакту зі студентами - індивідуалізація навчання,
- активізації процесу використання Інтернет-технологій та інших нових технологій у сучасній освіті,
- інтернаціоналізація освіти відповідно до всесвітніми процесами глобалізації
- розвиток дистанційного навчання.

Володимир Пліш,
викладач, спеціаліст першої категорії

ВИКОРИСТАННЯ МОБІЛЬНИХ ДОДАТКІВ В ОСВІТНЬОМУ ПРОЦЕСІ

Вступ

Мобільні технології настільки міцно увійшли в життя українців, що кожен студент використовує і готовий використовувати мобільний телефон у навчанні, навіть якщо викладач досі не налаштувався на нові технічні засоби навчання.

Такі зміни цілком обумовлені, зараз всі прагнуть до зручності і мобільності у всіх сферах життя. З появою комунікаторів і планшетів, вже немає необхідності брати з собою ноутбуки та інші пристрої в дорогу, в відрядження, на зустрічі і для інших цілей. Однак мобільні пристрої не приносили б стільки користі без спеціальних програм – мобільних додатків. Значимість мобільних додатків в освіті зростає, а основна причина цього - можливості, які вони дають: спільна робота студентів над завданнями під час лекцій і в позаурочній діяльності, обмін файлами, організація дистанційного навчання та взаємодії з батьками.

Важливим аспектом мобільного навчання є можливість навчатися в незалежно від місця і часу, забезпечуючи непереривність і максимальну гнучкість навчального процесу. Гаджети поступово стають невід'ємною частиною навчання, так званим мобільним навчальним інструментом.

Мета статті – Проаналізувати освітні додатки на Android-девайсах. На Android-девайсах надзвичайно легко вчити ті або інші дисципліни. Адже ваш мобільний пристрій завжди з вами! Ви можете самовдосконалюватися практично скрізь – в домашніх умовах, на роботі, в маршрутці, в черзі, лежачи, стоячи і навіть на прогулянці. Встановлюйте запропоновані нижче додатки і вчіть мови, тренуйте пам'ять, освоюйте програмування, вчіться малювати.

Photomath – додаток, який стане справжнім порятунком для дітей і їх батьків. Вам більше не знадобляться гори посібників по математиці, оскільки цей сервіс здатний за лічені секунди вирішити практично будь-який приклад або рівняння. До того ж, у вас буде можливість навіть переглянути послідовність рішення і ті формули, які були застосовані в завданні.

Хто з нас в шкільні роки не мріяв про спеціальний пристрій, який міг би вирішити будь-яке завдання з математики. Зараз, в еру інформаційних технологій, це бажання стає реальністю. Розробники американської компанії

випустили додаток, який здатний завоювати серця без винятку всіх школярів світу.

Photomath — це нове слово в математиці. У вас більше не виникне труднощів з рішенням нудних рівнянь, оскільки програма здатна не просто видати правильну відповідь, але і пояснити звідки вона взялася. Тепер пропущені уроки алгебри більше не страшні, оскільки сервіс зможе точно, а головне правильно пояснити покрокове вирішення будь-яких прикладів.

Додаток має кілька способів введення значень. Найзручніший і найпопулярніший — це фотосканування. Працювати з подібним режимом простіше, ніж зробити фото. Вам достатньо просто навести об'єктив на обране рівняння, і через кілька секунд сервіс самостійно покаже правильну відповідь.

Рамки камери можна пересувати так, як вам зручно. Ця функція дає можливість сканувати приклади будь-якої довжини і складності, щоб зробити роботу з Photomath досить простою і зрозумілою. Програма відмінно відрізняє друкований текст, а в останній версії була додана функція рукописного шрифту.

При розпізнаванні текстів сервіс практично не помиляється. Але все ж, розробники завбачливо врахували той факт, що можуть бути неточності, і забезпечили свій додаток функцією поправки тексту. Якщо ви помітили помилку в обраному завданні, просто виправте знак на правильний і програма самостійно перерахує кінцевий результат.

Другий варіант введення тексту – з клавіатури. Ви зможете самостійно вписувати потрібні значення і, використовуючи розумний калькулятор, знаходити правильну відповідь на поставлене завдання. Таким чином, ви отримаєте цілий посібник будь-яких математичних задач в одному своєму пристрої.

Додаток є універсальним, оскільки відмінно підходить, як для вирішення звичайного додавання і віднімання, так і для задач поскладніше. Програма відмінно розпізнає завдання з дробами, тригонометричні рівняння та інші складні приклади.

Kahoot! — безкоштовний додаток для Андроїд-пристроїв, що дозволяє створювати різноманітні вікторини для навчання в ігровій формі. Інструмент однозначно буде корисний для викладачів, оскільки дозволяє істотно урізноманітнити процес навчання.

За допомогою програми ви можете не тільки створювати вікторини, але і проводити опитування, обговорення, робити тести. У вас є можливість самостійно вказувати кількість часу, протягом якого студенти повинні виконати завдання, а також кількість балів.

Ключовою перевагою програми є те, що студенти можуть використовувати свої смартфони з користю, відповідаючи на питання в Kahoot. Таким чином ви значно підвищите інтерес до своїх уроків, відповідно й результат роботи буде кращим. Додаток можна використовувати не лише для роботи в класі, а й для дистанційного навчання, що дуже актуально в наш час.

Kahoot! також можна використовувати в якості розваги, наприклад, на будь-яких інтелектуальних вечірках. У додатку є багато вже готових вікторин, але ви без проблем можете створити власну всього за кілька хвилин.

Програма має дуже барвистий і функціональний інтерфейс. Завантажуйте, тестуйте, створюйте і вчіться із задоволенням. Не забувайте поділитися досвідом використання цього додатка з іншими користувачами в коментарях.

Prometheus – програма, яка дозволяє отримати освіту дистанційно і абсолютно безкоштовно. Ви зможете переглядати онлайн курси з різних предметів, а отримані знання використовувати для підвищення на роботі або ж просто самоосвіти.

У нинішній час високий рівень ерудиції грає велику роль при отриманні бажаної посади або ж просто при знайомстві з новими людьми. Під час навчання у вищих навчальних закладах люди, як правило, вибирають один напрямок і отримують навички тільки в ньому. Але, в дорослому житті все виявляється куди складніше, і щоб домогтися успіху в майбутньому, потрібні знання в різних областях.

Відвідувати безліч курсів не завжди зручно, особливо тим людям, які більшу частину свого часу проводять на роботі. Додаток Prometheus допоможе вирішити цю проблему і дозволить вам освоїти нові знання в короткі терміни і абсолютно безкоштовно.

Програма відкриває доступ до перегляду онлайн уроків з різних напрямків у самих провідних викладачів університетів і академій. Ви зможете підтягнути свої знання, а також отримати нові з бухгалтерської справи або ведення підприємства, пройти курси з англійської, німецької мови та ще багато чого іншого.

Використовуючи додаток Prometheus ви зможете переглядати онлайн уроки через інтернет або ж завантажити їх на свій смартфон і вивчати в будь-який зручний для вас час, навіть без доступу до мережі. Таким чином, ви будете мати можливість навчатися за власним графіком і не на шкоду іншим, більш важливим справам.

Подібні заняття будуть корисні не тільки людям, які вже мають освіту, але і абітурієнтам. Деякі уроки допоможуть більш точно зрозуміти суть обраної спеціалізації. А під час навчання у Вузі ці уроки будуть служити хорошим доповненням до тих знань, які і так дають в навчальних закладах. Після того, як ви прослухаєте певний курс, по ньому можна буде перевірити свої навички. У додатку присутні завдання і тести з перевірки знань. Вони допоможуть визначити ваш рівень в обраній спеціалізації та зрозуміти, наскільки корисним був пройдений матеріал.

При першому запуску програми вам необхідно буде пройти реєстрацію, щоб додаток міг ідентифікувати вас в подальшому. Після, можна вибирати потрібний вам курс і приступати до процесу навчання або підвищення своєї кваліфікації. Prometheus допоміг тисячам людей отримати навички в нових для них галузях. Встановивши цей додаток на свій смартфон або планшет вам відкриється доступ до знань найкращих викладачів, які готові поділитися ними з вами.

Електронік – це спеціалізований додаток для мобільних пристроїв, що функціонують на базі операційної системи Android. Запустивши програму, користувач зможе отримати необхідну інформацію, про різні закони фізики, радіофізики і електроніки. Завдяки простому викладу інформації, практично кожна людина зможе зрозуміти те, яким чином влаштовані складні речі. Програма є незамінним рішенням для тих людей, які є студентами вищих технічних навчальних закладів. Якщо ви вчитеся на прикладній математиці, фізико-математичних факультетах, вивчаєте електроніку або програмування, але при цьому не можете до кінця розібратися в теорії прикладних наук, то додаток Електронік зможе допомогти вам у цьому. Матеріал, викладений в цій програмі, дозволить не тільки вирішити складні математичні та фізичні завдання, але і дозволяє зрозуміти, що саме вийшло з ладу в електронній техніці і як усунути виниклу поломку.

У додатку для смартфонів і планшетних комп'ютерів представлена величезна кількість різноманітних статей, які стосуються як базових понять, так і складних фізичних законів. Якщо вам потрібно отримати практичну пораду, то Електронік неодмінно допоможе вам в цьому. У статтях, опублікованих у додатку, зможе розібратися навіть школяр.

Необхідно відзначити, що програма має зрозумілий інтерфейс. Усі опубліковані матеріали розбиті по різних тематиках. Крім цього, користувач має можливість здійснити пошук за ключовими словами, з метою знаходження цікавого матеріалу. Дана програма стане знахідкою не тільки для студентів вищих навчальних закладів, а й для практикуючих фахівців. Якщо ви працюєте інженером, програмістом або викладачем технічних

дисциплін, то зручна програма завжди зможе допомогти знайти відповідь на питання, що цікавить.

Розробники максимально відповідально підійшли до створення цього додатка. Варто сказати, що програма Електронік постійно оновлюється і як наслідок, база технічних статей поповнюється. Таким чином, ви завжди будете мати під рукою складні технічні матеріали, які пояснені дуже просто. Використання програми особливо актуально в тих випадках, коли з яких-небудь причин, на смартфоні або планшетному комп'ютері відсутній доступ до мережі інтернет.

SoloLearn - додаток, що допоможе освоїти деякі найпопулярніші мови програмування і зробить ваш процес навчання легким та приємним. Сервіс відмінно підійде як новачкам, так і професіоналам. Тут є тисячі різних аспектів і нюансів, про які ви не чули раніше, і кожен користувач зможе відшукати для себе корисну інформацію та навіть отримати консультацію від товаришів-програмістів з усього світу.

Програмування – нині один з найпопулярніших напрямків, що користується попитом не тільки в крутих ІТ-компаніях, а й в звичайних інтернет-магазинах і торгових майданчиках. І якщо ви знаєте хоч одну з мов програмування, то шанси отримати хорошу роботу і просування кар'єрними сходами збільшуються в кілька разів.

Зараз навчитися цьому не так складно, оскільки існують різні курси і навіть мобільні додатки, серед яких перше місце за якістю займає програма SoloLearn. У ній зібрані найпопулярніші мови програмування, тому ви без зусиль зможете підібрати для свого навчання ту, яку хочете вивчити або ж просто підтягти свої знання.

Додаток базується на взаємодопомозі. Тобто програмісти, які беруть участь в цій програмі, дають поради і консультації по найважливішим моментам навчання. Тут працює цілодобова підтримка, тому можете в будь-який момент звернутися за порадою до тих, хто більше розбирається в мовах програмування.

Кожного дня в програмі оновлюється контент і з'являються нові теми для розбору. Додаток надає консультації по найпопулярніших мовах програмування, наприклад, Python, C, C ++, Java, C #, PHP та інші. Крім усних консультацій, ви зможете попрактикуватися у написанні коду прямо через цю програму. Пишіть потрібний текст у вікні програми і поруч зможете подивитися, як це все буде виглядати на сайті.

Сервіс SoloLearn відмінно підійде для навчання і практики та стане просто незамінним для всіх, хто хоче підтягнути свої навички в цій тематиці.

Моє ЗНО - додаток, в якому можна подивитися важливу інформацію про незалежне тестування. Тут є список всіх доступних для здачі предметів, розклад і місця проведення іспитів, а також корисні рекомендації для учасників. Програма проста у використанні, має певний ступінь захисту, щоб ніхто сторонній не зміг проникнути у ваші особисті дані.

Здача випускних іспитів — відповідальний час для всіх майбутніх абітурієнтів, а теперішня екзаменаційна система створює певні труднощі в і так напружений момент. Програма Моє ЗНО допоможе уникнути деяких запитань, а значить, полегшить сам процес підготовки до такого відповідального періоду в житті.

Щоб почати користуватися сервісом, необхідно пройти нескладну реєстрацію. Вона збереже вашу особисту інформацію в таємниці і не дозволить стороннім відвідати особистий кабінет. Для входу в систему необхідно використовувати свій номер сертифіката та пін-код. У додатку можна відшукати важливу інформацію, яка допоможе уникнути неприємностей під час складання іспиту, а також дасть можливість визначитися з потрібними предметами.

Коли з'явиться офіційна інформація про місце і час проведення ЗНО, вона відобразиться і в додатку. Просто увійдіть в систему під своїм логіном та паролем й програма автоматично визначить місто і навчальний заклад, куди необхідно звернутися для складання іспиту. Для того щоб ви не забули про час проведення ЗНО, додаток імпортує дані в особистий календар в мобільному додатку і вже ваш гаджет нагадає про важливу дату звуковим сигналом.

Додаток **Моє ЗНО** дозволить подивитися результати складеного іспиту, вже після офіційної перевірки. Також ви зможете знайти тут дані про проведення тестування попередніх двох років, відшукавши потрібні результати за обраним номером сертифіката. Ця програма є дуже корисною для всіх майбутніх абітурієнтів і допоможе трохи спокійніше почуватися перед одним з найважливіших етапів у вашому житті.

Висновки

Підсумовуючи вищесказане, можна стверджувати, що особливості мобільних технологій в сфері навчання значні. Не будучи панацеєю, разом з тим мобільні технології допоможуть вирішити деякі проблеми освіти за рахунок використання нового і ефективного підходу. У світі, в якому росте залежність від засобів зв'язку і доступу до інформації, мобільні пристрою не будуть тимчасовим явищем. Викладачі та студенти можуть отримати необхідну довідкову інформацію в будь-який час без використання додаткових пристроїв. Часто під час занять викладачеві необхідно не тільки

відповісти на питання, а й наочно продемонструвати відповіді, які можуть містити фото, відео та аудіо. Студенти під час виконання практичних і лабораторних робіт можуть отримати доступ до довідкової інформації, необхідної для виконання завдань. Мобільні системи, оснащені спеціальним додатком, здатним передати питання і отримати короткий однозначну відповідь в режимі реального часу, дозволять посилити зворотний зв'язок в навчальному процесі. Оскільки потужність і можливості мобільних пристроїв постійно ростуть, вони можуть ширше використовуватися в якості освітніх інструментів і зайняти центральне місце як у формальному, так і в неформальній освіті.

Література

1 Горбатюк Р. М. Мобільне навчання як нова технологія вищої освіти [Електронний ресурс] / Р. М. Горбатюк, Ю. Й. Тулашвілі. // Науковий вісник Ужгородського національного університету. – 2013. – №27 - С. 31-34. Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvuuped_2013_27_10

2 Дендев Б. Информационные и коммуникационные технологии в образовании / под ред.: Б. Дендева. – М.: ИИТО ЮНЕСКО, 2013. – 320 с.
Мобильное обучение. Обучение на мобильных устройствах: прошлое, настоящее и будущее [Электронный ресурс] — URL: <http://appttractor.ru/mLearning/> Рекомендации по политике в области мобильного обучения [Электронный ресурс] — URL: <http://iite.unesco.org/pics/publications/ru/files/3214738.pdf>

3 Aarsland Trond “Utvikling av læringsmiljø for nettbasert undervisning ved hjelp av IKT”, Master thesis IDI, NTNU

4 Mobiledu and Widsets for China. [Электронный ресурс] — URL: <http://mobiledu.iah.fi/?p=67>

Стечкевич Л.К.,

викладач-методист, кандидат пед. наук

ДИСТАНЦІЙНЕ НАВЧАННЯ: ПЕРЕВАГИ Й НЕДОЛІКИ

У розпал COVID-19 карантин [запровадили](#) у 192 країнах світу.

Понад 1,5 млрд учнів (91,4%) [перейшли](#) на дистанційне навчання. Хоча навіть у розвинених країнах лише у 53% педагогів був досвід викладання онлайн.

“Дистанційне навчання – це добре організована й контрольована самоосвіта з використанням комп’ютерної техніки й комунікаційних мереж. У світі такий різновид навчання набув поширення досить давно, проте в Україні він існує років 10.

Піонером дистанційного навчання був сер Ісаак Пітман, який вперше розробив курс у 1840-х роках для тих, хто прагнув вивчати стенографію, але базувався на віддалених місцях. Він надіслав відгук студентам, написаним на листівках. Метод, який він використав, закріплює характер дистанційного навчання, яке відрізняється як за місцем розташування, так і за часом у процесі навчання. В даний час усі відомі вищі навчальні заклади пропонують різноманітні курси дистанційного навчання з використанням ряду методів, таких як розміщення матеріалів, розсилка матеріалів, комунікаційні технології, записані навчальні посібники та інтерактивні засоби та програмне забезпечення для навчання в Інтернеті. Таким чином, стає очевидним, що дистанційне навчання не є колективним досвідом, як у класі, наповненому студентами, які беруть участь у лекції. Цей формат навчання скоріше орієнтований на окремого студента. На більшості курсів дистанційного навчання для оцінки реального часу тих, хто навчається, використовують Інтернет-ресурси, такі як віртуальні навчальні платформи.

Дехто уявляє інформаційні ресурси дистанційного навчання, як сукупність відсканованих підручників, розміщених в Інтернеті, які потрібно прочитати, а потім переказати. Але це далеко не так. Звичайно, якісно створені мультимедійні підручники є частиною ресурсу дистанційного навчання, проте головний його аспект – це постійне інтерактивне спілкування студента з викладачем (у форумі, через електронну пошту чи програму SKYPE). В навчальних закладах для навчання студентів використовується як Інтернет, так і локальна мережа закладу, а також різноманітні освітні мережі, на зразок URAN. Не менш важливою складовою дистанційного навчання є спілкування студентів між собою: виконання завдань у групах, проведення семінарів та дискусій у режимі он-лайн. Без усіх цих інтерактивних форм навчання й спілкування процес вивчення курсу на відстані стає статичним і недостатньо ефективним.

Термін дистанційне навчання наголошує на різній географічній присутності студента від навчального закладу в процесі навчання, тоді як Інтернет-навчання підкреслює метод навчання, заснований на Інтернеті.

Онлайн навчання використовується як спосіб передачі змісту курсу для студентів, які навчаються на дистанційних курсах. З іншого боку, для дистанційного навчання завжди потрібні дві сторони - навчальний заклад та студенти. Однак, коли розглядається термін Інтернет-навчання, його також можна інтерпретувати навіть відповідно до самостійного навчання людини, яка просто використовує джерела, доступні в Інтернеті, для отримання знань про те, що її цікавить. Наприклад, кожен бажаючий може читати безкоштовні навчальні посібники, доступні в Інтернеті, щоб дізнатись про певні графічні інструменти / програмне забезпечення.

Одним із видів дистанційного навчання є Інтернет-навчання. Інтернет-навчання означає специфічну техніку, спосіб навчання, ніж формат, як у випадку дистанційного навчання. Інтернет-навчання може бути самостійним, а також може вказувати вміст курсу, що подається через Інтернет-ресурси на дистанційному навчальному курсі, пропонуваному установою. Деякі заклади пропонують курси дистанційного навчання лише за допомогою онлайн-методу навчання, наприклад деякі програми ІТ-ступенів. Багато людей, які зайняті своїми професіями, воліють здобувати кваліфікацію в режимі дистанційного навчання через легкий доступ до навчальних ресурсів.

Онлайн-навчання має широкий спектр методів, починаючи від завантажуваних матеріалів і закінчуючи інтерактивним програмним забезпеченням для навчання з обмеженим часом тестування та системами нагородження. Окрім них, в Інтернеті є також безкоштовні онлайн-курси, які кожен, хто має доступ до комп'ютера, може пройти без будь-якого офіційного процесу вступу, як на дистанційних курсах. Наприклад, багато безкоштовних покрокових посібників з англійської мови та ІТ-навичок доступні в Інтернеті.

Відмінність між дистанційним та онлайн-навчанням. В цілому онлайн-навчання, яке є методом навчання, заснованим на Інтернеті, широко використовується для дистанційного навчання. Крім того, термін "навчання в Інтернеті" може означати самостійне навчання людини за допомогою безкоштовних освітніх ресурсів в Інтернеті.

- У будь-якому з цих випадків як дистанційне навчання, так і навчання в Інтернеті зосереджуються на людині, а не на групі учнів.
- Крім того, обидва підвищують автономію учня в процесі навчання, а також є гнучкими з точки зору часу.

- Однак важливо пам'ятати, що курси дистанційного навчання використовують багато інших режимів, таких як комунікаційні технології, для передачі свого змісту курсу.

- Більшість працевлаштованих студентів віддають перевагу навчанню в Інтернеті

Технології, що застосовуються в дистанційному навчанні налічують три види.

Технологія перша – дистанційне навчання, яке проходить на основі паперових і аудіо носіях. Сюди входять аудіо- та відеодиски, навчально-методичні посібники, підручники та інше. Як правило, в даній формі навчання зі студентом працює викладач, який і перевіряє роботи, надіслані поштою, а також консультує і відповідає на питання по телефону. Крім того, іноді проводяться заняття в спеціальних навчальних центрах.

Друга технологія – це дистанційне навчання за допомогою телевізора. Так звана, телевізійного-супутникова технологія. Вона користується малим попитом, оскільки є дорогою і складною.

І, нарешті, *третья технологія* – це дистанційне навчання за допомогою інтернет-технологій. Інтернет-навчання користується все більшим попитом і стає все більш актуальним, у міру щільного і повсюдного впровадження Інтернету в наше життя. Дана технологія включає в себе всі вищезазвані форми в різних пропорціях

Переваги дистанційного навчання:

- **Можливість навчатися у будь-який час.** Студент, який навчається дистанційно, може самостійно вирішувати, коли і скільки часу упродовж семестру йому приділяти на вивчення матеріалу. Він будує для себе індивідуальний графік навчання.

- **Можливість навчатися в будь-якому місці.** Студенти можуть вчитися, не виходячи з дому чи офісу, перебуваючи у будь-якій точці планети. Щоб приступити до навчання, необхідний лише комп'ютер з доступом в Інтернет. Відсутність необхідності щодня відвідувати навчальний заклад - безсумнівний плюс для людей з обмеженими можливостями здоров'я, для проживаючих у важкодоступних місцевостях, батьків з маленькими дітьми.

- **Навчання без відриву від основної діяльності.** Для навчання зовсім не обов'язково брати відпустку на основному місці роботи, виїжджати у відрядження. Також дистанційно можна навчатися на декількох курсах чи у декількох навчальних закладах одночасно.

- **Можливість навчатися у своєму темпі.** Не обов'язково навчатися у тому ж темпі, що й інші студенти. Студент завжди може повернутися до

вивчення більш складних питань, кілька разів подивитися відео-лекції, перечитати переписку з викладачем, а вже відомі йому теми може пропустити. Головне, успішно проходити проміжні та підсумкові атестації.

- **Доступність навчальних матеріалів.** Доступ до всієї необхідної літератури відкривається студенту після реєстрації в системі дистанційного навчання, або він отримує навчальні матеріали електронною поштою. Зникає проблема нестачі чи відсутності підручників, навчальних посібників чи методичок.

- **Мобільність.** Зв'язок з викладачами, репетиторами здійснюється різними способами: як on-line, так і off-line. Проконсультуватися з викладачем за допомогою електронної пошти іноді ефективніше та швидше, ніж призначити особисту зустріч при очному або заочному навчанні.

- **Навчання в спокійній обстановці.** Проміжна атестація студентів дистанційних курсів проходить у формі on-line тестів. Тому в студентів менше причин для хвилювань. Виключається можливість суб'єктивної оцінки: на систему, яка перевіряє правильність відповідей на питання тесту, не вплине успішність студента з інших предметів, його соціальний статус та інші чинники.

- **Індивідуальний підхід.** При традиційному навчанні викладачеві досить важко приділити необхідну кількість уваги всім студентам групи, підлаштуватися під темп роботи кожного. Використання дистанційних технологій підходить для організації індивідуального підходу. Крім того, що студент сам обирає собі темп навчання, він може оперативно отримати у викладача відповіді на виникаючі питання.

- **Дистанційна освіта дешевша.** Якщо порівнювати вартість навчання на заочній і дистанційній формах навчання, то дистанційна скоріш за все буде дешевшою. Студенту не доводиться оплачувати дорогу, проживання, а у випадку з зарубіжними вузами не потрібно витратитися на візу і закордонний паспорт.

- **Зручність для викладача.** Вчителі, репетитори, викладачі, що займаються педагогічною діяльністю дистанційно, можуть приділяти увагу більшій кількості студентів і працювати, навіть перебуваючи у відрядженні чи на конференції за кордоном.

- **Перебування вдома сприяло зближенню студентів з батьками;**
- **Дистанційне навчання стало прикладом для батьків стосовно роботи з їхніми дітьми.**

- **Можливість учнів до засвоєння максимального обсягу необхідних знань,** які не можуть бути включені в звичні класно-урочні форми та форми підготовчих курсів.

- **Розширення кола осіб, здатних отримати необхідну підготовку до ЗНО,** а саме осіб з особливими потребами в розвитку.

- **Здатність до навчання осіб у віддалених важкодоступних регіонах** за допомогою спеціалізованих сайтів та платформ.

- **Можливість батьківського контролю над знаннями учнів.**

- **Здатність до централізації освітнього процесу різних регіонів.**

- **Змішання кордонів між очною та заочною формами навчання.**

- **Можливість психологічної адаптації при підготовці до ЗНО.**

Разом з тим, дистанційне навчання не позбавлене і ряду недоліків:

- **Необхідна сильна мотивація.** Практично весь навчальний матеріал студент-дистанційник освоює самостійно. Це вимагає достатньої сили волі, відповідальності і самоконтролю. Швидше за все, ніхто його підганяти чи заохочувати до навчання не стане. Підтримувати потрібний темп навчання без контролю з боку вдається не всім.

- **Нестача практичних вмінь та навиків.** Досить проблемно якісно організувати дистанційне навчання за напрямками підготовки та спеціальностями, на яких передбачена велика кількість практичних занять. Навіть найсучасніші комп'ютерні тренажери не замінять майбутнім менеджерам «живої» практики.

- **Дистанційна освіта не підходить для розвитку комунікабельності.** При дистанційному навчанні особистий контакт студентів один з одним і з викладачами мінімальний, а то і цілком відсутній. Тому така форма навчання не підходить для розвитку комунікабельності, впевненості, навичок роботи у команді.

- **Проблема ідентифікації студента.** Поки найефективніший спосіб простежити за тим, чи студент самостійно здавав іспити чи заліки, - це відеоспостереження, що не завжди можливо. Тому на підсумкову атестацію студентам доводиться особисто приїжджати до вузу або його філії.

- **Низька пропускну спроможність електронної мережі** для проведення навчальних чи екзаменаційних телеконференцій;

- **Недостатній безпосередній контакт між викладачем та студентом** через надзвичайну професійну завантаженість наших педагогів;

- **Відсутність науково обгрунтованої та чітко сформульованої стратегії дистанційної освіти;**

- **Невисокий рівень комп'ютеризації суспільства та системи навчальних закладів;**

- **Відсутність підготовки педагогічних кадрів до застосування у навчанні студентів телекомунікаційних мереж та інформаційних технологій.**

- Відсутність колективу поруч;
- Відсутність живого спілкування;
- погіршення здоров'я: сколіоз, погіршення зору, вплив випромінювання від техніки;
- Один із батьків повинен бути вдома, не працювати, контролювати процес навчання, адже у більшості дітей відсутня самодисципліна.
- Недостатнє технічне забезпечення учнів та педагогів;
- Шкідливий вплив на здоров'я під час довготривалої роботи з гаджетами;
- Неможливість контролю роботи учнів;
- Неможливість контролювати та корегувати психічний стан дітей під час роботи;
- Психологічний стрес:
 - через нерозуміння матеріалу;
 - через поганий відеозв'язок (більшість дітей — з сільської місцевості);

• через відсутність допомоги з боку батьків (батьки працюють або самі не розуміють матеріал, не знають як пояснити, бо мають слабкі знання ЖМ)

До того ж, в Україні й досі не існує чітких технологічних можливостей аутентифікації студентів. Низку тестів і завдань для самоконтролю вони виконують дистанційно, але підсумкові іспити їм доводиться складати “очно”.

Взагалі для навчання “на відстані” потрібно мати сильну мотивацію й самоорганізацію, бо, як було сказано, дистанційне навчання – це, передусім, самоосвіта, тобто здатність студента працювати самостійно. Для когось це є перевагою, а для когось, навпаки, – недоліком, – все залежить від людини та її характеру.

На даному етапі дистанційна освіта в Україні успадкувала майже всі ознаки заочної форми навчання. Тому поки що вона не виконує покладених на неї функцій.

Без навчання протягом усього життя в сучасному світі не обійтись, адже будь-яка освічена людина має володіти чималим багажем знань. Причому дуже важливо цей багаж постійно оновлювати, інакше важко буде наздогнати стрімкий перебіг життя. А відстати від нього – означає бути неконкурентоспроможним на ринку праці, втратити можливість одержати бажану роботу. Вирішити цю й багато інших проблем допоможе дистанційне навчання.

**Куровська Л.М., викладач,
спеціаліст вищої категорії**

ТЕХНОЛОГІЯ МУЛЬТИМЕДІА. МЕРЕЖЕВІ ТЕХНОЛОГІЇ

Анотація

Розглядаються питання ефективного застосування Інтернет-ресурсів у освітньому просторі як складової дистанційного навчання; наголошено, що технології мультимедіа, мережеві технології мають суттєвий вплив на зміст і методику викладання навчальних дисциплін у закладах фахової передвищої освіти і є вагомим фактором осучаснення освітніх послуг.

Ключові слова: інформаційне суспільство, мультимедійні технології, мережева технологія, цифрова компетентність.

Однією з головних інновацій освіти є впровадження нових педагогічних та інформаційних технологій навчання, які передбачають широке застосування комп'ютерних технологій. Особливо це стало актуальним в час пандемії, коли ми змушені працювати в режимі віддаленого навчання. Застосування потужних електронних ресурсів — носіїв інформації дозволяє значною мірою інтенсифікувати й творчо урізноманітнити процес навчання.

Сьогодні вже стало загально визнаним, що для досягнення особистого успіху в сучасному суспільстві на передній план виходять уміння використовувати накопичені людством знання, знаходити і критично оцінювати потрібну інформацію, працювати в команді, організовувати проектну діяльність тощо.

Перехід до інформаційного суспільства вносить зміни в усі сфери життєдіяльності людини, що призводить до зміни вимог, які висувуються сьогодні. Нові інформаційні технології — невід'ємна частина нашого життя. Інформатизація навчального процесу передбачає створення, впровадження і розвиток комп'ютерно орієнтованого навчального середовища на основі інформаційних систем, мереж, ресурсів та технологій застосування сучасної обчислювальної і телекомунікаційної техніки.

Мультимедійна технологія — це технологія, яка дозволяє за допомогою комп'ютера інтегрувати, обробляти і водночас відтворювати різноманітні типи сигналів, різні середовища, засоби і способи обміну даними, відомостями.

Мультимедійні технології широко застосовуються в світі, у практичній роботі спеціалістів різних галузей, оскільки вони забезпечують доступ до даних і дозволяють відтворювати їх зі звуковим супроводом та різноманітними анімаційними ефектами.

Засоби мультимедійних технологій розділяють на два класи: на основі взаємодії і на основі використання самих мультимедійних технологій.

До першого класу доцільно віднести засоби синхронної взаємодії (відео конференції), асинхронної взаємодії, онлайн режим (вебінари, електронні навчальні матеріали тощо).

До другого класу належать різноманітні віртуальні об'єкти, реальні відео фрагменти, аудіо фрагменти, анімаційна графіка тощо.

Авторські засоби мультимедіа — це прикладне програмне забезпечення (додатки), яке має заздалегідь підготовлені елементи для розроблення мультимедійних програм.

Мережева технологія — це погоджений набір стандартних протоколів та програмно-апаратних засобів, які їх реалізують в обсязі, достатньому для побудови локальної обчислювальної мережі. Це визначає, як буде отримано доступ до середовища передачі даних. В якості альтернативи можна ще зустріти назву «базові технології».

Ethernet - на даний момент найпопулярніша у всьому світі мережева технологія, призначена для з'єднання комп'ютерів і інших пристроїв у локальній мережі, що знаходяться в одному приміщенні чи будівлі, щоб вони могли спільно створювати і зберігати інформацію, і обмінюватися нею між собою. Для розвитку мережевої технології Ethernet створені високошвидкісні варіанти: **Ieee802.3u/Fast Ethernet** і **Ieee802.3z/Gigabit Ethernet**. Мережева технологія **Fast Ethernet** забезпечує швидкість передачі 100 Мбіт/с.

Token-Ring - мережеві інформаційні технології даного типу використовуються для створення середовища передачі даних, яка в кінцевому підсумку утворюється як об'єднання всіх вузлів в одне кільце. Будується дана технологія на зірково-кільцевій топології. Перша йде як основна, а друга — додаткова. Щоб отримати доступ до мережі, застосовується маркерний метод.

ArcNet - це справжній старожил у світі мережевих технологій. Довжина мережі може досягати 6000 метрів, а максимальна кількість абонентів — 255. При цьому слід зазначити основний недолік цього підходу — його низьку швидкість передачі даних, яка становить тільки 25 Мбіт/с.

FDDI - мережеві комп'ютерні технології, які є стандартизованими специфікаціями архітектури високошвидкісної передачі даних, що використовує оптоволоконні лінії. Кільце цієї мережі може досягати в довжину сто кілометрів. Незважаючи на значну відстань, максимальна кількість абонентів, які можуть підключитися до неї, становить лише 500 вузлів

Як же працюють сучасні мережеві технології?

Є комп'ютери, які об'єднані в одну мережу. Умовно вони поділяються на абонентські (основні) і допоміжні. Перші займаються всіма інформаційно-обчислювальними роботами. Саме від них залежить те, якими будуть ресурси мережі. Допоміжні займаються перетворенням інформації та її передачі по каналах зв'язку. Через те, що їм доводиться обробляти значну кількість даних, сервери можуть похвалитися підвищеною потужністю.

Середовище сучасних мережевих сервісів дає можливість створювати навчальні ситуації, в яких студенти можуть освоювати й відпрацьовувати навички, необхідні в XXI столітті. Саме цифрова компетентність є ключовою компетентністю, яка охоплює такі поняття, як інформаційна грамотність та медіа грамотність, комунікація та співпраця, створення цифрового контенту, безпека, а також розв'язання різнопланових проблем і навчання впродовж життя.

Старець мовчки кивнув, узяв жменю дрібних камінців, кинув їх у глечик і злегка потрусив. Камінці заповнили пустоти між великим камінням. Він усміхнувся і запитав:

— А тепер глечик повний?

Юнак ствердно кивнув.

Тоді старець узяв пригорщу піску і висипав його у глечик. Пісок заповнив пустоти, що залишилися. Після цього дістав мудрець кухоль, повний води і вилив її в глечик до останньої краплі.

— Ось відповідь на твоє запитання, — сказав старець. — Велике каміння — це найважливіші речі в житті: родина, кохана людина, рідна земля, мудрість. Якщо втратиш усе, крім цього, твоє життя все одно буде повним.

Він хвилику помовчав, а відтак мовив:

— Дрібні камінці — це також важливі для тебе речі: робота, дім, матеріальний добробут. А пісок — дрібниці, які насправді не мають жодного значення.

Юнак слухав дуже уважно, і старець продовжив:

Деякі люди роблять помилку. Вони спочатку засипають у глечик пісок, і в ньому не лишається місця для каміння. Так і в житті. Якщо витратити сили на дрібні й незначущі речі, у ньому не буде місця для найважливіших цінностей. Тому передусім подбай про велике каміння, не забувай і про дрібне. А пісок хвилі життя самі наб'ють у проміжки між ними.

Мудрець повернувся вже йти, коли заінтригований юнак запитав: «А для чого ж потрібна була вода?» - Радий, що ти запитав мене про це. Я зробив так для того, аби показати тобі, що, як би не було твоє життя зайняте, завжди є трохи місця для дозвілля .

"Мені не вистачає часу", "я спізнююся", - скільки разів на день ми вимовляємо подібні фрази?

Скільки важливих справ ми відкладаємо на завтра, хоча їх можна було зробити і сьогодні?

Відповідь на ці питання очевидна.

Тому, тайм-менеджмент - наука, яка потрібна всім

Тайм – менеджмент – це ефективне планування робочого часу для досягнення цілей, знаходження тимчасових ресурсів, розстановка пріоритетів і контроль виконання запланованого.

А також – це динамічна галузь менеджменту. Її основне завдання – виявлення принципів ефективного управління часом. Перші ідеї про правила організації робочого часу з'явилися в 60-х роках минулого століття в країнах Заходу у відповідь на прискорення темпів життя, а широко застосовуватися стали лише з 80-х років.

Термін «time management» вперше з'явився в 70-х роках ХХ століття. Один із підприємців Данії, Клаус Меллер, стверджує, що авторство належить саме йому. Цей бізнесмен у 1975 році заснував компанію «Time Management International (ТМІ)» і винайшов блокнот Time Manager, який став прототипом органайзера. Він же організував навчальні тренінги-презентації: як і яку

сторінку потрібно заповнювати в цьому блокноті, як це допоможе у плануванні та управлінні часом.

Часове планування означає :

- Опанувати власний час та працю, замість того, щоб вони опановували тебе

- Витягнути з мінімуму часу максимум результату

- Сконцентруватися на дійсно важливих речах та відмежувати неважливе

Немає нічого легшого, як мати багато роботи та

Немає нічого важчого, як ефективно працювати

Р. Алек Маккензі,

Можливості, які дає тайм-менеджмент :

- Виконувати власні обіцянки.

- Підвищити свій потенціал.

- Створити рівновагу в своєму житті.

Технологія "тайм-менеджмент" за своєю суттю є глибоко педагогічною, оскільки вона

- включає взаємодію учасників навчально-виховного процесу;
- адекватна компонентам педагогічного процесу (мета, завдання, зміст, методи, засоби, форми і результати взаємодії);
- формує ціннісний підхід до часу, феномена самоорганізації;
- сприяє особистісному зростанню учасників навчально-виховного процесу, здійснюючи часову навігацію самоосвіти та конкретних умінь самоорганізації.

Основні принципи педагогічної технології тайм-менеджменту:

1. Орієнтація на час як цінність.
2. Самоосвіта та індивідуальність рішень.
3. Необхідність моніторингу власної ефективності мислення.
4. Спрямованість на ефективність, досягнення та невичерпність резервів ефективності.

Технологія тайм-менеджменту відкриває можливість ефективно планувати розклад свого дня, тижня, місяця. У навчально-виховному процесі є певні завдання, які за своїм характером є обов'язковими, що вимагають чіткої організації, планування, і головне – своєчасного виконання. Тайм-менеджмент допомагає визначити пріоритети, здійснити попереднє планування й чітку організацію, контролювати власний час.

Основні завдання тайм-менеджменту:

- 1) підвищення власної працездатності;
- 2) постійний контроль за якістю виконаного;
- 3) аналіз щоденного розпорядку дня та його оптимізація;

- 4) вдосконалення навичок використання бюджету власного часу;
- 5) вміння відмовлятися від неефективних і нераціональних видів діяльності;
- 6) раціональне планування часу й виконання всіх поставлених завдань у визначені проміжки часу;
- 7) правильна організація часу для педагогічної діяльності та відпочинку.

Типи тайм-менеджменту :

-персональний (індивідуальне управління часом тісно поєднане з особистісним саморозвитком і здійснюється особисто людиною, які бажають підвищити ефективність своєї діяльності);

- рольовий (професійний) допомагає людині бути ефективним в рамках виконання ним будь-якої конкретної соціальної ролі, зазвичай – професійної ;

- соціальний тайм-менеджмент присвячений міжособистісним відносинам і (або) спільному управлінню часом кількох людей.

Головне правило тайм-менеджменту – щодня робити крок уперед.

Наприкінці кожного дня слід здійснювати аналіз виконаних завдань та часу, який було витрачено на їх виконання. Необхідно визначати причини, які вплинули на невиконання поставлених завдань, викликали невдачу.

Кілька порад з управління собою, своєю діяльністю та часом :

1. Скоротіть до мінімуму непродуктивне спілкування, яке відволікає вас від справ
2. Відведіть час для роботи
3. Заведіть органайзер (паперовий або електронний блокнот) для більш ефективного планування.
4. Не бійтеся братися за нові справи.
5. Слідкуйте за своїм здоров'ям - фізичним і психологічним
6. Плануйте свій робочий день заздалегідь, розставляючи пріоритети (важливі і термінові справи; важливі, але не термінові; термінові, але не важливі; не важливі і не термінові). Самоменеджмент - важлива складова успішної кар'єри.

Не бійтеся керувати своїм життям!

«У своєму житті треба залишати місце і для свого життя. Ніби така проста істина, а можна вік прожити і не знати.

А секунди летять. Отак можна вмерти й нічого не встигнути. Встигаєш тільки втомитися.

Інколи мені здається, що я не живу, а одбуваю життя. У нас всі так живуть. Сьогодні абияк, в надії, що завтра буде краще. А воно завтра та й завтра, і все уже позавчора. А життя як не було, так і нема.»

@Записки українського самашедшого #ЛінаКостенко

Можливості, які дає нам тайм-менеджмент:

- Добиватися результатів в житті
- Уміти виділяти пріоритети

- Бачити загальну картину
- Уникати стресів, забезпечити високий рівень енергії
- Виконувати власні обіцянки
- Створити основу для делегування
- Підвищити свій потенціал
- Створити рівновагу в своєму житті

Важливі принципи тайм-менеджменту:

- Найважливішими справами займайтеся

вранці. Це найпродуктивніший час доби.

- Ділові зустрічі краще всього проводити вдень.
- Плануючи день, постарайтеся передбачити різні випадковості, які можуть перешкодити роботі.

Цікаві та дієві методи у тайм-менеджменті :

Метод «Швейцарського сиру»

Для того щоб виконати неприємну чи складну задачу, спочатку розбийте її на кілька дрібних підзадач і виконуйте їх у довільному порядку (ніби «вигризаючи» з різних місць шматочки великої задачі).

Метод «Поглинання жаб»

Є такі справи, які робити не хочеться, але треба. Вирішення цієї проблеми можна описати побажанням: «Щоранку з'їдай жабу».

Метод «Поглинання слона»

«Слони» - це дуже великі завдання. Їх за методом «швейцарського сиру» слід розбивати на дрібніші, тобто розбити «слона» на невеликі шматочки — «біфштекси» —і щодня «з'їдати» по одному з них.

Метод «Помідора»

Людина здатна максимально концентруватися протягом півгодини, потім активність мозку плавно знижується. Якщо планувати час з урахуванням цих біоритмів, можна виконати великий обсяг робіт устислі терміни

Принципи тайм-менеджменту

ПРИНЦИП 1

Планування дії

Кожен із вас, безперечно, планує свою діяльність. У тайм-менеджменті планування може бути **жорстким і гнучким**.

Жорстке — це намітити чіткий план, де кожна справа ніби прив'язана до певного часу. Це зручно в масштабах року (наприклад, річний план установи).

Гнучке планування зручне для плану дня. Скажімо, за день потрібно зробити деякі справи — пишемо список і виконуємо. В якій послідовності і коли саме, як поєднувати жорстке і гнучке планування — вирішуємо по ситуації. Головне — план повинен бути.

Фахівці стверджують, що планування вивільняє час. У ТМ є цікаве правило, яке називається Правило 6 «П» **правильне попереднє планування попереджує погані показники**.

Я впевнена на 100%, що у кожного є такі справи, які не хочеться виконувати, але рано чи пізно виконати його необхідно. Такі справи тайм-менеджменською мовою називаються «жабами».

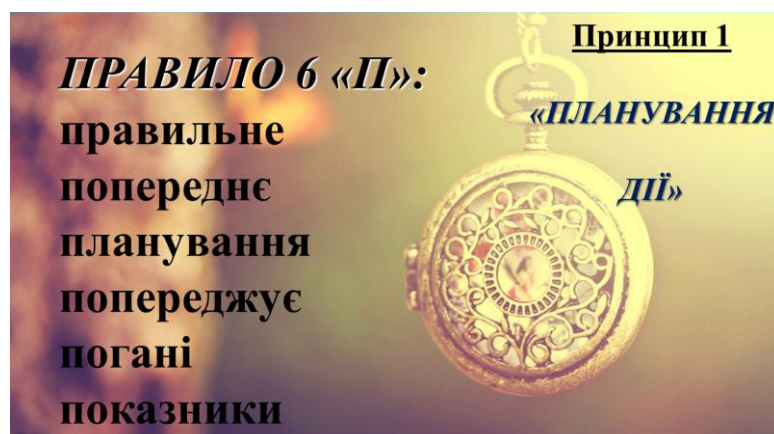
- Напишіть на аркуші паперу свої «жаби», скільки згадали за 1 хв, і «з'їдайте» щоранку по одній. Ви здивуєтеся, але через декілька тижнів у Вас не залишиться ні однієї жаби.

- У кожного з Вас є справи, виконання яких лякає великим обсягом, і ви не знаєте, з чого розпочати. Тайм-менеджменською мовою їх називають «Слонами».

Самі розумієте — проковтнути цілого «слона» за раз практично неможливо. Але можливо нарізати його на «біфштекси» і з'їсти їх по-одному.

Завжди залишайте певний резерв часу на «форс-мажор».

Не дивлячись на завантаженість роботою, не забувайте **піклуватися про себе** і тоді Ви все встигнете.

ПРИНЦИП 2

“Коли я не знаю ,до якої гавані мені тримати курс,жоден вітер не буде для мене попутним”

Луцій Сенека

Щоб досягти чогось, ми спочатку повинні конкретно знати, чого ми хочемо.

Тільки наявність чіткої мети дає можливість досягти бажаного.

У цьому й полягає другий принцип тайм-менеджменту:

«Формулювання цілей і завдань».

Ще цей принцип має назву **SMART**

Згідно з ним принципом мета може бути:

- конкретна
- вимірنا
- досяжна за певний період
- актуальна або істинна
- обмежена в часі

Мета також повинна бути значимою, орієнтованою на результат, чітко сформульованою і здійсненою у визначений час. Інакше досягнутий результат може відрізнятись від запланованого.

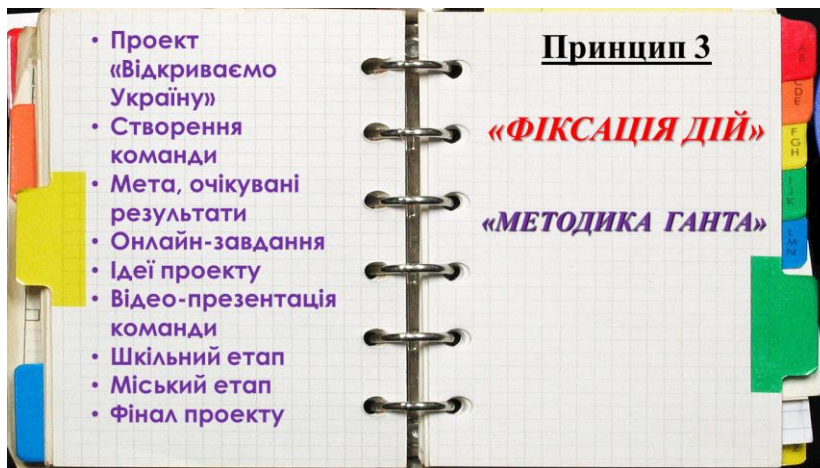

ПРИНЦИП 3

Дуже важливим при виконанні будь-якої справи є поетапне досягнення мети. Важливо правильно розрахувати свої можливості.

Існує декілька робочих і дієвих інструментів, що дозволяють зробити свої плани і завдання більш наочними і конкретними.

Один з таких методів називається «Діаграма Ганта». Поясню, як це виглядає на практиці.

ПРИНЦИП 4

У кожної людини є багато планів. Для їх здійснення, звичайно, варто керуватися принципом «від головної справи до менш важливої». Можна все життя робити речі правильно. Але краще – робити правильні речі. У тайм-менеджменті існує **«Закон Парето»**. Він є універсальним і застосовується у будь-якій сфері діяльності.

Наприклад: 20% інформації приносять 80% знань по даній темі, а решта 80% тільки 20%. Перевірте цей принцип обов'язково, проаналізувавши одну зі своїх останніх справ.

Іншим вагомим методом у тайм-менеджменті є **Метод Ейзенхауера**. Це техніка розстановки пріоритетів.

Відокремлювати головні справи від другорядних, причому робити це швидко і правильно – дуже цінне для організації часу уміння. І головним помічником у цьому може стати.

За методикою Ейзенхауера виділяють такі категорії справ:

Категорія А: Важливі і термінові

Сюди входять всі невідкладні справи: проекти з «палаючим терміном»; все те, що необхідно виконати без зволікання. Не допускайте появи цих справ! Намагайтеся передбачити їх появу!

Категорія Б: Важливі і не термінові

У цій групі повинні бути зосереджені справи, які наближають Вас до мети. Вони стосуються Вашого особистісного розвитку. Зосередьте всі Ваші зусилля справах цієї категорії – вони принесуть найбільшу віддачу.

Категорія В: Не важливі і термінові

Виконання цих справ ніяк не наблизять Вас до досягнення Вашої мети. Думайте про цілі!

Категорія Г: Не важливі і не термінові

Як не сумно, більшість таких справ, які роблять дуже маленький внесок у Ваше життя. Однак вони часто бувають цікавими і навіть приємними. Це може бути розмова з друзями по телефону в робочий час, чаювання, перегляд серіалів та ін. Зі справами цієї категорії треба діяти жорстко.

ПРИНЦИП 5

Вміння концентруватися на головному, не відволікаючись на сторонні справи, — найважливіша практична навичка, яка допоможе вирішити пріоритетні завдання.

Одна з найбільш дієвих технік вивільнення часу – делегування. Це складова класичного менеджменту; це спосіб доручити частину наших справ іншим людям.

Прикладом може бути:

- підготовка до позакласного заходу,
- проведення години спілкування,
- випереджаючі завдання.

Делегування – це засіб ефективного управління, при якому відбувається передача завдання, а також повноважень і відповідальності на виконання іншим особам.

Ще одна важлива навичка для реальної економії часу: вміння говорити «ні». Не подумайте, що потрібно відмовляти всім підряд.

Уміння сказати «ні» стосується в першу чергу тих людей і справ, які позбавляють нас енергетичних і тимчасових ресурсів, не даючи нічого натомість.

Пам'ятайте, що навіть невелика незапланована перерва може стати причиною зриву планів.

ПРИНЦИП 6

Періодично варто оглядатися назад і робити прагматичні висновки зі свого досвіду управління часом. Вивчайте свої помилки і обов'язково їх аналізуйте. Зрештою, створюйте свої правила по управлінню часом, свої «фішки», адже ви унікальні і ваше життя, ваша діяльність — унікальна.

ПРИНЦИП 7

У гонитві за успіхом та особистою результативністю ніколи не нехуйте відпочинком, я скажу більше того — плануйте відпочинок, також як і ваші бізнес-завдання!

Для управління часом повноцінний відпочинок — найважливіший елемент успіху.

Не можна економити на сні, власних вихідних та спілкуванні з близькими — це такі ж важливі фактори ефективного тайм-менеджменту, як планування і постановка цілей.

Висновок

Ефективне використання тайм-менеджменту як технології формування культури розумової праці передбачає врахування індивідуальних особливостей відповідних механізмів, таких як біологічний час, тип організації часу, темперамент.

Не викликає сумнівів той факт, що розглянута нами технологія формування культури розумової праці є глибоко педагогічною, незважаючи на її традиційний розгляд як технології сфери менеджменту; враховує мету, методи, засоби і форми навчального процесу; формує ціннісний підхід до навчально-виховного процесу, зокрема до самоорганізації, і як результат – сприяє раціональному використанню часу та особистісному самовдосконаленню й саморозвитку учасників навчально-виховного процесу.

Тайм-менеджмент вчить нас ефективно керувати своїм життям, насолоджуватися кожним моментом часу, в якому ми знаходимося зараз, знаходити час для рідних і близьких нам людей, виділяти час для саморозвитку – і життя почне набувати яскравих фарб й стане куди цікавіше! Час – це незворотній ресурс, але за допомогою особистого тайм-менеджменту можна виграти до 30% часу. Уявіть, що ви отримуєте ще кілька додаткових годин на добу для виконання всіх справ і почніть прямо сьогодні!

Гармонія в житті залежить від правильного тайм-менеджменту

Знаходьте час для **РОБОТИ** –

це умова успіху.

Знаходьте час для **РОЗДУМІВ** –

це джерело сили.

Знаходьте час для **ГРИ** –

це секрет молодості.

Знаходьте час для **ЧИТАННЯ** –

це основа знань.

Знаходьте час для **ДРУЖБИ** –

це умова щастя.

Знаходьте час для **МРІЙ** –

це шлях до зірок.

Знаходьте час для **ЛЮБОВІ** –

*це справжнє
радість*

життя

Цікаві

факти

Що таке Час? Куди йде наш час? (За даними французьких соціологів з матеріалів журналу «Наука і життя») за 70 років сучасний середній

європеєць:

Стоїть 30 років.

Спить 23 роки.

Сидить 17 років.

Ходить 17 років.

Працює 8-9 років.

Їсть 6-7 років.

Їде в транспорті 3 роки. Розмовляє і слухає розмови 2 роки.

Дивиться телевизор 6 років.

Сміється 623 дня.

Готує їжу 560 днів.

Хворіє нежиттю 500 днів.

Займається шопінгом 440 днів.

Хворіє 440 днів.

Відзначає свята 340 днів.

Заповнює різні документи 305 днів.

Читає 250 днів.

Говорить по телефону 180 днів.

Одягається чоловіки 177, жінки 531 день.

Поглиначі нашого часу:

Перегляньте список, що містить 29 найпоширеніших «поглиначів» часу, і позначте п'ять, які найбільше стосуються вас:

Нечітка постановка мети роботи.

Відсутність пріоритетів у справах.

Спроба занадто багато зробити за один раз.

Відсутність всеохопного уявлення про майбутні завдання і шляхи їх розв'язання.

Невдале планування робочого дня.

Особиста неорганізованість, «завалений» письмовий стіл.

Надмірна тривалість читання.

Нестача мотивації (індиферентне ставлення до роботи).

Тривалі пошуки власних записів, адрес, телефонних номерів, сайтів.

Недоліки в розподіленні часу на виконання завдань.

Численні й тривалі телефонні розмови.

Незаплановані відвідувачі.

Нездатність сказати «ні».

Неповне, запізніле отримання інформації.

Відсутність самодисципліни.

Невміння довести справу до кінця.

Відволікання (шум).

Затяжні наради.

Недостатня підготовка до бесід і обговорень.

Відсутність зв'язку (комунікації) або неточний зворотний зв'язок.

Обговорення на роботі приватних тем.

Надмірна комунікабельність.

Надмірна кількість ділових записів.
 Синдром «відкладання справ на потім».
 Бажання знати всі факти.
 Тривалі очікування (наприклад, призначеної зустрічі).
 Поспіх, нетерплячість.
 Рідкісне делегування справ.
 Недостатній контроль за делегованими справами.

Тест

Оцінювання раціональності використання часу

Оберіть відповіді на запропоновані запитання, при цьому існують такі варіанти оцінювання:

„завжди”-		3	бали,
„часто”	—	2	бали,
„іноді”	—	1	бал,
„ніколи”	—	0	балів.

1. Я виділяю час для планування робочого дня.
2. Я передоручаю все, що може бути передоручене.
3. Я письмово записую свої цілі і завдання, які я маю зробити протягом дня.
4. Кожен офіційний документ я намагаюся обробляти за один раз і остаточно.
5. Кожен день я складаю список майбутніх справ, упорядкований за пріоритетами. Найважливіші речі я роблю в першу чергу.
6. У мій робочий день я огороджую себе від сторонніх телефонних розмов, незапланованих зустрічей, несподіваних нарад.
7. Своє навантаження протягом дня я розподіляю відповідно до графіка моєї працездатності.
8. У моєму плануванні є завжди час для відпочинку.
9. Я направляю свою активність таким чином, щоб у першу чергу концентруватися на небагатьох, «життєво важливих» проблемах.
10. Я можу сказати «ні», коли мене хочуть затягнути робити щось інше, а мені необхідно робити більш важливі справи.

Ключ

0 – 15 балів: Ви не плануєте свій час і перебуваєте у полоні зовнішніх обставин, що негативно відображається на результатах роботи;

16 - 20 балів: намагаєтесь опанувати свій час, але не завжди послідовні, щоб мати успіх;

21 - 25 балів: Ви достатньо організовані, але обставини можуть швидко зруйнувати Ваші плани;

26 - 30 балів: Ви приклад для наслідування у сфері раціонального використанні часу, такі люди в житті багато досягають.

Шумлянська Н.Б., викладач,
спеціаліст другої категорії

РОЗРОБКА ВІДКРИТОГО ПОЗАНАВЧАЛЬНОГО ЗАНЯТТЯ З ДИСЦИПЛІНИ «СПЕЦІАЛЬНІ СИСТЕМИ ДОКУМЕНТУВАННЯ»

Навчаючи - вчуся

Тема заняття: "Я -діловод майбутнього"

Мета:

навчальна: поглиблювати знання про офіційно-діловий стиль мовлення та правил ділового спілкування, закріпити знання студентів щодо призначення та форми вказаних ділових паперів, удосконалювати вміння працювати з документами, з реквізитами та вимогами до оформлення ділових паперів; закріпити вміння щодо використання сучасних інформаційних технологій;

розвиваюча: розвивати в учнів уміння та навички самостійної роботи із документами, сприяти розвитку критичного мислення, пам'яті, уваги; продовжувати роботу щодо удосконалення усного та писемного мовлення, збагачувати словниковий запас студентів;

виховна: виховувати в студентів культуру ділового спілкування та мовлення, уміння працювати в колективі, аргументувати, відстоювати свою точку зору, мати впевненість у своїх силах.

Методична мета: методика використання ігрових технологій при проведенні заняття з узагальнення та систематизації знань.

Тип заняття: заняття узагальнення та систематизації знань.

Форма заняття: урок-вікторина з використанням інтерактивних та комп'ютерних технологій.

Метод проведення: робота в малих групах.

Дидактичне забезпечення:

- ✓ Роздатковий матеріал до кожного завдання заняття;
- ✓ Скатертина, швидкозшивачі, папки, наочність

Матеріально-технічне забезпечення:

- ✓ Ноутбук та мультимедійний проектор;

Міжпредметні логічні зв'язки:

- *Українська мова за професійним спрямуванням.*
- *Діловодство та документознавство.*
- *Практикум комп'ютерного діловодства.*

ЛІТЕРАТУРА:

1. Вовк Н.С. Голошук Р.О. Ділова документація. Навчальний посібник. Вид-во Львівської політехніки, 2019. 200с.
2. Діденко А.Н. Сучасне діловодство. Навчальний посібник. Київ, Либідь. 2010. 480с.
3. Комова М.В. Діловодство. Навчальний посібник. Львів, Тріда Плюс. 2011. 220с.
4. Скібіцька Л.І. Діловодство. Навчальний посібник. Київ, 2006. 224с.

ХІД ЗАНЯТТЯ

1 ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ МОМЕНТ.

1. Перевірка наявності студентів та їх готовність до заняття;
2. Поділ навчальної групи на дві підгрупи, та з допомогою жеребкування, присвоєння назв командам «Діловоди» та «Документознавці».
3. Формування журі.

2 МОТИВАЦІЯ ДІЯЛЬНОСТІ СТУДЕНТІВ

Викладач.

Добрий день, шановні колеги!

Добрий день, студенти! Ще один урок

До нас прийшов за розкладом сьогодні.

Отож озброємось книгою й пером,

Щоб знов пірнуть у мовну нам безодню.

Сьогодні ми зібралися з метою спільної творчої праці, тобто елементу навчання, який, в наш час індивідуалізму та дистанційного навчання, рідко зустрічається. Але людина істота колективна, наша сила у вмінні взаємодоповнювати та допомагати один одному. І та команда, члени якої сьогодні будуть більш уважні до думки інших, активніші у відстоюванні спільної позиції, стане переможцем.

Це заняття допоможе нам узагальнити та систематизувати набуті знання та навички у сфері діловодства та документації. Ми навчимося регулювати офіційні ділові стосунки та правильно обслуговувати потреби людей у типових ситуаціях.

Варто згадати тут образний вислів видатного французького лінгвіста Шарля Баллі: «Літературна мова є крижаною оболонкою, яка сковує поверхню потоку, могутнього, бурхливого, часто каламутного. Вона його оберігає, але вона й приховує його таємниці, його життя».

(звучить уривок пісні про мову)

Викладач: Тож на цій хорошій ноті розпочинаємо наше заняття - вікторину «Я – діловод майбутнього».

Дорогі наші «Діловоди» та «Документознавці». Вам презентуються завдання, на які слід дати правильну відповідь. Кожна правильна відповідь на запитання оцінюється в 1 (один) бал. Парні запитання для команди «Діловоди», відповідно непарні запитання – для студентів команди «Документознавці»

3 УЗАГАЛЬНЕННЯ ВИВЧЕНОГО РАНІШЕ МАТЕРІАЛІ

3.1 «Мозковий штурм»

ЗАВДАННЯ №1

1. Що дослівно означає слово документ?
2. Дайте визначення поняттю «документ».
3. Поділ документів на класи за більш схожими чи відмінними рисами називається...
4. Що таке спеціальне діловодство?
5. Дати визначення поняттю «дублікат», яку юридичну силу він має?
6. Продовжити речення. Уніфікація – це ...
7. Що таке абзац?
8. Яку назву має аркуш паперу з відтвореними на ньому реквізитами, які містять постійну інформацію?
9. Чим відрізняються внутрішні і зовнішні довідки?
10. Продовжити речення. Науково-технічна та ділова інформація відноситься до ...
11. Які види вимог ставлять перед секретарем?
12. Як називають професійну діяльність, яка включає в себе питання документування й організації роботи з документами в процесі здійснення управлінських дій?
13. Що таке трудовий договір?
14. Назвіть види трудових договорів.
15. Які групи документів входять до складу ОРД?
16. Пояснити поняття «повне і часткове підроблення документів»

- 17.Що ми розуміємо під умовами праці?
- 18.Назвіть функції мови?
- 19.Назвіть основні стилі мови?
- 20.Вкажіть види нарад.
- 21.Вкажіть елементи традиційної телефонної розмови
- 22.Які три етапи передбачає організація дискусії?
- 23.Що означає слово «комп'ютер»?
- 24.З яких трьох основних частин складається базовий персональний комп'ютер?
- 25.Яка найменша одиниця кодування інформації?
- 26.Як називається пристрій на якому відображається інформація?
- 27.Які принтери використовують при роботі ПК?
- 28.Назвіть програму, яка стискає інформацію?
- 29.Продовжити речення. База даних – це ...?
- 30.Продовжити речення. WEB – сторінка - це
- 31.Як називається невелика за обсягом програма, що може проникати в інші програми, дія якої призводить до негативних наслідків?
- 32.Назвати основні панелі інструментів.
- 33.Відео-питання. Увага на екран! Вкажіть відсутній вид документів

- 34.Відеозапитання. Увага на екран! Вкажіть термін зберігання документів**

3.2 Перший Конкурс капітанів

ЗАВДАННЯ №2

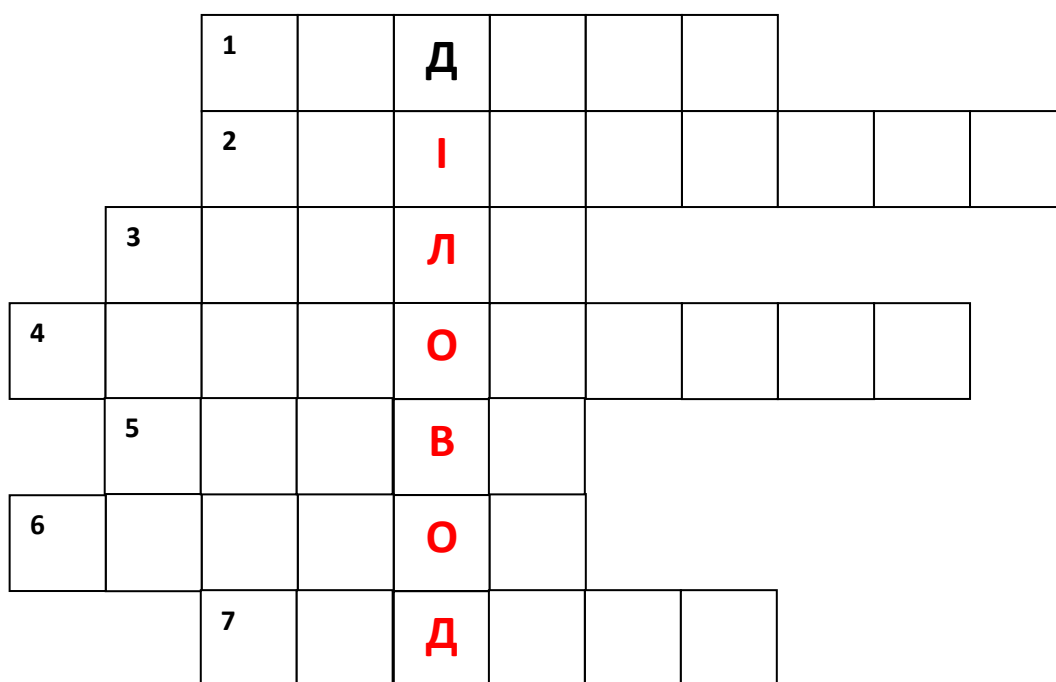
Викладач: Шановні капітани команд. Вам пропонується завдання у формі кросворда. Спираючись на раніше отримані знання просимо вас розв'язуючи кросворд, заповнити аркуш з кросвордом, який вам надасть член суддівської

команди. Також кросворд проектується на екран. На виконання завдання дається 5 хвилин.

(Команди отримують бал за кожну правильну відповідь кросворда. Переможці отримують додатково 3 бали. Тобто максимально за цей конкурс – 10 балів.)

1. Неодмінний реквізит більшості документів.
2. Лист, адресований організаціям, установам, фірмам.
3. Різновид мови, який використовують за певних умов спілкування.
4. В якому документі міститься інформація про подію або захід?
5. Документ, який містить прохання (звертання) до керівника, посадовця.
6. Документ, який містить перелік осіб, предметів у певному порядку.
7. Документ, який містить думку, критичний аналіз і висновки організації чи фахівця щодо певної розглянутої праці.

Відповіді: 1. Підпис, 2. Офіційний, 3. Стель, 4. Запрошення, 5. Заява, 6. Список, 7. Відгук.

3.3 Робота в малих групах

3.3.1

Зміст завдання

Викладач: Шановні студенти команд. Вашими попередниками, які працювали на нашій фірмі було створено ряд документів.

Кожна команда отримує документ та повинна провести його професійний аналіз щодо дотримання відповідності сучасним нормам документообігу.

На виконання і захист завдання дається 10 хвилин.

(Команди отримують бал за кожну виправлену помилку. Переможці отримують додатково 3 бали. Тобто максимально за цей конкурс – 10 балів.)

Перша команда «**Діловоди**» отримує документ на тему «Доручення».

Друга команда «**Документознавці**» отримує документ на тему «Скарга».

ЗАВДАННЯ для команди «Діловоди»

доручення

Я хочу щоб учениця 11 класу Коваль Юлія Вікторівна забрала в касі відділу освіти Калинівської Районної Державної Адміністрації мою грошову винагороду в сумі 900 (дев'ятсот) грн., я називаюся Науменко Тарас Олексійович вчуся в 11 класі Калинівської школи № 2.

15 лютого 2021 р.

/Підпис/

Підпис Науменка Т.О. засвідчую

Директор школи

/Печатка/

/Підпис/

ЗАВДАННЯ для команди «Документознавці»

Голові Київської міської ради

Петриненко Микола Володимирович

від Коркушко Галина Степанівна

М.Київ, вул .Я.Мудрого, 32Б

скарга

Упродовж зими 2019-2020 р. нормального опалення в мене дома не було. Я живу на вулиці Я.Мудрого 32 Б. Температура в будинку іноді сягала навіть 8 градусів. Я зі свого боку зверталася і до працівників ЖЕКу-45, і до деректора ЖЕКу-45 з проханням полагодити, відремонтувати наші труби. Але обіцянки ніхто не виконав. Згодом буде ще одна зима і я сподіваюся, що моя скарга буде розглянута.

19.03.2020 р.

підпис

Г.С.Коркушко

3.3.2 «Конкурс на заміщення вакансії»

Зміст завдання

Дорогі команди. В нашій фірмі появилася вакансія помічника директора. Конкурс надзвичайно великий, необхідно скласти і зачитати резюме та характеристику. Але не просто скласти, а проявити креативність та

творчий задум. Бажаємо успіху в написанні. (Подаю командам аркуші і вони пишуть).

На виконання і захист завдання дається 15 хвилин.

(Команди отримують 10 балів за вчасне та правильне виконання завдання. За творчі здібності журі може додатково додати бал за кожен елемент.)

ЗАВДАННЯ для команди Діловоди

Команда «Діловоди» готує зразок документа «Резюме».

Резюме – це документ, в якому подаються короткі відомості про навчання, трудову діяльність та професійні успіхи й досягнення особи, яка його складає.

ЗАВДАННЯ для команди Документознавці

Команда «Документознавці» готує зразок документа «Характеристика».

Команда «Діловоди» - готує тематичні запитання для протилежної команди.

Характеристика – це документ, в якому дається оцінка ділових і моральних якостей працівника (студента, учня).

3.3.3. Робота з таблицею

ЗАВДАННЯ спільне для обох команд

Стиль – це властиві слова на своєму місці

Джонатан Свіфт

Офіційно-діловий стиль використовується в офіційних, службових стосунках (закони, інструкції, оголошення, листи).

Мета – повідомити інформацію, дати вказівки, рекомендації практичного характеру.

Молодим людям складно вижити в діловому світі, якщо не володіти культурою та мовленням ділового спілкування. Якою людиною ви уявляєте себе в діловому світі? Назвіть позитивні якості ділової людини майбутнього.

Командам пропонується заповнити таблиці, у стовпцях яких вказати риси ділової людини, які дозволяють їй досягнути успіху в сучасному світі.

На виконання і захист завдання дається 5 хвилин.

(Команди отримують 8 балів за вчасне та правильне виконання завдання. За творчість журі може додатково додати бал за кожен елемент.)

(кожна команда отримує таблицю та заповнює її. Перемагає та, яка оригінальніше напише).

3.3.4 Швидко, правильно, креативно

ЗАВДАННЯ спільне для двох команд

Уважно слухайте та дивіться матеріал на екрані. Доберіть з дужок потрібне за змістом слово та підкресліть його, (завдання на швидкість виконання).

На виконання і захист завдання дається 5 хвилин.

(Команди отримують по балу за правильне виконання завдання.)

1. Наша команда впевнено (лідирує, лідерує, веде перед, є попереду, є лідером) протягом змагань.
2. У зв'язку з цим просимо (відправити, прислати відрядити, делегувати) до нас кілька досвідчених спеціалістів.
3. Поняття тексту в лінгвістиці (товкмачать, трактують, тлумачать) по-різному.
4. Метали при нагріванні розширюються, а при охолодженні (ущільнюються, скорочуються, стискаються).
5. Аналіз тенденцій розвитку техніки (свідчить, показує, запевняє), що з часом все ширше застосовуються електричні та електронні явища.
6. Зібрання живописної колекції ХХ ст. у Національному художньому музеї України дозволяє значною мірою (розглянути, простежити, побачити) розвиток українського мистецтва в цю драматичну епоху.

3.3.5 Другий Конкурс капітанів.

Змодельуйте телефонну розмову за ситуаціями:

На виконання і захист завдання дається 5 хвилин.

(Капітани отримують 5 балів за вчасне та правильне виконання завдання. За креативність та оригінальність журі може додатково додати бал за кожен елемент.)

1. Ви телефонуєте до закладу освіти з метою дізнатися про умови прийому та вступу на денне відділення (факультет).
2. Складіть свій варіант телефонної розмови двох фахівців (діловодів, політиків), в якій обговорюються службові проблеми.

3.3.6 Креативно і по - діловому

Завдання обом командам

Складіть оригінальну рекламу нашого закладу освіти (5-7 речень).

На виконання і захист завдання дається 7 хвилин.

(Команди отримують 10 балів за вчасне та правильне виконання завдання. За креативність та оригінальність журі може додатково додати по балу за кожен елемент.)

4 ОЦІНЮВАННЯ

Сьогодні всі плідно попрацювали. Послухаємо лічильну комісію. Переможцем оголошується ДРУЖБА. За активну участь хочу відмітити:

_____ - відмінно, _____ - добре,

5. ПІДСУМОК ЗАНЯТТЯ

Літературна мова – то головний двигун розвитку духовної культури народу, то найміцніша основа її.

I. Огієнко

У ст.11 Закону «Про мови» записано: *«Мовою роботи, діловодства й документації, а також відносин державних, громадських організацій, підприємств, установ є українська мова»*. Щоб бути діловою людиною, перш за все потрібно володіти рідною мовою, використовувати норми щонайменше трьох сучасних стилів – офіційно-ділового, наукового, розмовного, оскільки ділова мова містить близькі, взаємопроникні й навіть спільні мовні засоби різних рівнів. Уміле застосування цих засобів – перша передумова досягнення успіхів у професійній царині.

6 ДОМАШНЄ ЗАВДАННЯ

Створити презентації: «Ділові папери в українській мові», «Стилі української мови», «Я – діловод, тому що...»

Додаток А

Приклад вдалого креативного резюме:

Привіт, я Аліса і я шукаю нову роботу.
Я можу бути вашою правою рукою, лівою рукою, ногами, очима і парою нових звивин мозку.

Легко знаходжу спільну мову з різними людьми. Мене люблять діти, пенсіонери, хіпстери, творча молодь, матусі в декреті, суворі чоловіки в костюмах, собаки і котики.

Готова робити все і навіть більше, якщо буду знати, що це принесе реальну користь компанії або людині, на яку я працюю. Ну, і звичайно, що моя праця буде гідно оцінена.

Я не підую з вами ховати труп, але швидко наугля 12 найефективніших способів утилізації тіла в умовах міста. А також 5 контор, які зроблять це за Вас.

Швидко навчаюся, пристосовуюся, легка на підйом, витривала, добре аналізую ситуацію.

Переїнявши мудрість єврейських жінок, завела собі блокнотик з корисними контактами і порадами на всі випадки життя. Я допоможу з пошуком ветеринара для вашого тарантула Гоші або свіжої полуниці в лютому для вагітної дружини чи двоюрідної сестри важливого клієнта.

Моє східне коріння дозволяє мені вчасно заткнути рота і з почуттям вимовити “Yes, master”, коли шеф не в душі.

При необхідності перетворююся на Пані Абасову. Тільки чіткі ТЗ, терміни, повагу до чужої праці та холонокровність.

Є досвід в оптових і роздрібних продажах, роботи бухгалтером, копірайтером, контент-менеджером і, навіть, нянею.

У мене був свій інтернет-магазин. Знаю як влаштована контекстна реклама, алгоритм просування в соцмережах і трохи верстання.

Знаю 1С, Photoshop, Word, Excel, Google Docs.

Вмію ефективно організовувати день. Не люблю витратити час даремно.

Рівень англійської: вільно розумію іноземців, вони розуміють мене.

Вільно розмовляю українською, що НЕ дивно.

Біографічне:

Народилася і виросла в Києві. Знаю найзатишніші куточки міста, де сховатися від натовпу, що показати приїжджим, де смачно поїсти і душевно випити.

25 років. Молода і повна сил.

Є син, 6 років. Це якраз той вік, коли він спокійно залишається з нянями і бабусями, рідко хворіє і мені не доводиться переживати про його випускні іспити і невдале одруження.

Екстрабонуси:

Вмію їздити верхи.

Талант вибирати “ніштяки”.

Добре пишу. Тому про те, яка у мене офігенна нова робота буде приємно читати.

Знаю 4 слова французькою і 2 німецькою (не рахуючи цифр).

Фотографую цеглу так, що люди сплутають її зі шматком м'яса і тірамісу

**Вовк Оксана Анатоліївна,
викладач діловодства, спеціаліст
вищої категорії**

**Розробка позааудиторного заходу
«Кращий діловод коледжу»**

Тема. Узагальнення та систематизація знань з дисципліни «Діловодство: методика і практика» шляхом проведення конкурсу «Кращий діловод коледжу».

Мета. Навчальна: повторити та систематизувати знання студентів з дисципліни «Діловодство: методика і практика», а саме: уміння правильно складати документи, знання реквізитів документів та особливості їх оформлення.

Розвивальна: розвивати в студентів пізнавальну активність, почуття відповідальності за прийняті рішення, навички роботи у команді.

Виховна: виховувати у студентів комунікабельність, професійну компетентність, любов до обраної професії.

Методи: пояснювально-ілюстративний, бліцопитування, наочний.

Міжпредметні зв'язки: «Українська мова за професійним спрямуванням», «Термінологія», Стилїстика ділового мовлення», «Спеціальні системи документування».

Місце проведення: ВСП «Фаховий коледж інфокомунікацій НУ «Львівська політехніка».

Матеріально-технічне забезпечення: мультимедійний проектор, презентація «Кращий діловод коледжу»; комп'ютер, 3 ноутбуки (для виконання творчого завдання), 4 комплекти фрагментів документів для виконання конкурсного завдання 2 «Документ-пазл»; картки для запису відповідей до конкурсного завдання 4 «Знавець професії»; 5 комплектів бланків для журі для запису конкурсних балів.

Перебіг позааудиторного заходу

I. Організаційна частина – 3 – 5 хв. (Команди розташовуються віддалено за круглими столами, журі – так, щоб видно було учасників).

Вступне слово викладача, який повідомляє, що конкурс проводиться в рамках тижня циклової комісії діловодства та інформаційної діяльності.

Представляє учасників, журі, консультанта зі спірних питань.

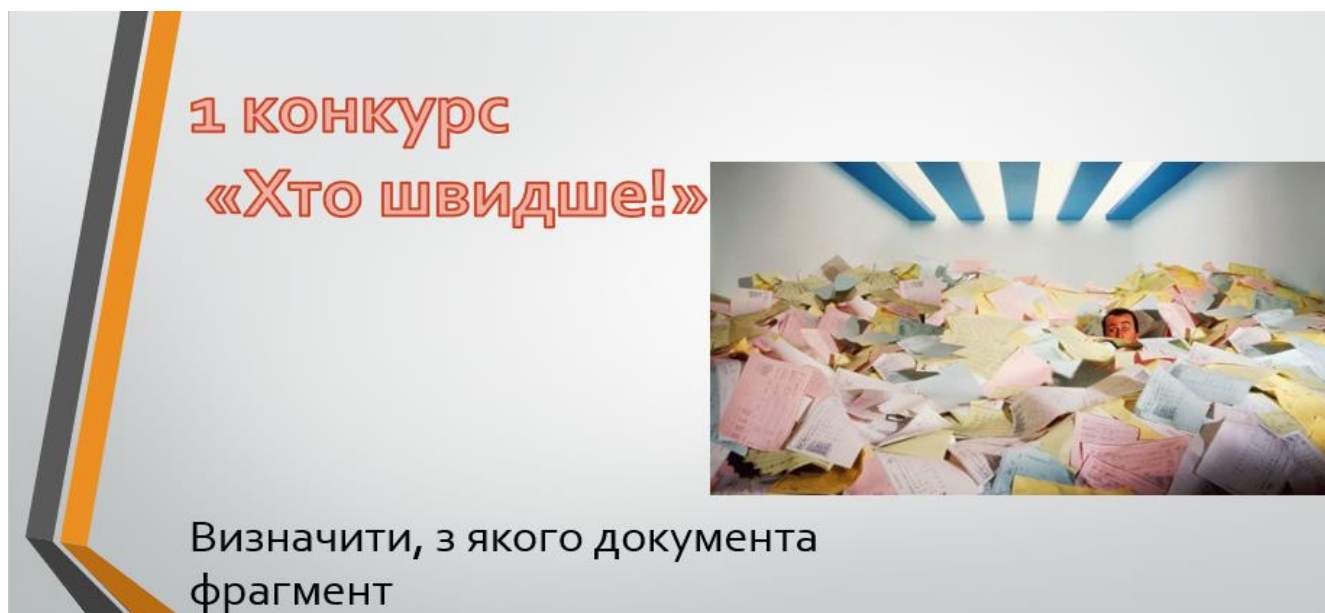
Оголошує тему заходу: узагальнення та систематизація знань з дисципліни «Діловодство: методика і практика», а також визначення команди «Кращих діловодів коледжу».

Повідомлення навчальної та виховної мети заходу.

Мотивація навчальної діяльності студентів. Вміння правильно складати документи, знати розташування їхніх реквізитів та оформлювати їх є важливим не тільки для майбутніх діловодів, а й для будь-якої людини, оскільки ми дуже часто пишемо заяви, укладаємо договори чи в банку, чи під час оренди квартири тощо. А для діловода, від якого залежить темп та оперативність роботи організації, установи чи підприємства, - це ознака професійної майстерності, конкурентоспроможного фахівця.

II. Кожен конкурс представлений у мультимедійній презентації

На проекторі представлені фрагменти документів. Команда, яка знає документ, піднімає картку (на початку заходу кожна команда обрала кольорову картку).

" " _____ 200_ р. комісія, призначена наказом по установі (організації) від " " _____ 200_ р.
N _____ у складі: _____
(посада, прізвище, і, б. голови та кожного члена комісії)

здійснила перевірку матеріалів, що зробилися непридатними, та встановила, що описані нижче цінності
підлягають списанню та вилученню з обліку:

АКТ

Індекс доку-менту	Дата ви-дан-ня	Корот-кий зміст (заго-ловок)	Кіль-кість при-мір-ників	Кіль-кість арку-шів	Кому видано (П.І.Б.)	Підпис за отри-мання доку-менту	Відмітка про по-вернення (підпис і дата)	При-мітки

Журнал реєстрації документів з грифом «КТ»

ім'я _____ по батькові _____

2. Стать _____

3. Рік, число і місяць народження _____

4. Місце народження _____
(село, місто, район, область)

5. Освіта _____

Найменування Навчального закладу	Факультет або відділення	Рік вступу	Рік закінчення або вибуття	Якщо не закінчена, то з якого курсу вибув	Яку спеціальність здобув у результаті закінчення навчального закладу, вказати номер диплому або свідоцтва

Особовий листок з обліку кадрів

ПОРЯДОК ДЕННИЙ

4. Схвалення вибору проектів підручників за фрагментами електронних версій їх оригінал-макетів для 10 класів закладів загальної середньої освіти відповідно до листа Міністерства освіти і науки України від 11.04.2018 року №1/9-222 « Про забезпечення виконання наказу Міністерства освіти і науки України 21 лютого 2018 року № 176»

Витяг з протоколу

ДІЛОВОДСТВО Й АРХІВНА СПРАВА

Терміни та визначення понять

ДСТУ (Державний стандарт України)

11 квітня 2012 року я запізнилася на роботу майже на дві години у зв'язку з тим, що маршрутне таксі № 518, на якому я завжди добираюся до роботи півтори години стояло у «пробці», яка виникла внаслідок аварії на перехресті вулиці Гарматної і проспекту Перемоги.

Пояснювальна записка

15.02.1991	Прийнята на Техскальсько	Самостійно саб. урядом
	ООО ТП "Мастер"	22.07.15.06.19
31.05.2003	Збільшена з вартістю 10000 Української Української	Прийнята на указу урядом
	Збільшує збільшує	06.11.2003

Трудова книжка

2. Бухгалтерії здійснювати нарахування та виплату премії за рахунок економії фонду оплати праці та в межах кошторисних призначень.
3. Контроль за виконанням наказу залишаю за собою.

Наказ про преміювання

ТОВАРИСТВА З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ «ІНЖЕНЕРНО-ВИПРОБУВАЛЬНИЙ ЦЕНТР»

Структура тексту

- 1 ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ.....
- 2 ПОРЯДОК СТВОРЕННЯ, ОСНОВНІ ЗАВДАННЯ....
- 3 ФУНКЦІЇ.....
- 4 ПРАВА І ОBOB'ЯЗКИ.....
- 5 МАЙНО ТА КОШТИ ПІДПРИЄМСТВА.....

Статут

Досвід: 2000 р. - дотепер - економіст відділу внутрішньобанківських операцій
ВАТ "КБ "Мрія";
вересень 1997 р. - грудень 1999 р. - касир відділу касових операцій ВАТ "КБ
"Мрія".

Резюме

2 конкурс. Документ – пазл

Серед поданих фрагментів документів
знайти характеристику і скласти її

(Командам дають фрагменти документів, з яких учасники повинні скласти характеристику)

РЕЗЮМЕ

Мета: заміщення вакантної посади провідного спеціаліста відділу внутрішньобанківських операцій.

НАТАЛІЯ СТЕЦЮК

вул. Пилипа Орлика, 40, кв. 18, м. Львів, 790038

тел. 240-69-04 моб.8-067-929-12-26

e-mail: fish@ua.fm

Освіта: 1992-1997 рр. - Львівський національний університет імені Івана Франка, економічний факультет, спеціальність "Фінанси", магістр.

Досвід: 2000 р. - дотепер - економіст відділу внутрішньобанківських операцій ВАТ "КБ "Мрія";

вересень 1997 р. - грудень 1999 р. - касир відділу касових операцій ВАТ "КБ "Мрія".

Особисті відомості: українка, 1975 року народження, заміжня, маю доньку 7 років.

Додаткова інформація: знання мов - українська, російська (вільно), англійська, німецька (вільно); комп'ютерні навички: ОДБ, [OpenOffice](#), 1С-Бухгалтерія, NC, [World](#), [Internet](#), [Excel](#), програмування на C++, [Java](#), [HTML](#). Вмію користуватися оргтехнікою. Особисті якості: відповідальність, самостійність, вимогливість, організаційні здібності.

Автобіографія

Я, Навроцька Олена Петрівна, народилася 23 лютого 1987 року в селі Дружба Радивилівського району Рівненської області.

Протягом 1993 – 2004 років навчалася у [Дружбівській СШ № 2](#), яку закінчила із золотою медаллю.

У 2004 році вступила до Львівського національного університету імені Івана Франка на економічний факультет за спеціальністю "Кібернетика". Зараз навчаюся на першому курсі.

Виконую обов'язки старости групи.

ХАРАКТЕРИСТИКА

Федорович Христини Василівни,
2003 р. н., студентки факультету
міжнародних відносин Львівського
національного університету імені І.
Франка

Федорович Х.В. навчається на III курсі факультету міжнародних відносин за спеціалізацією "Країнознавство".

До навчання ставиться сумлінно, має глибокі знання з усіх предметів, усебічно розвинена. Постійно підвищує свій професійний рівень, виступає з науковими доповідями на звітно-наукових студентських конференціях. Складає сесії на відмінно.

Брала участь у V Міжнародному конкурсі з української мови імені Петра Яцика і зайняла на другому етапі перше місце.

Упродовж навчання є активним членом гуртка "Молода дипломатія".

Студентка відповідальна, вимоглива до себе, доброзичлива. Має повагу серед товаришів і викладачів факультету.

Рекомендуємо Федорович Христину для участі в міжнародному студентському проєкті "Україна - Європа: шлях до інтеграції**".

3 конкурс. «Правда – неправда»

Визначити, чи правдива інформація

(Викладач зачитує інформацію. Команда, яка знає відповідь, зголошується, піднімаючи свою картку)

- 1 Сукупність елементів, з яких складається кожен документ, називають бланком. (реквізити)
- 2 Якщо текст документа друкують з обох боків аркуша, то сторінки нумерують так: непарні сторінки – у правому верхньому кутку, а парні – у лівому зверху (посередині незалежно від того, парні чи непарні сторінки).
- 3 Якщо текст документа не вміщується на одній сторінці, на другу сторінку можна перенести не менше двох рядків тексту і підпис
- 4 Реквізит «адресант» у документах розташовують у верхній частині сторінки ліворуч (у верхній частині сторінки праворуч)
- 5 Документ, укладений на вимогу керівника, у якому пояснюють певні вчинки, називають доповідною запискою (пояснювальною запискою)
- 6 У тексті резюме не потрібно зазначати відомості про членів родини.
- 7 Заява НЕ містить такого реквізиту, як назва виду документа (відтиск печатки)
- 8 Резолюція – це письмова вказівка керівника виконавцю, зроблена на документі
(На проекторі з'являються відповідності)
- 9 Чи правильно встановлена відповідність між видом документа та фрагментом тексту

№ з/п	Назва документа	Фрагмент тексту документа
1	Наказ	Виявив здібності до точних предметів, зокрема фізики.
2	характеристика	Призначити провідним фахівцем інформаційного відділу
3	заява	Прошу надати відпустку за власний рахунок з 15 вересня до 10 жовтня 2015 р. у зв'язку із сімейними обставинами
4	резюме	2015 року вступила до Херсонського державного університету
5	автобіографія	Маю досвід у розробленні системи контролю бюджету капіталовкладень із метою забезпечення ефективного використання основних фондів.

Правильна відповідь

№ з/п	Назва документа	Фрагмент тексту документа
1	характеристика	Виявив здібності до точних предметів, зокрема фізики.
2	наказ	Призначити провідним фахівцем інформаційного відділу
3	заява	Прошу надати відпустку за власний рахунок з 15 вересня до 10 жовтня 2015 р. у зв'язку із сімейними обставинами
4	автобіографія	2015 року вступила до Херсонського державного університету
5	резюме	Маю досвід у розробленні системи контролю бюджету капіталовкладень із метою забезпечення ефективного використання основних фондів.

4 конкурс. Знавець професії

Визначити, у якій сфері працює особа на фото і на якій посаді

4 Назвіть, у якій сфері працює і на якій посаді. (Фото секретаря суду, PR – менеджера, бібліотекаря, секретаря, інспектора відділу кадрів, працівника архіву).

Фото 1

- А) працівник архіву,
- Б) секретар суду,
- В) бібліотекар,
- Г) інспектор відділу кадрів,
- Д) PR – менеджер,
- Е) секретар.

Фото 2

Фото 3

Фото 4

Фото 5

Фото 6

Фото 6 ----- А) працівник архіву,
 Фото 1 ----- Б) секретар суду,
 Фото 5 ----- В) бібліотекар,
 Фото 4 ----- Г) інспектор відділу кадрів,
 Фото 2 ----- Д) PR – менеджер,
 Фото 3 ----- Е) секретар.

5 конкурс. Конкурс капітанів

Бліцопитування капітанів.

- 1 У цей документ особової справи вклеюють фото – особовий листок з обліку кадрів.
- 2 Цей документ складають під організації діяльності підприємства – Статут.
- 3 Цей документ завжди укладають у двох примірниках – Договір.
- 4 Словами «Звільнити з посади...» зазвичай починають – Наказ про звільнення.
- 5 Документ, який містить прохання або пропозицію однієї чи кількох осіб, адресовану установі або посадовій особі, називається **Заява**
- 6 Документ, у якому особа подає опис свого життя і діяльності, називається **Автобіографія**
- 7 Документ, що містить коротку інформацію про особисті, освітні, професійні відомості людини, яка його складає, називається **Резюме**
- 8 Документ, який подають у ситуації клопотання про посаду, влаштування на нову відповідальну роботу, подання на здобуття стипендії, гранту тощо, називається **Рекомендаційний лист**
- 9 Документ, який представляє приватну особу чи організацію називається **Візитна картка (візитівка, візитка)**
- 10 Документ, що містить констатуючу і розпорядчі частини, називають (**наказ**)

11 Основний документ, що посвідчує особу та підтверджує громадянство, називається **Паспорт**

12 Комплект документів, які містять найповніші відомості про працівника і характеризують його біографічні, ділові, особисті якості та посідає основне місце у системі персонального обліку працівників називається **Особова справа**.

13 Документ, у якому оцінюють ділові й моральні якості працівника, називається **Характеристика**.

14 Документ, який надає право конкретній особі на певні дії від імені окремого громадянина чи організації, називається **Доручення**

15 Документ, який підтверджує передавання й отримання документів, грошей, товарів, матеріальних цінностей від установи чи іншої особи, називається **Розписка**

16 Документ, що відображає процес і результати постійних та тимчасових колегіальних органів, фіксує проведення зборів, нарад, засідань, обговорень тощо називається **Протокол**

17 Відтворення частини протоколу, яка стосується розгляду окремого питання, називається **Витяг з протоколу**

18 Службовий документ, у якому інформують керівництво про ситуацію, що склалася, факти, які мали місце, виконання роботи, називається **Доповідна записка**.

6 конкурс. Кращий знавець мови

Конкурс складається з двох завдань: 1 завдання – знайти українські відповідники до іншомовних слів, 2 завдання – утворити словосполучення з паронімами.

Економний	оцадний
бартер	обмін
хобі	захоплення
бінарний	подвійний
коректив	виправлення
активний	дієвий
одіозний	небажаний; неприйнятний
фіксувати	записувати
лімітувати	обмежувати
екстраординарний	винятковий; особливий
конвенція	угода
прерогатива	перевага
легітимний	законний
регламент	порядок денний
імітація	наслідування; підробка
імміграція	виїзд
еміграція	вїзд
адаптація	пристосування
резолуція	рішення
корупція	продажність; хабарництво
індустрія	промисловість

З паронімами скласти словосполучення

1. Адрес і адреса
2. Відмінити і скасувати
3. Особистий і особовий
4. Професійний і професіональний
5. Абонент і абонемент
6. Об'єм і обсяг
7. Інформаційний та інформативний
8. Свідोцтво і свідчення
9. Кампанія і компанія

10. Показник і показчик

11. Громадський і громадянський

12. Військовий і воєнний

8 конкурс. Творчий конкурс

Скласти лист – пропозицію (рекламний лист, лист про співпрацю) про продукцію – збірник поезій Тараса Шевченка «Кобзар»

III. Підведення підсумків:

1. Журі оголошує підсумовані бали. Аналізуємо роботу учасників конкурсу, звертаємо особливу увагу на командну роботу.
2. Нагородження переможців грамотами та подарунками.
3. Учасники висловлюють свої враження про конкурс, про результати та отримані знання.

Заключне слово викладача – організатора заходу.

Підсумовуючи проведений захід, зазначу, що така форми роботи і цікава, й ефективна, адже студенти актуалізують свої знання з дисципліни, застосовують набуті навички та вміння, вчаться працювати в команді, дослухатися один до одного, інколи – самостійно приймати рішення з думкою про інших учасників.

Вовк О.А.,

викладач, спеціаліст вищої категорії

Розробка виховного заходу, приуроченого до дня народження Тараса Шевченка

**«Шевченко – це народ,
І, як народ, він вічно буде жити!»**

Виховний захід є формою виховної діяльності, в якій створюються такі виховні ситуації, які за своїм змістом та емоційними виявами діють на особистість студента. Виховні заходи мають колективний і творчий характер, це тісна співпраця керівника групи (куратора) і студентів.

На мою думку, найкраще така співпраця проявляється під час підготовки і проведення літературно-музичних композицій, в яких керівник групи (куратор) є сценаристом і режисером, ідейним натхненником, а студенти – актори, які вносять своє бачення тієї чи іншої ролі, декламації поезій тощо.

Важливо, що такі виховні заходи розкривають особистість відомої людини, приурочені до визначної дати і сприяють маральному, патріотичному вихованню.

До вашої уваги пропоную сценарій виховного заходу – літературно-музичної композиції, присвяченої до дня народження Тараса Шевченка. Захід провели 09 березня 2021 р. зі студентами груп ЕЗ6-25 та КНп-11.

Цікаво те, що, організовуючи захід, разом з Марією Кісіль, куратором групи КНп11, поєднали очну й дистанційну участь студентів, оскільки в умовах послабленого

карантину не можна було збирати більше 20 осіб в одному залі. Отже, частина студентів розказували поезії в залі, а частина студентів записали відео з поезіями, які поєднали в одну презентацію і показували на екрані.

Під час підготовки виховного заходу керувалися такими вимогами:

1. Чітка назва заходу та розуміння його мети.
2. Планування підготовки заходу та визначення завдань кожного з них.
3. Вибір найбільш раціональних методів і прийомів виховного впливу на студентів.
4. Різноманітність та творчий характер діяльності студентів (декламація поезій, запис відео, монтаж відео з декламацією).
5. Психологічна складова (активність та зацікавленість студентів, їхнє ставлення до заходу; поведінка куратора групи, його ставлення до студентів, повага до самостійності думок, пропозицій).
6. Доцільність обраної теми і форми проведення виховного заходу.
- 7.

Мета заходу: розкрити велич і безсмертя Тараса Шевченка – українського поета і пророка, світового генія; показати велике значення його творів у наш час, поєднати життя і творчість Шевченка зі сьогоденням;

виховувати у студентів повагу і шану до Великого Кобзаря, до історії нашого народу, патріотизм.

Обладнання: мультимедійний проектор, комп'ютер, презентація із записами відеодекламацій поезій студентами; портрет Т. Шевченка, збірка «Кобзар», вишитий рушник.

Очікувані результати: формування загальнолюдських цінностей, патріотизму, повагу до історичної спадщини України; усвідомлення своєї ролі в діяльності групи; формування навичок відповідальної поведінки, розвиток критичного мислення, творчості.

*Не поет, бо це ж до болю мало,
Не трибун, бо це лиш рупор мас,
І вже мені за все – Кобзар Тарас.
Він, ким зайнялось і запалало...*

Є. Маланюк

Ведучий 1. Тарас Шевченко!... Це ім'я дорогоцінною перлиною виблискує у золотій скарбниці світової культури. У славній плеяді безсмертних класиків літератури геніальний співець українського народу стоїть в одному ряду з такими титанами думки і слова, як Гомер і Шекспір, Пушкін і Толстой, Гете і Байрон, Шіллер і Гейне, Бальзак і Гюго, Міцкевич і Бернс, Руставелі і Нізамі, чия мистецька спадщина стала надбанням усього передового людства.

Ведучий 2. Тарас Шевченко – символ чесності, правди і безстрашності, великої любові до людства. Вся творчість великого Кобзаря зігріта гарячою любов'ю до Батьківщини, пройнята священною ненавистю до ворогів і гнобителів народу. Його думи, його пісні, його полум'яний гнів, його боротьба за світлу долю трудового люду були думами, піснями, гнівом і боротьбою мільйонів.

Ведучий 1. Поезію Шевченка люблять усі народи. Поет, який віддав усі свої сили боротьбі за визволення рідної України від соціального і національного гніту, виражав прагнення і сподівання всіх народів, всіх прогресивних людей світу.

Студент. Міг би жити спокійно і мирно,

Малювати, складати пісні.

Тільки ж геній – це завжди безмірність,

І для нього всі рамки тісні.

Україна – єдина святиня.

Лиш для неї потрібно творить.

Та вона, ніби та Катерина,

Дозволяє себе задурить.

Він про неї писав і молився,

Не боявся ніяких страждань,

Та вона, як кріпачка-актриса,

Все згубила: талант і талан.

Тільки й гордості, що ще не вмерла,
 Та чи ж лицарів верне своїх?
 Та ж вона, як кохана Ликера,
 Вкоротила поетові вік.
 Після нього залилося Слово –
 Хвиля пристрасті без берегів –
 Невгамовно палке і влюбіві,
 І в зненависті до ворогів.
 В тім вогні нам горить – не згоряти,
 Черпають сили в дні бід і невдач.
 Україно, згорьована мати,
 Над улюбленим сином поплач.

Вікторія Климентовська

Не скаржився. Мовчав. Не плакав ні від чого.
 Нічого, якось жив і якось не вмирав.
 Вернувся в Петербург, і ось у Петербурзі -
 після таких років такої самоти -
 Овацію таку йому зробили друзі! -

І він не зміг іти.

Ведучий 2. Тарас Григорович Шевченко прожив дуже мало – лише 47 років. З них 34 роки провів у неволі: 24 роки – під ярмом кріпацтва і понад 10 років – у найжорстокіших умовах заслання. А решту – 13 «вільних» років перебував під невиспущим наглядом жандармів.

Студент.

Заслання, самота, солдатчина.
 Нічого.
 Нічого-Оренбург. Нічого –
 Кос-Арал.

Він прихилився раптом до
 колони,
 Сльоза чомусь набігла до повік.
 Бо, знаєте...із каторги в салони...
 не зразу усміхнеться чоловік.

Ліна Костенко

(Дівчина – доля підходить до Шеченка).

Літній Тарас: Хто ти?

Доля: Хіба не впізнав? Я
– твоя доля!

Літній Тарас: Що
скажеш мені, моя доленько
лукава? Чи не забагато одному
: сирітство, неволя, тюрми,
заслання, чужина, самота і
безлюддя? Так, доленько моя
убогая?

Доля: Невдиковижу
тобі, любий Кобзарю. Хіба ж не
звик, що в скорботі та сльозах,
зате у мене дві подруги, світлі й
вічні, що невідступно
прямують за мною. То Муза й
Слава твоя, ніколи вони не
зраджували тебе. А я...

... Я не лукавила з тобою,
Я другом, братом і сестрою
Сіромі стала. Я взяла
Тебе, маленького, за руку
І в школу хлопця одвела
До п'яного дяка в науку.
«Учися, серденько, колись
З нас будуть люде»,— я сказала.
А ти й послухав, і учивсь,
І вивчився....

Літній Тарас: А ти збрехала?
Які з нас люде? Та дарма!
Ми не лукавили з тобою,
Ми просто йшли; у нас нема
Зерна неправди за собою.
Ходімо ж, доленько моя!
Мій друже вбогий, нелукавий!
Ходімо далі, далі слава,
А слава — заповідь моя.

Ведучий 1. Уже для багатьох поколінь українців – і не тільки українців – Тарас Шевченко означає так багато, що сама собою створюється ілюзія, ніби ми все про нього знаємо, все в ньому розуміємо, і він завжди з нами, і в наших серцях. Та це лише ілюзія. Шевченко як явище велике й вічне – невичерпний і нескінченний.

Ведучий 2. Волею історії Шевченко ототожнений з Україною і разом з її буттям продовжується нею, вбираючи в себе нові дні і новий досвід народу, віддизнаючись на нові

болі й думи, стаючи до нових скрижалів долі. Він росте й розвивається в часі, в історії і нам ще йти і йти до його осягнення.

Ми на вічнім шляху до Шевченка...

КОБЗАРЮ

Кобзарю, знаєш, нелегка епоха
оцей двадцятий невгомонний вік.
Завихрень – безліч. Тиші - анітрохи.
А струсам різним утрачаєш лік.
Звичайні норми починають старіти,
тривожний пошук зводиться в закон,
коли стоїть історія на старті
перед ривком в космічний стадіон.
Вона грудьми на фініші розірве
Чумацький Шлях, мов стрічку золоту.
І, невагома, у блакитній прірві
відчує враз вагому самоту.
І позивні прокотяться луною
крізь далі неосяжно голубі...

А як же ми, співці краси земної?
Чи голоси у нас не заслабі?
Чи не потонуть у вітрах простору?
Чи сприймуть велич нової краси?..
Тарас гранітний дивиться суворо:
- А ви гартуйте ваші голоси!
Не пустослів'ям,
пишним та барвистим,
не скаргами,
не белькотом надій,
не криком,
не переспівом на місці,
а заспівом в дорозі нелегкій.
Бо пам'ятайте, що на цій планеті,
відколи сотворив її пан Бог,
ще не було епохи для поетів,
але були поети для епох!

Ведучий 1. Тараса Шевченка розуміємо настільки, наскільки розуміємо себе – свій час і Україну в ньому. Але, щоб краще зрозуміти його як нашого сучасника, треба повністю осягнути його як сучасника ХХІ століття. Він сам приходить у наш день.

Студент. Мені однаково, чи буду
Я жить в Україні, чи ні.
Чи хто згадає, чи забуде
Мене в снігу на чужині —
Однаковісінько мені.

В неволі виріс між чужими,
 І, неоплаканий своїми,
 В неволі, плачучи, умру,
 І все з собою заберу —
 Малого сліду не покину
 На нашій славній Україні,
 На нашій — не своїй землі.
 І не пом'яне батько з сином,
 Не скаже синові: — Молись.
 Молися, сину: за Вкраїну
 Його замучили колись. —
 Мені однаково, чи буде
 Той син молитися, чи ні...
 Та не однаково мені,
 Як Україну злії люди
 Присплять, лукаві, і в огні
 Її, окрадену, збудять...

Ведучий 2. Шевченко був відданим сином поневоленого народу і прагнув його визволення, він так щиро перейнявся долею рідного народу, що ніякі заборони чи бар'єри не стримували його почуттів.

Ведучий 1. Безневинне Шевченкове страждання – це символ довгих років розп'яття, винищення українського народу. Мучеництво Кобзаря зробило його особистістю просвітленою і наскрізь просякнутою страшними передчуттями апокаліптичності і невідворотності найжахливіших сценаріїв у долі України на багато століть:

Студент. ОСІЯ. ГЛАВА XIV

Подражаніє

Погибнеш, згинеш, Україно,
 Не стане знаку на землі,
 А ти пишалася колись
 В добрі і розкоші! Вкраїно!
 Мій любий краю неповинний!
 За що тебе Господь кара,
 Карає тяжко? За Богдана,
 Та за скаженого Петра,

Та за панів отих поганих
 До краю нищить... Покара,
 Уб'є незримо і правдиво;
 Бо довго Довготерпеливий
 Дивився мовчки на твою,
 Гріховную твою утробу
 І рек во гніві: — Потреблю
 Твою красу, твою оздобу,
 Сама розіпнешся. Во злобі
 Сини твої тебе уб'ють
 Оперені, а злозачаті
 Во чреві згинуть, пропадуть,
 Мов недолежані курчата!..
 І плача, матернього плача
 Ісполню гради і поля,
 Де зрить розтленна земля,
 Що я Держитель і все бачу.

Ведучий 2. На противагу цим словам митець напише й такі, де беззастережно віритиме в торжество правди і справедливості:

Студент. Воскресни, мамо! І вернися
 В світлицю-хату; відпочинь,
 Бо ти аж надто вже втомилась,
 Гріхи синовні несучи.
 Спочивши, скорбная, скажи,
 Скажи своїм лукавим чадам,
 Що пропадуть вони, лихі,
 Що їх безчестіє, і зрада,
 І криводушіє огнем,
 Кривавим, пламенним мечем
 Нарізані на людських душах,
 Що крикне кара невсипуща,
 Що не спасе їх добрий цар,
 Їх кроткий, п'яний господар,
 Не дасть їм пити, не дасть їм їсти,
 Не дасть коня вам охляп сісти
 Та утікати; не втечете
 І не сховастесь; всюди
 Вас найде правда-мста; а люде
 Підстережуть вас на тоте ж,
 Уловлять і судить не будуть,
 В кайдани туго окують,
 В село на зрище приведуть,

І на хресті отім без ката
 І без царя вас, біснுவатих,
 Розтнуть, розірвуть, розіпнуть,
 І вашей кровію, собаки,
 Собак напоять...
 Скажи, що правда оживе,
 І люд окрадений спасе...

Ведучий 1. Сьогодні за сотні літ з Божої ласки воскресла Україна, заплативши за це сотнями людських життів і пролитою святою кров'ю мучеників і героїв. Шевченко, опоетизовуючи гірке і драматичне минуле України, робив зриму проекцію на її майбутнє.

Студент. Нема на світі України,
 Немає другого Дніпра,
 А ви претесея на чужину
 Шукати доброго добра,
 Добра святого. Волі! волі!
 Братерства братнього! Найшли,
 Несли, несли з чужого поля
 І в Україну принесли
 Великих слов велику силу,
 Та й більш нічого. Кричите,
 Що Бог создав вас не на те,
 Щоб ви неправді поклонились!..
 І хилитесь, як і хилились!
 І знову шкуру дерете
 З братів незрячих, гречкосіїв,
 І сонця-правди дозрівать
 В німецькі землі, не чужії,
 Претесея знову!.. Якби взяли
 І всю мізерію з собою,
 Дідами крадене добро,
 Тоді остався б сиротою
 З святими горами Дніпро!

Схаменіться! будьте люди,
 Бо лихо вам буде.
 Розкуються незабаром
 Заковані люде,
 Настане суд, заговорять
 І Дніпро, і гори!
 І потече сторіками
 Кров у синє море
 Дітей ваших... і не буде
 Кому помагати.

Одцурається брат брата
 І дитини мати.
 І дим хмарою заступить
 Сонце перед вами,
 І навіки прокленетесь
 Своїми синами!
 Умийтесь! образ Божий
 Багном не скверніте.
 Не дуріте дітей ваших,
 Що вони на світі
 На те тільки, щоб панувать...
 Бо невчене око
 Загляне їм в саму душу
 Глибоко! глибоко!
 Дознаються небожата,
 Чия на вас шкура,
 Та й засядуть, і премудрих
 Немудрі одурять!

Ведучий 2. Тож тому його так боялися і так не бажали чути його закличні молитви, послання, подражання.

Гурт «Кому вниз». Відеокліп «Розрита могила»

Ведучий 1. Шевченко завжди є сучасним. Він у наших думках, серцях, нашій боротьбі за краще майбуття уже незалежної України.

Ведучий 2. Зважаючи на доленосні і бурхливі події в Україні, бачимо, що Шевченко, як і ота трагічна новоявлена хрещатицька Небесна Сотня сучасних юних героїв гордої і незламної країни, що полягла на Майдані Незалежності, живе посеред нас, додає сміливості і впевненості у боротьбі з нашими відвертими і прихованими ворогами.

Студент (у записі)

За горами гори, хмарою повиті,
 Засіяні горем, кровію політі.
 Споконвіку Прометея
 Там орел карає,
 Що день божий добрі ребра
 Й серце розбиває.
 Розбиває, та не вип'є
 Живущої крові —
 Воно знову оживає
 І сміється знову.
 Не вмирає душа наша,
 Не вмирає воля.
 І неситий не виоре
 На дні моря поле.

Ми віруєм Божій силі
 І духу живому.
 Встане правда! встане воля!
 І Богу одному
 Помоляться всі язики
 Вовіки і віки.
 А поки що течуть ріки,
 Криваві ріки!

(студент розповідає наживо)

За горами гори, хмарою повиті, мій
 Засіяні горем, кровію политі.

Отам-то милостивії ми
 Ненагодовану і голу
 Застукали сердешну волю
 Та й цькуємо. Лягло костями
 Людей муштрованих чимало.
 А сльоз, а крові? Напоїть
 Всіх імператорів би стало
 З дітьми і внуками, втопить
 В сльозах удов'їх. А дівочих,
 Пролитих тайно серед ночі!
 А матерних гарячих сльоз!
 А батькових старих, кривавих,
 Не ріки — море розлилось,
 Огненне море!
 Героям слава!

(Відео зі Сергієм Нігояном)

І вам слава, сині гори,
 Кригою окуті.
 І вам, лицарі великі,
 Богом не забуті.
 Борітеся — поборете,
 Вам Бог помагає!
 За вас правда, за вас слава
 І воля святая!

Ведучий 1. Сьогодні у світі реально ожив наш український народ, красивий і сповнений гідності, який із подивом упізнав себе, ідентифікував себе не тільки з давньою славою, не тільки із кров'ю землі, по якій ходив сотні літ. Наш народ, незважаючи на вторгнення на початку ХХІ ст. ворожих військ з боку північного сусіда на територію мирної суверенної країни, незважаючи на катування, кров, вбивства від рук легітимного бандитизму в особі

чужої Україні, але все ж української влади, нарешті побачив світло великої перспективи і майбуття.

Ведучий 2. Каралась давно, каралась недавно, карається зримо і зараз на всіх майданах великої держави – воля України. Беззастережно й не оглядаючись навколо, славні сучасні герої разом із священними лозунгами "Слава Україні" – "Героям слава" творять нову вільну державу свідомих громадян

Студент. Все упованіє моє
На Тебе, мій пресвітлий раю,
На милосердіє Твоє,
Все упованіє моє
На Тебе, Мати, возлагаю.
Святая сило всіх святих,
Пренепорочная, Благая!
Молюся, плачу і ридаю:
Воззри, Пречистая, на їх,
Отих окрадених, сліпих
Невольників. Подай їм силу
Твого мученика-Сина,
Щоб хрест-кайдани донесли
До самого, самого краю.
Достойно петая! Благаю!
Царице неба і землі!
Вонми їх стону і пошли
Благий кінець, о Всеблагая!
А я, незлобний, воспою,
Як процвітуть убогі села,
Псалмом і тихим, і веселим
Святу доленьку Твою.
А нині плач, і скорбь, і сльози
Душі убогої — убогий
Остатню лепту подаю.
Святу правду на землі
І прорекли, і розп'ялись
За воленьку, святу волю!

Ведучий 1. Нарешті не скиглимо, а безстрашно долаємо небезпеки, крокуючи через пекло вогню покидьків совєтської системи, скидаємо полуду зі своїх очей і виходимо на дорогу звільнення себе від всяких лжесвобод, лжегарантій, від фальшивих ідей.

Ведучий 2. Минають роки, століття, а гострота і сила Шевченкового слова живе. Дух свободи, людської гідності — найвеличніших вселюдських понять — через віки випробувань, пережитих Кобзарем, приходять до українців і додають їм упевненості у власному самоствердженні.

Студент.

В РОКОВИНИ ШЕВЧЕНКА

Одно питання мимоволі
 Ввесь час в думках моїх встає:
 Чом не вгледів він сонця волі,
 Чому тепер він не жиє?

Якими дужими громами
 Пророчий голос би гримів,
 Якими буйними річками
 Котивсь, шумів би його спів!?

Які б вінки він сплів героям,
 І як уславив би їх чин?
 Він грав би в сурму перед боєм.
 Боровся б сам серед руїн.

А як оплакав би могили,
 Яких би квітів насадив!
 Калина б віти похилила
 І в вітах вітер б гомонів.

Як в душу б він заглянув кожную,
 Як кожний біль би наш відчув.
 Він влив би міць непереможну,
 Серця б він вірою надхнув...

І де б він був ?!.. Чи на засланні,
 Серед неораних степів,
 Чи разом з нами на вигнанні
 Ділив би сльози і терпів?

Він тут би був! Орел Крилатий
 Не зміг би стерпіти ярма,
 Бо як би там він міг співати,
 Коли вітчизна вся німа!

Олександр Олесь

Ведучий 1. Тож творчість українського митця є такою важливою для нас, бо він, пишучи про минуле України, передрік нам наше майбутнє.

Студент. Це хто сказав, що одлунав акорд
 Його пісень – і вже не воскресити?
 Неправда, ні! Шевченко – це народ,
 І, як народ, він вічно буде жити!
 Це хто сказав, що вже помер Тарас,
 Мовляв, сто літ минуло, навіть більше?
 Неправда, ні! Шевченко - серед нас,
 По всіх світах його лунають вірші!
 Який потрібно мати в душі безсмертний цвіт,
 Щоб хвилювати людство і через сотні літ!

Ти закохав у себе народи і краї,
 Тебе назвали батьком сучасники твої.
 Тарасе, для народів лишився ти живим,
 Великим нашим батьком, і мудрим і простим.
 І доки жити будемо, допоки сила є,
 Чужому навчайтесь і бережіть своє.
 Де ж слів таких узяти й такої простоти,
 Щоб про Дніпро широкий так заспівать, як ти?!

Пісня «Бандуристе, орле сизий»

Бандуристе, орле сизий!
 Добре тобі, брате:
 Маєш крила, маєш силу,
 Є коли літати.
 Тепер летиш в Україну –
 Тебе виглядають.
 Полетів би за тобою,
 Та хто ж привітає?
 Там повіє буйнесенький,
 Як брат, заговорить;
 Там в широкому полі воля;
 Там синєє море.
 Море грає, виграває,
 Тугу розганяє;
 Там могила в чистім полі
 З вітром розмовляє.
 Бандуристе, орле сизий!
 Добре тобі, брате:
 Маєш крила, маєш силу,
 Є коли літати.

РОЗДІЛ 4 СТУДЕНТСЬКИЙ ДОРОБОК

Когут Анастасія,
студентка групи КНп-16

МОЛОДІЖНА КУЛЬТУРА ЛЬВОВА У 90-ИХ РОКАХ

За 30 років, що минули після проголошення Незалежності України, наша країна відбулася й ствердилася як суверенна держава. Відбулися помітні трансформації у всіх сферах суспільно-політичного життя. Чи не одна з провідних ролей у цих процесах належить молоді, як найбільш мобільній соціальній групі, яка завжди схильна до інновацій. Особливо активно молодь себе проявила в перші роки становлення незалежної держави, виступаючи динамічною складовою суспільного життя. Вона була соціально-активною, спраглою до нових ідей, поглядів, шляхів самореалізації та культурного зростання.

Молодь, а зокрема студентство, відіграла важливу роль у відновленні незалежності України, беручи активну участь в політичному житті країни: саме вона була стрижнем Революції на граніті. Це була акція протесту, голодування, яке організували львівські та київські студенти у жовтні 1990 році на майдані Незалежності в Києві. Це був момент, коли Радянський Союз розвалювався на очах, але влада ще намагалася його врятувати підписанням “Нового союзного договору”. Група студентів розклала наметы на гранітних плитах площі та почепила білі пов’язки голодувальників. Наступними днями їх ставало більше й розпочався безперервний багатотисячний мітинг. Вимоги студентів здавалися нездійсненними: «Відмовитися від підписання союзного договору, служити в армії тільки на території України, все майно комуністичної партії націоналізувати, а чинний прем’єр-міністр повинен піти у відставку». Однак на 15-й день протесту майже всі вимоги були виконані. Чимало учасників Революції на граніті й у наступні роки виявляли помітну громадянську активність у різних галузях життя України. Серед них є відомі політики, діячі культури і мистецтва: Прохасько Тарас (сучасний український письменник, журналіст), Тягнибок Олег (український політик, голова політичної партії Всеукраїнське об’єднання «Свобода», народний депутат України III, IV та VII скликань), Ягун Віктор (український військовий і громадській діяч, генерал-майор Служби безпеки України, колишній заступник голови СБУ).

Також молодь активно брала участь в культурному житті країни, сприяючи відродженню національних традицій. Зокрема, традицію публічно святкувати

Різдво відродили у Львові на початку 1990-х років. Після десятиліть атеїзму було офіційно дозволено колядувати та ходити з вертепами. Численні гурти колядників, вертепи вийшли на вулиці. У центрі міста відбувалися конкурси колядників і вертепів, які ініціювали громадські організації і підтримувала місцева влада. З інтерв'ю із Влодком Кауфманом із колекції «Творчі спільноти радянського та пострадянського Львова»: *«Ну колядували ми завжди. Тобто це була така протестна акція. Колядували і святкували всі у Львові. А ми ходили по вулиці, дивилися у вікна, які світяться, йшли під двері і колядували. Нас пускали, вітали, дякували. Збиралося чоловік п'ятнадцять, там розписували ролі, такий псевдовертеп, дзвіночка було достатньо, щоб зрозуміти, що хлопці не просто так ходять по вулицях, а вони колядують.»*

Найчастіше про студентів у 1990-х говорять як про активну частину суспільства, яка організовувала громадське життя і брала участь у ньому, зокрема створювала студентські братства, організовувала фестивалі.

“ВиВих” — львівський молодіжний фестиваль альтернативної культури та мистецтва. Він став метафорою львівських 90-х і виразно показав, що простір міста відтепер належить не лише владі, але й простим людям, міським вар'ятам. Фестиваль відбувався двічі — 1990-го та 1992-го. Сценарії для фестивалю написали Сергій Проскурня, Сашко Ірванець і Юрій Винничук, а художниками були Юрко Кох, Влодко Костирко і Влодко Кауфман. Серед учасників були «Баніта Байда», «Бу-Ба-Бу», «Лугосад», «Мертвий півень», Назар Гончар, Ярослав Хомик, Ольга Юнакова, гурт «Сидіння Разом» студії «Спати» (тобто майбутній «Скрябін»), «Табула Раса», Таїсія Повалій та інші. У кінці 80-х – початку 90-х років в Україні спостерігався "субкультурний бум".

Як відповідь на актуальні суспільно-політичні виклики: застій економіки, безробіття, соціальне розшарування, відсутність контролю з боку влади, переосмислення моральних цінностей — виникали банди. Їх часто формували друзі зі спортивних середовищ. Львів був помаркований на декілька бандитських районів (ось до прикладу Левандівка, Сихів, Рогатка, Квадрат). Часто ці банди були напівкримінальними. Можна було почути “Ти з якого району?”, тобто з яких будинків/дворів. Наприкінці 1990-х у кінематографі сформувався романтичний образ банд (серіали “Брат”, “Бандитський Петербург”, “Бригада”). У найбільших хуліганських районах завжди були свої шайки, які ходили на дискотеки і захищали свою територію і своїх, районних, дівчат. Банди з різних районів ворогували і боролися за вплив між собою. Точилися запеклі бої району на район або ж вулиці на вулицю.

Субкультура хіпі є однією із найстаріших молодіжних субкультур на території України. Найбільшою була хіп-тусовка у Львові, де традиційними були орієнтація на Захід і демократичні цінності. Цей рух розвивався хвилями. Третя хвиля припадала на середину 90-х. Самий стиль життя — одяг, зачіски, спосіб публічного спілкування, музичні вподобання — є формою соціального бунту проти нормативного життя. Зовнішній вигляд хіпі третьої хвилі досить традиційний: довгі розпущені коси, джинсовий одяг, на шиї "ксивник". На руках — "фенічки" (саморобні браслети із бісеру). Від "класичних хіпі" третю хвилю відрізняють такі атрибути як колечка в вухах, пірсинг. Львівські хіпі "тусувалися" у "Вірменці" та "Святому саду".

Молодь називала повсякденні місця зустрічей крапками. Цікавим є те, що на багатьох із таких місць самостійно встановлювали дошки, на яких можна було залишити оголошення про події або звичайне повідомлення для друзів, якщо плани раптово змінювались. Ось до прикладу декілька: «Нектар» — кнайпа на Саксаганського, в якій збиралася довколамистецька публіка; так звана, «Шоколадка», чи «Світоч». Потім появився «Кентавр», «Медівня» на Краківській.

В підвалах робили власні спортзали, оскільки чогось такого, як Sport Life, тоді ще не існувало. Збирались компаніями й тренувалися, фізичну форму ж підтримувати треба. Записували касети з музикою Віктора Цоя та інших популярних на той час гуртів і слухали їх на магнітофонах. Червоний International був мрією кожного, але якщо не вистачало коштів купували магнітофон "Весна". А про зажовані касети і перемотку олівцем можна писати окрему статтю. Молодь слухала попсову музику. Яскравим явищем 1990-х є популярність "boys-band's" та "girls-band's", які наслідували американські та європейські гурти. Попсові виконавці в 1990-х були кумирами багатьох підлітків, вони диктували моду й манери поведінки. Початок 1990-х років у Львові — це й час бурхливого розвитку рок-музики. Тоді виникло чимало гуртів, наприклад "Рудольф Дизель", "Лазарет", "Плач Єремії", "Мертвий півень" та багато інших. Вони зникали, переформатовувалися, об'єднувалися та переоб'єднувалися, створюючи музичне тло, із якого вирости популярні тепер колективи.

На початку 1990-х усі доступні радощі життя працювали тільки в денний час: можна було піти в кіно чи потанцювати на дискотеці, але диско працювало тільки до 23:00. Опісля ж збиралися у когось вдома і влаштовували концерти-квартирники.

Роки "перебудови" і перші роки незалежності – час, коли в непрозорій залізній завісі між СРСР і світом з'являються шпаринки, що згодом перетворюються на великі проріхи. І через них в очі, мозок і серця спраглих до чогось "іншого" радянських людей ллється неймовірна кількість інформації, а передусім – образів.

Реклама або глянцеві журнали, обкладинки платівок, кінострічки та телебачення – образів звідти було безліч.

Помітною особливістю були джинсові куртки «oversize», спортивні костюми Adidas та взуття на високій платформі. Хлопці любили вдягати сорочки в клітинку, але хітом були турецькі светри Boys. Джинси Mawin, які називали «мальвінами», носили завжди і всюди з білими кросівками та шкарпетками. Нескінченний потік людей в однакових невиразних строях був спровокований обирати яскраві, незвичні, іноді навіть абсурдні речі і їхнє поєднання. Найкрасивішою дівчиною вважали ту, яка мала тональний крем "Балет" і тіні Ruby Rose. Для початку 90-х років ХХ століття був характерний барвистий і дещо театральний макіяж із графічними стрілками та тінями різних відтінків (наприклад зелені, сині, коричневі). Дівчата робили "хімію" та "мокру хімію", крутили волосся "на спіральки", а також вибілювали волосся гримучою сумішшю таблеток пергідролю, курячих яєць і крему для гоління.

Значки — цей аксесуар був дуже популярним серед молоді в 1990-ті — певний символ протесту проти системи, коли молодь, вдягаючи одразу десятки значків, знецінювала сенс та значення радянської відзнаки. Значками прикрашали рюкзаки, сумки, куртки. Навіть був девіз "Значків багато не буває". Електронний годинник Montana чи плеєр Sony Walkman були ознакою того, що ти крутий пацан. Барсетка — популярний аксесуар, який окрім основної своєї функції (зберігання грошей та особистих речей) мав іміджеве значення — підкреслити високий соціальний і матеріальний статус власника.

Отже, як ми бачимо, суспільно-політичне та культурне життя, в яке поринула молодь 90-х було дуже насиченим, активним та неповторним. В повітрі витав дух змін, який вона не могла не відчуті і не підхопити. Державотворчі процеси, вплив західної культури, відновлення національних традицій, створення нових культурних віянь — це те, що робило неповторною молодіжну культуру того часу.

ЛІТЕРАТУРА

Інтернет ресурси:

1. <https://www.032.ua/news/2209025/moda-po-lvivski-ak-kolis-odagalis-lvivani-foto>
2. <http://sykhiv.media/90-ti-na-sykhovi/>
3. <https://90s.lvivcenter.org/>
4. <https://lviv.vgorode.ua/news/sobytyia/398341-bili-krosivky-dyni-zavyvka-u-merezhu-vyklaly-foto-lvivskoi-molodi-90-kh>
5. [https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%92%D0%B8%D0%B2%D0%B8%D1%85_\(%D1%84%D0%B5%D1%81%D1%82%D0%B8%D0%B2%D0%B0%D0%BB%D1%8C\)](https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%92%D0%B8%D0%B2%D0%B8%D1%85_(%D1%84%D0%B5%D1%81%D1%82%D0%B8%D0%B2%D0%B0%D0%BB%D1%8C))
6. https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%A0%D0%B5%D0%B2%D0%BE%D0%BB%D1%8E%D1%86%D1%96%D1%8F_%D0%BD%D0%B0_%D0%B3%D1%80%D0%B0%D0%BD%D1%96%D1%82%D1%96

Гегедош Анастасія,
студентка групи ДОп – 15

СУЧАСНА БІБЛІОТЕКА ТА ЇЇ РОЛЬ В ОСВІТНЬОМУ СЕРЕДОВИЩІ

ВСТУП

Українським народом створена велика книжкова спадщина, що відображає його історію і є складовою світової культури. Здобуття державної незалежності, вступ до нових міжнародних організацій та налагодження дипломатичних відносин відбувалися одночасно з відновленням духовних цінностей.

Одним з основних завдань бібліотек України є зберігання різних видів документів, зокрема книжкових пам'яток (рукописні книги, стародруки, рідкісні та цінні видання) як культурних цінностей країни.

Увібравши в себе духовні й матеріальні надбання попередніх поколінь та зберігши їх до наших днів, книга є джерелом та об'єктом безпосереднього дослідження культури й духовності нашого народу, його мови, літератури, мистецтва, світського і церковного права та писемності.

Книжкові пам'ятки впливають на становлення інтелектуального потенціалу народу, на зберігання і трансляцію духовних цінностей вітчизняної культури, вони є важливим чинником національної ідентифікації та формування національної свідомості наших співвітчизників.

У зв'язку з цим особливого значення набувають питання зберігання книжкових пам'яток як оригінального й неповторного надбання певного історичного періоду з урахуванням особливостей національного та культурно-духовного розвитку суспільства, що потребує ресурсів і змін до широкого застосування основних напрямків консервації книжкових пам'яток та запровадження інноваційних технологій їх зберігання.

Важливе місце в структурі наукових комунікацій займає бібліотека, оскільки вона є каналом, що забезпечує передачу і трансформацію інформації в процесі науково-інформаційної діяльності.

МІСЦЕ БІБЛІОТЕК В СИСТЕМІ ІНФОРМАЦІЙНИХ КОМУНІКАЦІЙ

Бібліотека традиційно була єдиним соціальним інститутом, що забезпечував організацію інформування фахівців у системі наукових комунікацій.

Бібліотека, яка є реальною, розгалуженою відкритою комунікаційно-комунікативною системою, бере участь у міжкультурному обміні, міжбібліотечному обміні, а також в обміні з іншими суспільними інститутами (школою, видавництвом) та культурно-інформаційними системами (архівом, музеєм, електронними, паперовими засобами масової інформації тощо).

Розвиток інформатики цифрових технологій і глобальної мережі Інтернет впливають на бібліотеки так рішуче, що міняють не тільки всю систему комплектування бібліотеки і підготовки бібліотечних кадрів, але і вперше ставлять питання про «межі» бібліотечного простору і самі основи існування традиційних бібліотек і їх функцій. З'являються нові соціальні і інформаційні утворення, готові запропонувати альтернативи бібліотеці – інформаційні портали, інтернет-кафе, технопарки, культурно-дозвіллеві центри.

Бібліотеки не могли не реагувати на такі істотні потрясіння основ свого існування. Щоб зберегти належну роль в культурному просторі, вони повинні були шукати нові способи професійної життєдіяльності, переглянути свої функції, пристосуватися до нових умов. Багато хто з них продемонстрував могутній інноваційний потенціал: відповідно до запитів користувачів були створені і широко розповсюдилися нові організаційні моделі, частково запозичені з інших культур, частково самостійно обґрунтовані: з'явилися мультимедійні бібліотечні центри, бібліотеки – центри ділової, правової інформації, бібліотеки – культурні центри, бібліотеки як організаційні майданчики місцевих співтовариств.

БІБЛІОТЕКА В СУЧАСНОМУ ІНФОРМАЦІЙНОМУ ПРОСТОРІ

Інформація є важливим соціальним, економічним і політичним потенціалом людства. В умовах безперервного збільшення обсягів інформації постає проблема її генерування й оптимізації. Відповідно до цього змінюються форми й способи роботи з величезними обсягами нових знань та інформації. Цей процес супроводжується змінами в усіх галузях людської діяльності, зокрема і в бібліотечній. Введення в усі напрями людського життя новітніх інформаційних технологій і їхній швидкий розвиток спричиняють фундаментальні зрушення в соціально-культурних та економічних засадах суспільного буття взагалі, що спонукає бібліотеки якісно змінювати свою діяльність і переосмислювати свої головні завдання. Найважливішим завданням бібліотек є надання інформації різним верствам населення, що й спонукає бібліотеки йти в ногу з науково-технічним прогресом.

Аналіз наукових поглядів щодо нинішнього стану інноваційних і трансформаційних змін у бібліотечній галузі, а також сучасних теоретичних досліджень стратегій розвитку бібліотек підтвердив необхідність та своєчасність дослідження щодо функціонування бібліотек відповідно до вимог часу й потреб інформаційного суспільства.

Саме інформаційна діяльність бібліотечних установ має найбільш дійсні й позитивні перспективи в реалізації та закріпленні людських ідеалів, цінностей і норм гармонійного розвитку в сучасному світі.

У межах розвитку інформаційного простору можна спостерігати трансформацію всіх складників виробничої діяльності бібліотек: організаційно-функціональної, технічної й технологічної, кадрової, які набувають системного розвитку. Їх аналіз у сучасному бібліотекознавстві залежить від процесів трансформації бібліотек і відбиває горизонтальну площину інноваційних змін, які спричиняють лише поступову модернізацію діяльності бібліотек. Увагу українських дослідників щодо діяльності бібліотек можна охарактеризувати обмеженим використанням інформаційних технологій, комп'ютерної техніки, нових носіїв, каналів поширення й засобів доступу до інформації, на основі яких відбувається впровадження інформаційних продуктів і послуг.

Нагальними залишаються проблеми напрямів трансформації бібліотеки в інформаційному суспільстві та способів досягнення цієї мети. Відтак постає завдання дослідити внутрішні трансформації діяльності бібліотек у контексті соціально-культурних трансформацій сучасного суспільства. Тут виникає гостра необхідність науково-теоретичного дослідження можливостей модернізації бібліотечної справи в Україні, що розпочалася ще в 90-ті роки

минулого століття. Трансформація, яка вбивається в процес модернізації, належить до всіх напрямів бібліотечної діяльності, торкаючись усіх сфер функціонування бібліотек, насамперед комунікативних зв'язків із зовнішнім середовищем. Разом із цим здійснюється активне організаційно-технологічне оновлення бібліотечної системи.

МЕТА І ЗАВДАННЯ БІБЛІОТЕК

Головним завданням бібліотек завжди було збирання, зберігання, поширення, виробництво та використання загальнодоступної інформації. На сьогодні ж бібліотеки повинні перетворювати її (інформацію) в цінний національний потенціал, від якого може залежати сталий розвиток усього українського суспільства.

В наш час відбувається розгортання так званої «гегемонної інформатики», яка висуває до виробників і користувачів певні правила щодо тих повідомлень, що претендують на статус знань. [10, с. 15–16].

Бурхливий розвиток і поширення нових інформативно-комунікативних технологій і знань несе із собою істотні зміни в інформаційній сфері на світовому рівні. Їхній революційний вплив належить до економічної та соціальної сфер, державних структур й інститутів громадянського суспільства, освіти та науки, культури й способу життя людей. Створення глобального інформаційного простору, що забезпечує результативну інформаційну взаємодію людей, їх доступ до всесвітніх інформаційних ресурсів, задоволення їхніх потреб в інформаційних продуктах і послугах, ставить на щабель вище роль і значення бібліотечної діяльності як системи глобального масового збереження та споживання інформації й цілого спектра інформаційних послуг.

Підвищення інформаційної та соціальної ролі бібліотек потребує вироблення нових способів формування інформаційного простору та безпосередньо бібліотеки, який реалізується на базі комп'ютерних технологій. Проаналізувавши бібліотечно-бібліографічні процеси, які є на сьогодні в бібліотеках, можемо зазначити, що під впливом технічного прогресу сутність процесів змінилася. Останнім часом було закладено концептуальні основи інформатизації бібліотек на якісно новому рівні, і в цьому напрямі ведеться активна діяльність.

Організація ж сучасної бібліотечної системи ґрунтується не лише на автоматизації окремої бібліотеки. Головна мета її – створення єдиного всеукраїнського інформаційного простору та інтеграція у світовий

бібліотечний інформаційний простір. Для досягнення цієї мети необхідно вирішити ряд завдань: по-перше, удосконалення бібліотечно-бібліографічної інформації й публікації текстів у електронному вигляді; по-друге, забезпечення доступу через Інтернет до бібліографічної інформації та повнотекстових баз даних; по-третє, забезпечення електронних засобів пошуку й обслуговування запитів на інформаційні ресурси бібліотеки. З розвитком комп'ютерних і телекомунікаційних технологій інформаційний простір бібліотеки розширюватиметься до міжбібліотечного, міжрегіонального, а з часом його межі стануть ще ширшими [1, с. 17].

Світовий досвід показує, що важливим кроком у розвитку бібліотек і забезпечення ними інформаційних потреб користувачів є обов'язкове створення інформаційно-бібліотечних мереж. Будучи однією з ланок у мережі бібліотечних та інформаційних установ, вона зможе працювати так, щоб забезпечувати доступ до інформації кожній людині, де б та не перебувала. Така мережа має бути спрямована не лише на розвиток інформаційного потенціалу країни, а й на те, щоб забезпечити рівність усіх громадян у можливості доступу до потрібних їм джерел, задовольнити їхні особисті й суспільні інтереси в інформації та підняти престиж освіченості, культури й авторитет бібліотечних установ [9, с. 22–23].

СУЧАСНІ БІБЛІОТЕКИ ТА ЇХ ПРИЗНАЧЕННЯ

Сучасна парадигма бібліотечного обслуговування ґрунтується не тільки на використанні фонду документів конкретної бібліотеки. Вона передбачає також використання принципово нових можливостей доступу до інформації незалежно від часу й місцезнаходження як документа, так і користувача.

Для задоволення інформаційних, освітніх, культурних потреб своїх користувачів бібліотека сьогодні робить доступними не тільки документовані знання, інформацію, що зберігаються в її фондах або на жорстких дисках її серверів. Вона виходить за свої фізичні кордони, переходить з реального простору у віртуальний.

З одного боку, вона пропонує доступ до інформаційних ресурсів, що належать іншим суб'єктам інформаційного простору, у тому числі представленим у мережі Інтернет. З другого – створює електронні інформаційні ресурси (бази даних, колекції оцифрованих документів, веб-сайти та веб-портали), що перебувають за її фізичними стінами. Нарешті, бібліотека надає віртуальні послуги з пошуку інформації та необхідних знань. Умовно кажучи, сучасна бібліотека стає вузловим центром, який концентрує та розподіляє інформаційні потоки.

ВИСНОВОК

Таким чином, питання впровадження в бібліотечну практику інформаційно-комунікаційних технологій, створення власних електронних ресурсів і визначення тенденцій їхнього подальшого розвитку є надзвичайно важливим. Новітні електронні технології, що прийшли у бібліотечні установи, дали відчутний поштовх усім напрямам бібліотечної справи. До того ж вони дали змогу значно розширити коло користувачів за межами бібліотеки. Більше того, сучасна комп'ютерна техніка й засоби зв'язку дають можливість бібліотекам з економічною вигодою для себе переорієнтуватися зі стратегії володіння важливими інформаційними ресурсами до забезпечення доступу до неї.

Особливо важливим є завдання сучасних бібліотек щодо оприлюднення й поширення інформації державного значення, оскільки основу демократичного суспільства становлять поінформовані громадяни.

Отже, саме держава повинна створювати для цього умови та стимули, а також дбати про те, щоб основи інформаційної культури формувалися ще зі школи, удосконалювалися й поглиблювалися під час навчання у ВНЗ, постійно розвивалися в процесі безперервної освіти. Саме тоді буде забезпечена можливість створення демократичного інформаційного суспільства в сучасній Україні.

Використана література:

1. Бабич В. Роль бібліотек в інформатизації суспільства і підвищенні інформаційної культури / В. Бабич // Бібл. планета. – 1998. – № 1. – С. 17–20.
2. Гарагуля С. Бібліотеки в інформаційному суспільстві: орієнтація на користувача / С. Гарагуля // Бібл. вісн. – 2014. – № 6. – С. 17–23. – Режим доступу: libkor.com.ua/php/lib_theme_files/Orientaciya.pdf. – Назва з екрана.
- 3 Інформаційний простір бібліотеки: нові технології – нові можливості // Обласна універсальна наукова бібліотека ім. Д. І. Чижевського. – Режим доступу: library.kr.ua/bookexibit/tehn.html. – Назва з екрана.
- 4 Коваль Т. Роль наукової бібліотеки в інформаційному забезпеченні вищої освіти / Т. Коваль // Бібл. форум України. – 2007. – № 2. – С. 20–23

РОЗДІЛ 4

СТОРІНКА МЕТОДИСТА

Башкатова Н.М. ,

**методист, спеціаліст вищої
кваліфікаційної категорії**

МЕТОДИЧНИЙ СУПРОВІД ПРИ ОФОРМЛЕННІ СТАЖУВАННЯ ПЕДПРАЦІВНИКА

Вступ

Курси підвищення кваліфікації педагогічних працівників – це важлива складова удосконалення педагогічної майстерності і фахової кваліфікації викладача. Метою курсів підвищення кваліфікації є вдосконалення освітнього рівня та професійної підготовки внаслідок поглиблення, розширення та оновлення загальнонаукових та спеціальних знань та вмінь. Завданням курсів підвищення кваліфікації є формування методологічної та теоретичної компетентності, поглиблення соціальногуманітарних і психолого-педагогічних знань, формування вмінь використання новітніх освітніх та інформаційно-комунікативних технологій. У наш час необхідність систематичного та ефективного підвищення освітянами фахової кваліфікації обумовлена організаційними змінами у роботі закладів вищої освіти, суттєвим оновленням змісту освітніх програм, введенням нових навчальних дисциплін, а також частими внесеннями змін до законодавства про освіту.

Витяг

із Порядку підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від
21.08.2019 року №800

Педагогічні і науково-педагогічні працівники можуть підвищувати кваліфікацію за різними формами, видами.

Формами підвищення кваліфікації є інституційна (очна (денна, вечірня), заочна, дистанційна, мережева), дуальна, на робочому місці, на виробництві тощо. Форми підвищення кваліфікації можуть поєднуватись.

Основними видами підвищення кваліфікації є: навчання за програмою підвищення кваліфікації; стажування; участь у семінарах, практикумах, тренінгах, вебінарах, майстер-класах тощо.

10. Програма підвищення кваліфікації затверджується суб'єктом підвищення кваліфікації та повинна містити інформацію про її тему (напрямок, найменування), зміст, обсяг (тривалість), що встановлюється в годинах та/або в кредитах ЄКТС, вид, форму підвищення кваліфікації, місце (місця) надання

освітньої послуги, очікувані результати навчання, вартість (у разі встановлення) або про безоплатний характер надання такої освітньої послуги.

Суб'єкт підвищення кваліфікації забезпечує відкритість і доступність інформації про кожну власну програму підвищення кваліфікації шляхом її оприлюднення на своєму веб-сайті (за наявності), офіційному веб-сайті МОН (установ, що належать до сфери його управління), та/або на Національній освітній електронній платформі із зазначенням строків (графіка) виконання такої програми.

Один день стажування оцінюється у 6 годин або 0,3 кредиту ЄКТС.

Для визнання результатів підвищення кваліфікації педагогічна (вчена) рада заслуховує педагогічного або науково-педагогічного працівника щодо якості виконання програми підвищення кваліфікації, результатів підвищення кваліфікації, дотримання суб'єктом підвищення кваліфікації умов договору та повинна прийняти рішення про:

визнання результатів підвищення кваліфікації;

невизнання результатів підвищення кваліфікації.

У разі невизнання результатів підвищення кваліфікації педагогічна (вчена) рада закладу освіти може надати рекомендації педагогічному або науково-педагогічному працівнику щодо повторного підвищення кваліфікації у інших суб'єктів підвищення кваліфікації та/або прийняти рішення щодо неможливості подальшого включення такого суб'єкта підвищення кваліфікації до плану підвищення кваліфікації закладу освіти до вжиття ним дієвих заходів з підвищення якості надання освітніх послуг.

**Методична допомога викладачам
в оформленні документів про стажування**

Відповідно до Порядку підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 21.08.2019 року №800 та Положення » про підвищення кваліфікації педагогічних працівників ВСП Фаховий коледж інфокомунікацій Національного університету «Львівська політехніка *суб'єктом підвищення кваліфікації* може бути заклад освіти (його структурний підрозділ), наукова установа, інша юридична чи фізична особа, у тому числі фізична особа – підприємець, що надає освітні послуги з підвищення кваліфікації педагогічним та/або науково-педагогічним працівникам.

Суб'єкт підвищення кваліфікації може організовувати надання освітніх послуг з підвищення кваліфікації за місцем провадження власної освітньої

діяльності та/або за місцем роботи педагогічних та/або науково-педагогічних працівників, за іншим місцем (місцями) та/або дистанційно, якщо це передбачено договором та/або відповідною програмою.

Зокрема, **стажування педагогічних і науково-педагогічних працівників коледжу може здійснюватися в закладі освіти за місцем роботи працівника або в іншому закладі освіти.** Керівником такого стажування призначається педагогічний або науково-педагогічний працівник, який працює у суб'єкта підвищення кваліфікації за основним місцем роботи, має науковий ступінь та/або вчене, почесне чи педагогічне звання та/або успішно пройшов сертифікацію в установленому законодавством порядку.

Послідовність організації й проходження стажування:

- 1 Підпрацівник звертається із заявою про скерування на стажування.
- 2 Укладання договору між навчальними закладами про організацію стажування.
- 3 Скерування на стажування від коледжу.
- 4 Затвердження Індивідуальної програми стажування.
- 5 Отримання документів за результатами стажування:
 - 5.1 Довідка
 - 5.2 Відгук про результати стажування

Зразок заяви
про скерування на стажування

Директору ВСП Львівський
Коледж «Інфокомунікації»
Національного університету
«Львівська політехніка»
Камінському Б.Т.
Петренка П.П, викладача
економічних дисциплін

Заява

Прошу скерувати мене на стажування в ВСП Технологічний коледж
Національного університету «Львівська політехніка»

(найменування суб'єкта підвищення кваліфікації)

з «07» грудня 2020 року до «11» грудня 2020 року.

Підпис

Інформацію про скерування на стажування заслухано на засіданні циклової комісії *гуманітарних та соціально-економічних дисциплін «01»* грудня 2020 року, протокол № 4.

04.12.2020р.

ПОГОДЖЕНО:

Голова циклової комісії _____

(ініціали, прізвище)

(підпис)

Зразок
скерування на стажування педагогічного працівника
(бажано на фірмовому бланку)

ВСП Технологічний коледж
Національного університету
«Львівська політехніка»»
(найменування суб'єкта підвищення кваліфікації)

Скерування на стажування педагогічного працівника

Просимо зарахувати Петренка Петра Петровича

(прізвище, ім'я, по батькові)

на стажування з «07» грудня 2020 року до «11» грудня 2020 року.

Посада: викладач економічних дисциплін

Директор

ВСП Львівський коледж

«Інфокомунікації»

Національного університету

«Львівська політехніка»

Б.Т.Камінський

(підпис)

М. П.

Між закладом освіти, працівник (працівники) якого проходить (проходять) стажування, та суб'єктом підвищення кваліфікації

укладається договір, що передбачає стажування одного чи кількох працівників.

Договір укладає навчальний заклад

Стажування здійснюється за індивідуальною програмою, що розробляється і затверджується суб'єктом підвищення кваліфікації .і є невід'ємним (невід'ємними) додатком (додатками) до договору.

Індивідуальна програма стажування повинна містити інформацію про її обсяг (тривалість) та очікувані результати навчання. Індивідуальна програма стажування може містити також іншу інформацію, що стосується проходження стажування педагогічним та/або науково-педагогічним працівником.

Зразок

Індивідуальної програми стажування:

ЗАТВЕРДЖЕНО

Директор ВСП Технологічного коледжу

НУ «Львівська політехніка»

_____ І.В. Костюк

«___» _____ 20__ року

Індивідуальна програма стажування

Петренко Петро Петрович

(прізвище, ім'я, по батькові працівника)

викладач економічних дисциплін

(посада, найменування відділення або іншого структурного підрозділу, науковий ступінь, вчене звання)

ВСП Львівський коледж «Інфокомунікації» НУ «Львівська політехніка»

(найменування закладу освіти, в якому працює педагогічний працівник)

Тема підвищення кваліфікації: Методика проведення віртуальних навчальних екскурсій

Форма стажування : дистанційна

(інституційна (очна (денна, вечірня), заочна, дистанційна, мережева), дуальна, на робочому місці тощо)

Обсяг: 30 год. кредити ЄКТС, 1 год.

Термін: з «07» грудня 2020 року до «11» грудня 2020 року.

Завдання індивідуальної програми

№ з/п	Зміст завдання	Обсяг, кредити ЄКТС, (год)	Очікувані результати виконання завдання
1	Поняття про віртуальну екскурсію Основні види віртуальних екскурсій.	6 год.	Знати основні види віртуальних екскурсій
2	Загальний огляд сучасних технологій щодо створення віртуальних екскурсій	6 год.	Ознайомитися із сучасними технологіями щодо створення віртуальних екскурсій

3	Аналіз віртуального простору екскурсійного готового проєкту та особливості його використання	6 год.	Вміти аналізувати віртуальний простір екскурсійного готового проєкту
4	Методичні прийоми проведення віртуальних екскурсій на суспільних об'єктах	6 год.	Знати дидактичні та методологічні принципи організації віртуального екскурсійного процесу
5	Методологічні прийоми проведення віртуальної екскурсії..	6 год	Знати механізми сприйняття екскурсійної інформації у віртуальному просторі

Керівник стажування

_____ (підпис)

_____ (ініціали, прізвище)

Завідувач відділення

_____ (підпис)

_____ (ініціали, прізвище)

Педагогічний працівник

_____ (підпис)

_____ (ініціали, прізвище)

За результатами навчання стажист отримує Довідку та Відгук про результати стажування

Зразок Довідки

ДОВІДКА

Видана викладачу економічних дисциплін ВСП Львівський коледж «Інфокомунікації» Національного університету «Львівська політехніка» Петренку Петрові Петровичу

про те, що він (вона) пройшов (пройшла) підвищення кваліфікації з «07» грудня 2020 року до «11» грудня 2020 року.

Вид підвищення кваліфікації: стажування

(навчання за програмою підвищення кваліфікації, стажування)

Форма підвищення кваліфікації: дистанційна

(інституційна (очна (денна, вечірня), заочна, дистанційна, мережева), дуальна, на робочому місці тощо)

Тема (напрямок, найменування) підвищення кваліфікації: Методика проведення віртуальних навчальних екскурсій

Обсяг: 1 кредит ЄКТС, 30 год.

Результати підвищення: Вміння конструювати та реалізувати сучасні програми навчання студентів із використанням різноманітних методів, форм і технологій.

Наказ про зарахування на підвищення кваліфікації від «___» _____ 20__ р.
№ ____.

Директор

ВСП Технологічний коледж

Національного університету

«Львівська політехніка»

_____ І.В. Костюк

МП

Зразок

відгуку про результати стажування

Відгук

про результати стажування

Петренка Петра Петровича

(прізвище, ім'я та по батькові)

Посада *викладача економічних дисциплін*

Найменування закладу освіти (відділення, структурного підрозділу), де працює педагогічний працівник ВСП Львівський коледж «Інфокомунікації» Національного університету «Львівська

Найменування закладу освіти, де проходило стажування: ВСП Технологічний коледж Національного університету «Львівська політехніка»

Термін стажування: з «07» грудня 2020 року до «11» грудня 2020 року

Обсяг (тривалість) стажування: ____ 1 кредит ЄКТС, _30_ годин.

Форма стажування : дистанційна

(інституційна (очна (денна, вечірня), заочна, дистанційна, мережева), дуальна, на робочому місці

тощо)

Відповідно до наказу по Коледжу від «___» _____ 20__ року № ____.

Відомості про виконання індивідуальної програми стажування

Викладач *Знає основні види віртуальних екскурсій*

Ознайомитися і засвоїв сучасні технології щодо створення віртуальних екскурсій.

*Вміє аналізувати віртуальний простір екскурсійного готового продукту
Знає дидактичні та методологічні принципи організації віртуального
екскурсійного процесу, механізми сприйняття екскурсійної інформації у
віртуальному просторі та успішно може використовувати практично*

Керівник стажування

(підпис)

(ініціали, прізвище)

Завідувач відділення

(підпис)

(ініціали, прізвище)

Дата

**Педагогічний працівник протягом одного місяця після завершення
підвищення кваліфікації подає до педагогічної (вченої) ради закладу
освіти клопотання про визнання результатів підвищення кваліфікації та
документ про проходження підвищення кваліфікації**

Зразок клопотання

Директору ВСП Львівський
коледж «Інфокомунікації»
Національного університету
«Львівська політехніка»
Камінському Б.Т.
*Петренка П.П, викладача
економічних дисциплін*

Клопотання

про визнання результатів підвищення кваліфікації

Прошу відповідно до п.25 Порядку підвищення кваліфікації педагогічних і
науково-педагогічних працівників, затвердженого постановою Кабінету
Міністрів України від 21.08.2019 року №800, зарахувати підвищення

кваліфікації за темою «_____»
обсягом 30 годин або 1 (один) кредит ЄКТС.

Додатки:

- 1 Довідка про підвищення кваліфікації.
- 2 Відгук про результати підвищення кваліфікації.

Дата _____

(підпис)

Клопотання протягом місяця з дня його подання розглядається на засіданні педагогічної (вченої) ради закладу освіти.

Для визнання результатів підвищення кваліфікації педагогічна (вчена) рада заслуховує педагогічного або науково-педагогічного працівника щодо якості виконання програми підвищення кваліфікації, результатів підвищення кваліфікації, дотримання суб'єктом підвищення кваліфікації умов договору та повинна прийняти рішення про:

- визнання результатів підвищення кваліфікації;
- невизнання результатів підвищення кваліфікації.

У разі невизнання результатів підвищення кваліфікації педагогічна (вчена) рада закладу освіти може надати рекомендації педагогічному або науково-педагогічному працівнику щодо повторного підвищення кваліфікації у інших суб'єктів підвищення кваліфікації та/або прийняти рішення щодо неможливості подальшого включення такого суб'єкта підвищення кваліфікації до плану підвищення кваліфікації закладу освіти до вжиття ним дієвих заходів з підвищення якості надання освітніх послуг.

У разі підвищення кваліфікації шляхом інформальної освіти (самоосвіти) замість документа про підвищення кваліфікації подається **Звіт** про результати підвищення кваліфікації або творча робота, персональне розроблення електронного освітнього ресурсу, що виконані в процесі (за результатами) підвищення кваліфікації та оприлюднені на веб-сайті закладу освіти та/або в електронному портфоліо педагогічного або науково-педагогічного працівника (у разі наявності).

Форму звіту визначає відповідний заклад освіти.

